

PEYAMA Kurd

Hejmar 70 | 06.01.2006

Kurdish weekly newspaper

**PDK
û YNK
di serokatiya
Barzanî
û Talebanî
de civiyan**

Rûpel 5

**Giliyê ku xortê Kurd
Jiyan Bedirxan
di derbarê Sûriyê de
li cem Neteweyên
Yekbûyî kiribû, hat
pejirandin**

Rûpel 4

**Duhok de
festîvale
hunermend
Tehsîn Taha
viraziyay**

Rûpel 15

**Di 10 salên dawî de ji
57 welatan 40 hezar û
667 kesan jibo
penaberiya serî
li Tirkîyê dane**

Rûpel 2

**Tevî malbatên xwe
ketin grêva rûniştinê**

Rûpel 3

**Ew di şkeftan de
derbasî sala 2006an
bûn**

Rûpel 3

**Generalê Tirk li xwe
mikir hat:**

**“Me xwest Kurdan bi
hevdu qirkirin bidin”**

Rûpel 5

**Siyasetmedarên Tirk
kartên Baydemîr yên
bi Kurdî lê vegerandin!**

Rûpel 10

**Bajar bi bajar
Kurdistan:
Dêrsim**

Rûpel 12

**Serokwezîrê Hikûmeta Herêma Kurdistanê yê Îdara
Silêmaniyê Umer Fetteh:**

**Bi rastî min hez dikir ez bêjim, wê
sibe hikûmetên me bibin yek û du
hikûmet namînin**

Rûpel 9

D 1.50 EUR, A 1.70 EUR, B 1.70 EUR, NL 1.70 EUR, CH 2.60 SFR
LUX 1.70 EUR, I 1.70 EUR, S 19.00 SKR, DK 14.00 DKR,
N 16.00 NOK, GB 1.10 £, GR 1.70 EUR

Kurtênûçe

Zarokên keçik
davêjin çem

PK - Li Çînê mijarek dramatik ya mirovî derbas dibe. Li vî welatê ku bi nifûsa xwe 1.5 milyare piştî ku cezakirina malbatên bi du zarok dest pê kir gellek aîle zaroka xwe ya keçik davêjin çeman û ji wan "rizgar" dibin.

Piraniya malbatan jibo ku neslê xwe bidomîne zarokên lawik dixwazin. Jiber vê yekê gellek aîle gava dibin xwedî zarokên keçik, wan dixin teştan û di çeman de bera ber avê didin. Li Çînê ligel her zarokek keçik 1.19 zarokên lawik hene. Li dinyê ev nisbet ligel her keçikeyê 1.06 zarokên lawik e.

Qedera Tirkîyê ji
falbêjên qereçî re
ma

PK - Falbêja bi nav û deng Lubica Lehotska jibo kanala nûçeyan ya bi 7 zimanan weşanê dike Euronews li fala Tirkîyê nerî û got ku hewldana endametiya Tirkîyê ya Yekîtiya Ewropayê wê bi awayekî neçê bi dawî bê.

Lehotska ya ku di kehanetên xwe de kêman şaş dibe eşkere kir ku di pêwendiyên xwe yê bi Yekîtiya Ewropa re Tirkîyê durûtiyê dike û jiber vê yekê jî di salên pêşiya me de pêvajoyek dijwar li benda Tirkîyê û Ewropayê ye.

Lubica Lehotska li paytextê Slovaqya Bratislava komeleyek falvekirinê bi rê ve dibe û li Ewropa falbêja bêtirîn tê naskirin e.

Kulê jinên Alman
kûr e

PK - Raporekê diyar ku li Almanya ligel ku jinan perwerdeyê çêtir dîtîbin jî ji mîran kêmtir pere qezencê dikin.

Enstîtuya Zanistiyên Civakî û Aborî ya Weqfa Hans Bokler rapora xwe ya "Agahdariyên jinan 2005" weşand. Rapor eşkere dike ku li Almanya her çiqas jin çêtir perwerde dibin jî ji mîran kêmtir pere qezencê dikin. Li Almanya nispeta jinên ku di jiyana kar de cih diştin zêde dibe lê wexta bi mîran re bê miqayese kirin di sewiyek nizm de ye.

Li gorî raporê jin li Rojavayê Almanyayê jî sedî 23 ji mîran kêmtir meaş (mehane) werdigirin. Ev nisbet li Rohilatê Almanyayê piçêkî çêtir e û di sewiya sedî 10 e. Ferqa mehaneyên jin û mîran di karên jêr de kêmtir dibe. Lê jiber ku di qedemeyên jor de mîran bêtir wezîfe werdigirin ferqa jin û mîran jî mezindir dibe û vedibe.

Pirsa zarokan rê liber jinan digire ku bi awayekî çalak di jiyana kar de cih bistîne û bi qasî mîran di rêvebirîya firmeyên mezin de cî bistînin.

Di 10 salên dawî de ji 57 welatan
40 hezar û 667 kesan jibo
penaberiyê serî li Tirkîyê dane

PK - Li gora qeydên Emniyeta Tirkîyê di 10 salên dawî de Amerika, Îsraîl, Yewnanistan, Çîn, Rûsya, Belçîka, Îran, Bengladeş, Pakistan, Sûriye, Hindistan, Eritre, Burundi, Kongo, Sierre Leone, Gana, Burma û Iraq jî di nav de ji 57 welatan 40 hezar û 667 kesan jibo penaberiyê an îlticaya demborî serî li dewleta Tirk dane.

Ji van penaberîya 20 hezar û 439 kesan hatiye qebûl kirin û daxwaza 6 hezar û 842 kesan jî red bûye. Di nav penaberan de Îranî bi 25 hezar kesan dora yekem digirin.

Piştî Îraniyan hemwelatîyên Iraqê di rêza duyem de ne. Di eynî demê de 13 hezar

û 961 Iraqî jibo penaberiyê serî li Tirkîyê dane.

Her wiha hemwelatîyekî Amerîkî jî jibo îlticayê serî

li Tirkîyê daye lê heta niha bersîvek wernegirtiye.

Piraniya penaberên ku jî Tirkîyê daxwaza îlticaya

demborî dikin hêvî dikin ku xwe bigihînin Amerîkayê. Heta niha jî Tirkîyê 5 hezar û 989 Îranî û 608 Iraqî jî di nav de 6 hezar û 776 kes çûne Amerîkayê.

Her wiha jî Tirkîyê 4 hezar û 619 kes çûne Kanadayê ku jî wan 3 hezar û 624 kes Îranî û 851 kes Iraqî ne.

Ji Tirkîyê 20 hezar û 152 kesên jî 20 welatên cur be cur ku îlticayek demborî stendibûn Amerîka, Kanada û Ewropa di nav de çûne 30 welatî.

Niha 407 zarok û ciwanên penaberan jî dibistana sereke heta lîseyê perwerdeya xwe didomînin.

Piştî 106 salan cara yekem nifûsa
Japonyayê kêmbû

PK - Piştî 106 salan ji sala 1899an û virde li Japonya hejmara miriyan jî ya zayana derbas kir û nifûsa welêt kêmbû.

Daxuyaniya Wezareta Tenduristiyê pişterast kir ku nifûsa Japonya ya ku 127.7 milyon e wê ji sala 2006an û wêde dakeve û di sala 2050î de bi kêmbûnek 27 milyona dakeve 100.7 milyonî.

Li gora lêkolîna Wezareta Tenduristiyê di sala 2005an de piştî 106 salan cara yekem nifûsa Japonya 10 hezara kêmbû.

Lêkolîn eşkere dike ku di sala 2005an de li Japonyayê 1 milyon û 77 hezar kesan jiyanaxwe jî dest dane û 1 milyon û 67 hezar kes hatine dinyê.

Li Japonyayê jiber asten-

Nifûsa Japonya ya ku 127.7 milyon e wê ji sala 2006an û wêde dakeve û di sala 2050î de bi kêmbûnek 27 milyona dakeve 100.7 milyonî.

giyên jiyane wek kirê, biçûkbûna xaniyan, di temenekî ciwantiyê de nexwestina zewacê, buhabûna lênerîna zarokan û perwerdeyê dibe sebeb ku jin zarokan kêmtir çêkin.

Li Japonya şirket jî jinan daxwaz dikin ku bi qasî mîra bixebitin û ev jî jiyana wan zortir dike. Jinên di nav van herdu vebijarkan (alternativ) de dimînin jî çêkirina zarokan bêtir karê xwe û pêşeroja

xwe tercîh dikin.

Kêmbûna nifûsê li Japonyayê tirs û endîşeyên ku nifûsa vî welatî yextiyar dibe û hêza kar winda dike aniye rojevê û bûye mijara gengeşiyân.

Li Almanya 12 kes di bin banê hola
qeşayê de man

PK - Li bajarê Bad Reichenhall yê wilayeta Bavyera banê hola sporê hilweşiya û heta niha termê 12 kesan jî bin hatîye derxistin.

Rayedarên Alman û mal-

batên qurbanîyan hîna jî di bin bandora hilweşîna banê hola sporê de ne. Tê gotin ku banê holê jî ber zêdebûna berfa ku li ser ketîye hilweşiyaye û bûye sedema vê felaketê.

Xebatkarên rizgarkirinê hîna li 3 kesên wendabûyî digerin.

Tê gotin ku di dema hilweşîna banê holê de nêzîkî 50 kesî di hundir de bûn. Yê ku di bin ban de mane û jiya-

na-xwe jî dest dane, zarokên di navbera 9 û 12 salî de ne. Heta niha nêzîkî 30 mirovên birîndar li nexweşxaneyên cuda hatine bi cî kirin û ew derman dibin.

Tevî malbatên xwe ketin grêva rûniştinê

PK-9 karkerên Şaredariya Bişêriyê ya girêdayî Batmanê, ji ber ku ji karkatin derxistin, li avahiya şaredariyê bi malbatî dest bi grêva rûniştinê kirin. Karkerên bi navê Hasan Taş, Sadik Nas, Metin Balon, Musa Seçil, Nasrettin Bozkurt, Şirin Tahran, Emin Memiş, Mehdî Sarıkaya û Gaffar Altay ku ev 6-7 sal in weke karkerên demî li şaredariyê kar dikin, ji aliyê şaredar Burhan Korhan ve ji kar hatin

derxistin. Li ser vê yekê karkeran tevî malbatên xwe odeyek ji avahiya şaredariyê dagir kirin û tede rûniştin. Karkerên jikaravêti didin zanin ku heta karê wan li wan neyê vegerandin ewê dest ji çalakiya xwe bernedin. Li ser navê karkeran Hasan Taş daxuyaniyek da û got ku, piştî hatina şaredar Burhan Korhan 12 karkerên nû hatine ser kar û ew ji aliyê serok ve ji kar hatine derxistin. Hasan

Taş dibêje, "Heger ew me nexin kar, emê nikaribin zarokên xwe bidin xwendin û ji bo vê yekê ji heger pêwîst bike emê dest bi rojiya birçibûnê bikin".

Li ser vê pirsgirê şaredar Burhan Korhan ji axivî û wiha got, "Li şaredariya me 54 karkerên demî hene, me 33 karker ji wan bê pere şandine malê. Derfetên şaredariya me yê aborî têra xwedikirina hevqas karker nakin. Me biryar wergirt

ku em hinek karkeran ji bo demekê ji kar derxin. Lê 9 xebatkarên me, li diji vê biryarê derketine. Me ev karker ji bo 3 mehan derxistine. Kesên ku niha kar dikin wê piştî 3 mehan derkevin û yê ku hatine derxistin wê werin şûna wan. Me rewşa Bişêriyê ya aborî û bêkarî ji daye ber çavê xwe û me biryarek wiha daye, lê hevalên me dîsa ji mafên xwe yê demokratîk bikar tînin".

Xanima xwe bi ereboka desta dibe bankayê

PK - Li Semsûrê kalekî 72 salî ji sê mehan carekê xanima xwe ya 67 salî ya ku nikare bimeşe, li ser ereboka destan dike û ji bo wergirtina miasê pîrûkaliyê dibe ber deriyê bankayê. Kalê bi navê Omer Akgun, ji sê mehan carekê vî ezabî dikşîne. Ji ber ku dewlet di bingeha xwe de ne dewleteke civakî ye, wê tucaran hesabê kêmendam û navseran nekiriye. Mirovên kêmendam û navser ji bo wergirtina miasên xwe bi seetan li ber deriyê bankeyan radiwestin.

Omer Akgun û xanima wî ya nexweş ji ji bo wergirtina miasê pîrûkaliyê dikevin vî tengaviyê. Hinek caran xêrxwaz alikariya wan dikin û erebokê digihînin ber deriyê bankayê. Lê bi piranî ev bar li ser milê Omer Akgun dimîne. Ew ji li şûna ku rayedaran suçdar bike, kerba xwe di serê zarokên xwe re derdixine û wiha dibêje, "Zarokên me bexêr in, ji ber vê yekê em herdu bi tenê mane û neçar in ku guh bidin hev. Birêvebirina erebokê ji bo min giran e û zor e, lê em çî bikin?"

Ew di şkeftan de derbasî sala 2006an bûn

PK - Hinek malbatên gundê Eskikale yê girêdayî Wêranşahrê ev 15-20 sal in ku ji ber xizaniyê di şkeftan de dijîn û wiha ji derbasî sala 2006an bûn. Şkeft û binerdken li binya keleha kevin ya ku hîna ji dema Selçûkiyan de maye,

ji xizanên gund re bûne sitargeh. Malbatên ku berî 15-20 salan hatine gund, li şûna avakirina xaniyên nû, di şkeft û binerdken de bi çî bûne. Ev şkeftên ku bûne xanî, bi temamê pêwîstiyên jiyane hatine xemilandin û li gora xwe-

diyên wan, ew havinan hênik û zivistanan ji germ in.

Di her şikeftê de 4-5 ode hene û gundî ji rewşa xwe razî ne. Ew didin zanin ku gelek malbatên cîranên wan, ji xwe re xanî avakirine û ji şikeftan derketine, lê rewşa hinekan ya aborî derfetê nade ku ew ji şikeftan derkevin.

Tê gotin ku li derdora 20 malbatan di şikeftan de dijîn û dema biyaniyên gerok ji bo dîtina

keleha kevin tî devere û rewşa wan malbatan dibînin ew mat dimînin.

Esra Vurala 18 salî ya ku şikeftê pak dike, dibêje, "Ez ji jiyana di şikeftê de aciz bûm e, Her der di nava toz û xubarê de ye, ez hez dikim maleke me hebe. Ez tucaran di mala de rûneniştîme, ji ber ku rewşa me ya aborî ne baş e, em ji neçarî di şikeftê de dijîn.

AGAHDARÎ

PDK-Bakur li Swêdê roja biranina sê saliya dilovaniya serokê PDK-Bakur Hemrêş Reşo li dar dixê. Hemû hêz, partî, dezgeh û şexsiyetên Kurd û Kurdistanî vexwendî ne, bi xêr werin.

Cih: Rinkeby Folkethus
Stockholm/SWEDEN
Roj: Yekşem 8/01/2006
- Seat: 13.00
PDK- Bakur li Swêdê

Panorama

Dilbixwîn Dara

Şehrîban a Kurdî û "Evîna Stranan"

Yek ji hunermendên jin yê pir tene guhdarîkirin û hezkirin Şehrîbana Kurdî ye. Li her çar perçeyên Kurdistanê Şehrîban jineke naskirî ye. Dema ku ez çûme rojhilat û başûrê welat, gelek kesan ji min pirs dikirin: "tu Şehrîbanê nas dikî... çî dengêkî xweş li ser e..." li başûrê rojava ji her wiha.

Dengxweşên me yê jin Gulistan, Besê, Şehrîban, Fatê, Zozan û yê din hêjayî qedirgirtin û hezkirinê ne.

Cara yekemîn min Şehrîban li Med TV dît, hatibû beşdarî programeke şahiyê bibe, belkî ji programa Şox û Şeng bû. Stran gotin û min zindî lê guhdarî kir. Dengêkî xweş li ser bû. Xwedîya dengêkî pîr zelal bû, di bihara ciwaniya xwe de bû.

Li cem ewropî û rojavayîyan, dema ku ligel kesekî afirandinek û tişteki taybetî peyda dibe, bi dehan kes û sazî xwedî lê derdikevin, piştigiriyê dikin, jêre didin alîkar û xurt dikin, mezin dikin, medya tev pêre mijû dibe. Lê mixabin li cem me ew qabiliyet ji tu aliyên ve piştigiriyê nabine. Xweşiya deng qabiliyeteke taybetî ye, dayîna xwedê ye, tişteki din e, nizanîm. Dengxweşî ne pişeyeke ku mirov fêr bibe, ew hebûneke xwezayî ye. Ji wê hebûna xwezayî re perwerdeyêke taybetî pêwîst e, em Kurd guh nadin vî yekê.

Dema ku min li Şehrîbanê guhdarî dikir, min ji xwe re digot, ji vî dengê xweş re mamostayekî muzîkê lazîm e, "xwezi ev denga li ser bingehên zanistî bihatiba perwerdekirin, her kes nikare bibe xwedîyê vî dengî..."

Rojekê mamosta Dilşad Seid bûbû mewanê televîzyonê. Em li cafeterya rûniştibûn. Di nava suhbeta li ser kar û xebata televîzyonê û muzîkê de got: "Ez çiqasî dixwazim ji Şehrîbana Kurdî re albumekê çêbikim, dengê wê ji bo min pîr balkêş e, dengêkî pîr taybetî ye..."

Ev demeke dirêje tu albumên Şehrîbana Kurdî derneketine, ew ji li gora ku ew bi xwe dibêje "ji ber bêderfetiyên aborî" bû ye.

Sal di der re derbas dibin û albumeke nû ya Şehrîbanê derdikeve. Lê guhdarî dikim û şopên muzîka mamosta Dilşad di stranên albumê de dibînim. Pîr kêfxweş dibim.

Dilşad însanekî gelekî hesas e. Ew hesasiyet di vî albuma Şehrîbanê de diyar dibe. Şehrîban, bi stîl û şeweyekê pîr cuda, pîr profesyonel, pîr perwerdekirî derketiye pêşberî guhdarên xwe. Xuyaye ku ji bo derxistina vî albumê pîr westabû ne, ked û xwêdan rijandine.

Şehrîbana vî albumê nasibe Şehrîbana ku em nas dikin. Ev Şehrîban, Şehrîbanekê din e. Bi taybetî ji di strana "Şev Çû" de. Ligel muzîkeke pîr modern dengêkî pîr xweş derdixe. Helbesta "Şev Çû" ji aliyê Seyda Cegerxwîn ve hatiye nivisandin û melodiya wê mamosta Aramê Tigran çêkiriye. Lê belê dema ku Dilşad Seid aranje bike û Şehrîban wê pêşkêş bike, xweşiyeke pîr taybetî dide mirov.

Em ji Hollanda tene Almanya û li albuma Şehrîbanê guhdarî dikin, ez bi xwe nikarim ji "Şev Çû" tîr bibim, gelek caran dubare dikim. Strana "Şaha Min" ji M. Emin Doskî nivisandîye. "Genc Xelil" ya Kawûs Axa ye, "Bişêrika Şewitî" ya Meryem Xanê, "Kevokim" ya Hesên Cizrawî... û stranên din yê nû albumê pîr baş hatine amadekirin û gotin.

Dema ku dengêkî xweş baş were aranjekirin berhemêke weke "Evîna Stranan" serkeftî derdikeve. Destên we xweş bin.

Selwa Gulî

Hilbijartin û dostaniya Swêdê bi gelê Kurd re

Di van rojê dawî de gelê Iraqê û xelkê Kurdistanê bi taybetî di temedimaneke de dijiyan.

Xoşî û dilsozi li ber dergehê herkesî raza bû. Ne aramiyê jî xwe li nav kolanan veşartî bû.

Hilbijartin di vê rewşa niha de, ya ku IRAQ tê de dijî, ne tişteki hindik e. Tiştê ciwan ew e, ku her kurdek xwe berpisyar dibîne, erkê netewî li ser millet xwe heldigire.

Her kurdek li kîjan qocalka dinyayê li benda vê rojê dimîne. Tev bi axa xwe ve geredayî ne.

Ev roj roja gelê me ye û destnişankirina çarenûsa kurdan e ... di 2005 de. 15 dewletan singa xwe ji bo hilbijartinê vekir.

Yek ji wan dewleta Swêd e. Swêd ev du sal e, pêşwaziye li hilbijartinê dîke. Swêd dewleteke bi demokrasîya xwe navdar e û tim xwe diparêze. Wek hemû dizanin, Swêd gelê xwe diparêze.

Wek diyar e, milmilaneke pir baş di navbera Swêdê û Kurdistanê de heye. Ev yek jî vedigerit ser hevbendî û hevalinî û piştgiriya wezîra Swêdê ya derve, ya ku 2003 hatî kuştin, Enalîn.

Xelkê me yê Kurdistanê jî Enalîn hez dikirin, ji ber wê piştgiriya xwe jî bo Kurdan diyar kiribû...

Wek xelatê jî bo piştgiriya Enalîn dibistanek li Dihokê bi navê wê hate vekirin. Wezîra derve ya niha, Lilla FERÍ VALDES heta niha ew jî her di wê şopê re diçe. Ev jî qedera me ye. Piştgiryê mezin e, dema li ser daxwaziya komelê kurdî wezîra derve Wella Lilla beşdariyê di kombûnê me de bike û guhdariyê li rexne û pêşniyarê me bike û wextê xwe jî bo me terxan bike. Wek jî axaftinê wê diyar e, wê gelek bawerî bi Kurdan heye. Xanima wezîr li ser her çar parçê Kurdistanê axaftî û rêjîma Îranê protêsto kir. Wê nerazîbûna xwe bo rêjîma Tirkiyayê diyar kir, qedereke li ser siyaseta Sûriyayê sekini û got, ku bîngeha terorê li Sûriyayê dimîne û em ve baş dizanin.

Swêd û hilbijartin. Bîngehê hilbijartinê hatin damezrandin, li Götensborg yek bîngeh hate vekirin û li Stokholmê du bîngeh hatin vekirin. Heryek jî 12 şanan pêk dihat û her şanek jî 7 kesan pêk dihat. Di rojên 13, 14 û 15 de hilbijartinê li Swêdê li bajarê Götensborg dest pêkir, di seet 9 û nîvan de me pêşwazî li gelên Iraqê kir, rêz bi rêz me ew bi çî inan... Di van rojan de bi tevayî 12475 kesan dengên xwe dan...

Cihê dilxosiyê ye, ku 8065 deng tenê li bajarê Götensborgê jî bo lista 730 hatin dan...

Ji hîmara tevayîya li Swêdê -lista 730- 10035 deng birin. Kurdên me pir bi dilsozî pêşwaziya prosêsa hilbijartinê kirin.

Bi alaya xwe ya wek şemşûrêkî li ser cergê dijminan û bi ciwanîya cil û bergê kurdî beşdarî hilbijartinê bûn.

Mixabin dewleta NORVIC qebûl ne kir, ku bîngehê hilbijartinê li welatê wan bîne vekirin.

Gelek jî Kurdên me jî rêk û robarê dîr hatin.

Ez dibêjim, heke spasîyek jî hebe, bila ew berî her kesî jî bo Kurdên Norvicê be, ji ber ku dilsozî netewa xwe ne, rêka 12 seet bi tirinê derbasî Swêdê bûn.

Gelek kal û pir û daykê zaro li ber şinga wan di vê sir û siqalê de hatibûn, dest û tîbîlê wan jî ber sermayê reş û şîn bû bûn. Bi seetan di rêzê de diman, heta dengê xwe bidin.

Bi ser vî halî de jî dilê wan pir xweş bû, hêviya wan ew bû, ku dengê xwe bigihînin Kurdistanê.

Heta radeyekê kadirê ku li van bîngehan kar dikirin, bi taybetî Kurd wek çiyayekî li beranberî xêrnexwazan rawestan, mixabin gelek partî hebûn, ne dixwastin, ku ev prosêsa hilbijartinê bi ser keve, û gelek partîyan rengê nexweşiyê jî bo kadiran durist dikirin, ez dixwazim bi nav bikim, yek jî wan Partiya Cebha Tirku-manî û ya dueyem jî Yekgirtîya Islami bûn.

Mixabin mirov nîzane, van kesên çî dixwestin.

Ma heke azadî hebe, ne jî bo zarokên wan e jî.

Her ev partî ne, yê ku li gel PDK dijî û gostê laşê wê dixwin, her ew jî bo Kurdistanê û xelkê me nearamiyê peyda dikin.

Ma gelo bîndestîya efleqîyan jî bîra wan çûye?

Heşt xwîna Kurdan jî destên Sedamê ne coyê ku di bin sincan û di zindanê de ye û hêş xelk me jê ditirsîn, ...

Giliyê ku xortê Kurd Jiyan Bedirxan di derbarê Sûriyê de li cem Neteweyên Yekbûyî kiribû, hat pejirandin

PK - Xortê Kurd Jiyan Bedirxan yê ku doktora xwe li ser mafên mirovan û yê kêmnetewan amade dike, ev du sal in li ser hev giliyê Sûriyê li cem Neteweyên Yekbûyî dîke û giliyên wî tînen pejirandin.

Jiyan Bedirxan jî rojnameya me re da xuyakirin ku Peymana Navnetewî ya Neteweyên Yekbûyî maf dide her mirovekî ku ew li dijî dewletê gili bike, "Sûriyê 6 peymanên mafên mirovan imze kirine. Di nava wan de peymana ku mafê kirina siyasetê û bikaranîna mafên sîvil dide hemwelatîyan (1966) jî heye. Lê belê dema ku Sûriyê ev peyman imze kiriye, wê protokola ku mafê gilîkirinê dide hemwelatîyan nepejirandiye. Lê belê Komîsyona Neteweyên Yekbûyî ya bi navê UN "1503" maf dide hemwelatîyên hemû dewletan ku ew li dijî dewleta xwe gili bikin. Jiyan Bedirxan vî mafê xwe bikar tîne û giliyê Sûriyê dîke.

Dewleta Sûriyê di sala 2004an de Peymana Rêgirtina li ber Êşkencê îmzekiribû. Di wê peymanê de xala 20an rê dide hemwelatîyan ku ew jî ber êşkencê giliyê dewletê bikin. Lê Sûriyê dema ku peyman pejirandiye, xala 20an jê derxistiye û bi wî awahî pejirandiye. Ango careke din riya gilîkirinê li ber hemwelatîyan girtiye.

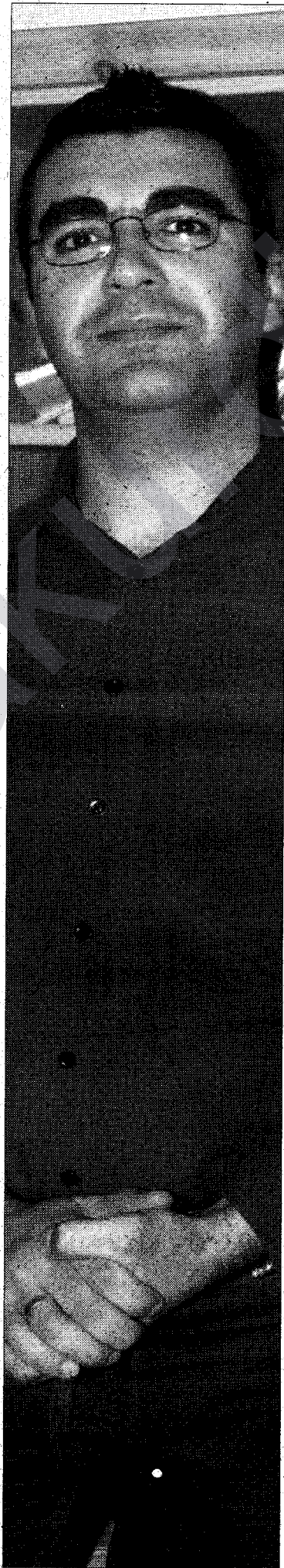
Lê Jiyan Bedirxan piştî xwe daye Komîsyona bi navê UN "1503" û jî bo bînpêkirina mafên sîvil û polîtîk yê kurdên Sûriyê û çend xalên din gili li cem Neteweyên Yekbûyî kiriye. Jiyan Bedirxan giliyê xwe li ser bînpêkirina wan xalên jêrîn kiriye.

Xala Yekemîn: Bînpêkirina mafên mirovên xwepêşander û kuştina wan di dema çalakiya xwepêşandanê de.

Ji bo vê yekê Jiyan Bedirxan biryara Parêzgarê Hesekê Selim Kabbul ya di dema serhildana Qamişlo de weke delil pêşkêş kiriye. Parêzgarê Hesekê Selim Kabbul di dema serhildanan de biryar derxist û maf da hêzên leşkerî ku ew bikaribin gel gulêbaran bikin. Di encama wê biryarê de li derdora 30-40 kesî hatibûn kuştin.

Xala Diwemîn: Bînpêkirina mafên girtiyan, êşkencekirina wan û di bin êşkencê de kuştina wan.

Ji bo piştastkirina vê yekê Jiyan Bedirxan nav û navnişanên hinek kurdên ku di dema serhildanê de hatibûn girtin û di bin êşkencê de hatibûn kuştin dane. Di gili de nav û gundên 10 kesan

hatine diyarkirin.

Xala sêyemîn: Kuştina Şêx Maşûq el Xeznewî.

Xala çaremîn: Bê sedem gir-

tina xwendekarê, Kurd yê beşê rojnamevaniyê li Zanîngeha Şamê Mesûd Hamid. Ev xortê Kurd hîna jî di zindanê de ye.

Giliyê Jiyan Bedirxan jî aliyê komîsyonê ve hatiye pejirandin û ew di derbarê vê yekê de hatiye agahdarkirin. Li gora ku tê gotin her sal bi hezaran gili tînen kirin û jî wan bi tenê li derdora 100î tînen pejirandin.

Li ser awayê kirina gili û pejirandina wî Jiyan Bedirxan dibêje, "Dema ku gili jî aliyê foruma juristî ve tamam be û xalên ku gili li ser wan bûbe li gora mafên navnetewî bin, ew gili tînen pejirandin. Piştî pejirandinê komîsyon raporekê li ser gili dînivîsîne û tevî gili dişîne ji hikûmeta wî welatî re. Pêwîste ew welat li ser wan xalan parastina xwe bike û bigihîne ber destê komîsyonê. Komîsyon gili û raporên xwe û raporên dewletê dişîne ber destê Komîsyona Bilind ya Mafên Mirovan. Di encamê de Komîsyona Bilind ya Mafên Mirovan biryara dawî dide".

Sala derbasbûyî jî Jiyan Bedirxan giliyek di derbarê bînpêkirina çend xalan jî mafên mirovî de li dijî Sûriyê kiribû û ew gili jî jî aliyê komîsyonê ve hatibû pejirandin.

Komîsyona Neteweyên Yekbûyî ya bi navê UN "1503" maf dide hemwelatîyên hemû dewletan ku ew li dijî hikûmetên xwe gili bikin, heger ew hikûmet mafên wan yê mirovî bînpê bikin.

Ji bo gilîkirinê pêwîstiya Jiyan Bedirxan bi dokumentan heye û ew nikare bi hêsanî wan bi dest xwe ve bîne. Ji ber vê yekê ew bi riya rojnameya me bang li kurdên Sûriyê dîke ku ew di derbarê bînpêkirina mafên mirovî de dokumentên di dest xwe de bigihînin ber destê wî. Heger ew dokument di dema xwe de neyên bikaranîn wê girîngiya xwe wenda bikin.

Her wiha ew spasîya wan kesên dike ku jî bo amadekirina gili nameya wî dokument û agahdarî pêşkêşî wî kirine.

Jiyan Bedirxan li Sûriyê hiqûq xwendî ye, li Almanya mafêster li ser Mafên Navnetewî çêkiriye û ew niha doktora xwe li ser Mafên Mirovan û kêmnetewan amade dike.

Kesên ku bixwazin dokumentên li cem xwe bigihînin Jiyan Bedirxan, ew dikarin navnişana komeleya Yasa bikaribin ku jî aliyê Jiyan Bedirxan û çend xwendevanên din ve li Bonnê hatiye damezrandin.

PDK û YNK di serokatiya Talebanî û Barzanî de civiyan

Di meseleya biyekkirina herdu hukumetan de ji Barzanî diyar kir ku li ser wê pirsê ji di civînê da hatiye axaftin û biryar hatiye dayin ku roja pêncşema pêşiya me komîsyonek taybetî ji bo wê pirsê bicive.

Îro piştî nivro li havingeha Selaheddînê buroyên siyasî yê YNK û PDKê, di serokatiya Celal Talebanî serokkomarê Iraqê û Mesûd Barzanî serokê Kurdistanê Federe de civiyan.

Di civînê de rewşa Iraqê a piştî hilibijartinan, encamên civînê ve dawiyê ên bi Abdûlezîz Hekîm, serokwezîr Îbrahîm Caferî û heyeta Tewefuqa Sunne re hatin gotûbêj kirin. Madeyeka din a rojeva civînê ji pirsgerêka biyekkirina herdu hukumetên Kurdistanê bû.

Piştî civînê Mesûd Barzanî û Celal Talebanî civîneka çapemeniyê kir. Barzanî diyar kir ku encamên civînê van rojên dawiyê berz hatine nixandî û dilxweşker in, lê hê gelek gav

mane. Hevpeymaniya Kurdistanê ê amadeyîyan bike da beşdarî civînên rojên pêşiya me ên li Bexdadê bike.

Di meseleya biyekkirina herdu hukumetan de ji Barzanî diyar kir ku li ser wê pirsê ji di civînê da hatiye axaftin û biryar hatiye dayin ku roja pêncşema pêşiya me komîsyonek taybetî ji bo wê pirsê bicive û xurdekariyan gotûbêj bike. Ew hêvî dikin ku di demeka nêzik de biryareka dilxweşker a ji bo gelê Kurdistanê derkeve.

Li ser pirsê dijayiyên navbera Îbrahîm Caferî serokwezîr û berpîrsên parêzgeya Kerkûkê ji Mesûd Barzanî ragihand ku Îbrahîm Caferî di wê serdana xwe ya dawîna Kurdistanê de hin agahî dane ku xwedêgiravî derengmayîna cîbicîkirina maddeya 58ê ji îhmalên berpîrsên parêzgehê bi xwe hatiye. Barzanî diyar kir ku di ronahiya van agahiyan da ew ê ji berpîrsên Kerkûkê bipîrsin, heke ev rast bin

nexwe kêmasî gelek ji kurdan bi xwe çêbûye.

Wek tê zanîn hem parêzgarê Kerkûkê Abdurrehman Mistefa hem ji serokê encumena parêzgayê Rizgar Elî îdiayên Îbrahîm Caferî red dikin û diyar dikin ku wan bi çendan car û rîyan miha-wele kirine ku finansmana bu-dçeya Kerkûkê ji alî hukumeta Bexdayê bê dayin, lê hukumeta Caferî ev kar her car bi bahayên cuda dereng xistine.

Serokkomar Celal Talebanî ji diyar kir ku eger berpîrsiyarî û desthilatên serokkomariyê wek berê bimînin ew ne amade ye careka din xwe berbîjê serokkomariyê destnîşan bike. Wî got lê ew her girêdayî ye bi biryarên Hevpeymaniya Kurdistanê, Hevpeymanî li ku derê cî jê re maqûl bibîne ê li wê derê kar bike. Wî herwiha destnîşan kir ku Hevpeymaniyê biryar daye ku ji herdu postên serekî; serokkomarî û serokwezîriyê yek jê di destê kurdan de be.

Generalê Tirk li xwe mikur hat:

“Me xwest Kurdan bi hevdu qirkirin bidin”

PK - Rojnamevanê rojnameya Tirk Milliyetê Fikret Bila di 4ê mehê de di quncika xwe de cîh da îtirafên Fermandarê Hêzên Cendirmeyan yê kevin Şener Eruyur. Li gora Eruyur, “Siyaseta Tirkîyê ya bakurê Iraqê şaş bû û hişt ku pirsgerêk bigihîje wê gihînekê (merhale)”. Eruyur got: “Me hêvîdikar ku em li bakurê Iraqê Barzanî, Talabanî û Ocalan-PKKê berdî hev û pirsê kontrol bikin. Bi siyaseta klasîk ya qirkirandana hev, me hêvî dikar ku em encamê werbigrin.”

Eruyur diyar dike ku siyaseta Tirkîyê ya bakurê Iraqê şaş e û pêşiya xwe nabîne. Li gorî wî li bakurê Iraqê di damezirandina “pûxteya dewleta Kurd” de Tirkîyê

alîkarî kiriyê û jiber wê yekê ji siyaseta Tirkîyê ya piştî sala 1991ê ne rast e. General Eruyur got: “Îro li bakurê Iraqê di damezirandina dewletekê de Tirkîyê ji alîkarî kir. Xwezî wiha nebûya. Me şaşî kir. Bi berberî û nakokiyên di navbera Barzanî, Talabanî û PKK-Ocalan de hat fikirandin ku pirs dikare bê kontrolkirin. Hat hêvîkirin ku siyaseta klasîk ya qirkirandana dikare encam wergire. Me nedît ku di encamê de armanca wan hemûyan yek e. Armanca wan ya hevbeş damezirandina dewletekê Kurd bû. Divê nehata jibîrkirin ku her çiqas di navbera wan de pêşbîr, berberî û nakokî hebe ji armanca wan ya hevbeş ev e.”

Eruyur piştî wê pêvajoyê

pêşniyarên xwe ji bi rêz dike û dibêje ku divê Tirkîyê avêtina gaweke din asteng bike û dom dike: “Niha li dijî Îranê û Sûriyê behsa hin hewldanan tê kirin. Nûçeyên di derbarê xwestikên Amerîka de derdikevin. Ya girîng jibo Tirkîyê ew e ku pêkhatina li bakurê Iraqê bê lokalîzekirin, di wê sewiyê de bimîne. Jiber wê yekê parastina yekîtiya Iraqê gellekî girîng e. Ger hin rûdan pêk bên û Kurd ji Îranê û Sûriyê perçeyekî bi-qetînin Tirkîyê wê bikeve rîskek mezin. Jiber wê yekê divê bê astengkirin ku rewşa heyî bi pêşde neçe. Şaşîtiyên ku ji sala 1991an û virde bûne divê dubare nebin. Ev şaşîtiyên ku tên kirin ji piçekî jiber nezana dîroka nêzik e.”

Cemal Batun

Dijminên Kurdan: dijminên demokrasiya cîhanî ne!...

Em ketin sala 2006an. Salek nu ya milleniumê ango hezarsala nû. Niha hema hema bêje her kes li tevayîya cîhanê dizane ku dinya ber bi guherandinek bîngehîn ve diçe. Pergalên nû ya afirandina teknîkê, ya zanistiyê, ya aboriya global heta bêje ya siyaseta-nîşanên giran didin tevayîya mirovayetiye-dinya diguhere!.. Yê ku bi pêvajoyê ve birêve diçin-çi dewlet, çi şirketên multinasional, çi dezgehên navnetewî yan yê neteweyî bin, çi netewe/civatên bi serê xwe bin yan ji mirovên zana û jîr bin- pêşerojek wan a di pêvajoyê nû ya cîhanê de heye. Ev yek tişteki gelek eşkere ye û jê xwe rizgarkirin ji tûne ye... Herçend ku hin wê bawerîya tewş dikin ji...

Di salên-yan ji bi gotinek zêdetir rast destpêka sedsala bihûrî-ya qirnê 20an de dinya di sa ketibû pêvajoyek nû de. Pergalên desthilatder ên wê demê qeweta desthilatdarî bû. Meylên super ên cîhanê yê wê demê ketin şerek dijwar- a ku Şerê Cîhanê yê Yekem tê binavkirin de. Desthilatdarên serkeftî yê cîhanî dinya li gora arzumeniya xwe bi şikl kirin! Kurdistan/welatê me ji bû qurbana desthilatiya wê demê ya cîhanî û di nav çar dewletan de hate dabêş kirin! Kesî pirs ji Kurdan nekîr! Kesî negot-hûn dixwazin bibin welatek bîndest, hûn di bin destê “brayên” xwe yê ereb, ecem û tirkan de bin?... Kesî referendûmek li ser viyana Kurdan lidar nexist! Biryar hate girtin û Kurdistan hate perçe kirin!...

Piştî çendîn salan, hêzên desthilatder ên cîhanî carek din ketin nav leptek nû! Carek din şerek cîhanî rû da! Carek din bi milyonan insanên hatin kûştin! Carek din nexşeya cîhanî rengê nû wergirt! Carek din hin welat hatin avakirin! Carek din mala Kurdan ji hate şewitandin. Rêber Qadî Mihemed hate îdamkirin. Barzanîyê Mezin meşa herî girîng di dîroka Kurdistanê de lidar xist! 12 salan li Sowjeta kevî derbederî kişand û di çend salên dawî de kari di doza neteweyê xwe de carek din Rola Serokatiya Neteweyî bilize!

Ango ji destpêka sedsala 20an heta dawîya sedsala 20an Kurdan jiyaneke zarî jîyan! Şêx Seîdek Kurdan çêbû, Qadî Mihemedek Kurdan çêbû! Barzanîyek Kurdan çêbû!.. Lê çi! Lê çi? Hêzên desthilatder ên cîhanê jîyan li Kurdan reş kirin! Sedsalekê tamam! Helepçe, Dersim, Mehabad, Qamişlo... Hemû aliyên Kurdistanê!... Dijminên Kurdan-dijminên mirovayeti û demokrasiyê-ji Saddam bigre heta Şah û Ayetullahên Îranê, ji BAAS a Suriye bigre heta Generalên Tirkan qetlîam, tevkûjî, jenosîd, qiyamet li serê Kurdan anîn!.. Dinyayê çi kir!.. çi?.. Ne tişteki!...

Em ketine sala 2006an. Em di destpêka sedsalek nû de ne.. Lê dinya bi qeyd û mercên berê

birêve naçe. Desthilatdariya nû ya cîhanî ku xwe bi zanîna teknolojiya ilmî ve girêdayî, ku sistemên aboriyek global ya cîhanî dide jiyandin, hew qebûl dike-ku sistem/avahiya diktatorî tehequm/desthilatdariyê bi taybetî li herêmên jiyandî lidar bixe (ku sed xwezî îro ku welatê Kurdistanê ji tê de ye)... Dinya dibîne ku Saddam nikaribû diktatorî/tehdida xwe li ser mirovayetiye berdewam bike! Ji ber ku bi rastî herçend Saddam tehdidek beramberî Kurd û Kurdistanê bê, herweha tehdidek dijî mirovayetiye ji bu! Dinya îro dibîne ku BAAS a Suriye ne tenê tehdidek li hember hebûna Kurd û Kurdistanê ne.. Ew tehdidek li dijî mirovayetiye ne!.. Ahmednîjad an Îran ne tenê tehdidek hember Kurd/Kurdistanê ne.. Ew bîngeha terora cîhanî ne.. Ne demokrat û zalim in... Dîbiçe ku Generalên Tirkîyê ne tenê dijberê Kurdewerî, dijberê demokrasiyê ne, dijberê maf û azadiyan in!

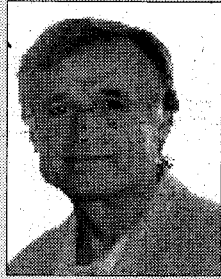
Dinya dibîne-tekoşîna Kurdistanê ne tenê tekoşînek ji bo mafên xwe ye. Ew tekoşînek ji bo demokrasiya global a cîhanî bû ye.. Û kesî ji wekî Kurdan bedel ji bo demokrasiyê li Rojhilata Navîn nedan! Ev rastîyek e ku kes/rêxistin/partî/dewlet ji li herêmê nikarin înkâr bikin.

Roj roja demokrasiyê li Rojhilata Navîn e. Kê bedel ji bo demokrasiyê herî zêde dan? Ya herî adil û mirovane ji ew e ku ew encamê ji wan bedelên xwe werbigirin!...

cbatun@yahoo.se

biravetî

Bayram Ayaz

2006 di cîbecîhkirina Projeya Mezin ya Rojhilata navîn de saleke giring e!

Bûyerên giring ku li Rojhilata Navîn diqewimin, yek ji ne tesdûfi ne, paşplanek xwe heye. Paşplan, Projeya Mezin ya Rojhilata navîn e. Ev proje stûna esasî ya serdema Globalizmê ye. Jiber vê yekê reng û rêçûna globalizmê bi vê Projeyê ve girêdayî ye. Gavên li Iraqê tîn avêtin ligor vê projeyê hesab û kitabê wan baş hatine kirin. Hilbijartin û rapirsîna li Iraqê û başurê Kurdistanê çêbûn, her yek di prosesa cîbecîhkirina vê projeyê de gavek dîroki bû. Bi gotinek din, ev pêngavana karên ne tenê herêmî ne, bêhtir navnetewî ne.

Iraqa federal û dewleta federe ya Kurdistanê di nav Projeya Mezin ya Rojhilata Navîn de pilot proje ne.

Iro di asta navnetewî de fanatîzma olî, etnikî û siyasî li pêşya medeniyetê û demokrasiyê astengiya herî mezin e. Armanca sereke ya Projeya Mezin pêşilêgirtin û dawîlanina fanatîzmê û terorîzma navnetewî ye. Ligor vê armançê Dewletên Yekbûyî yên Amerikayê dixwazin sistemen otorîter û teokratîk birûxinin û plan û siyaseta van hêzan têkbidin. Projeya Mezin wek tedbîrek li dijî fanatîzmê û terorîzmê hatiye afirandin. Jibo vê yekê DYA bi hemî îmkanan şerê fanatîzmê û terorîzmê dike. Tedbîra herî mezin ji ew e ku li Rojhilata Navîn civakên medenî pêşvekin û rejîmên demokrat werin tesîskirin. Bêguman aliyên abortî ve projeyê ji hene. Iraq welatê duyemîn xwedî petrola herî zêde ye. Di rêşayî de cîranê Îranê, Saudi, Kuveyt, Tirkîyê, Urdinê ye û di kendava Besrayê de bi rîya avê digihe Emîratan, Qatar û Ummanê. Iraq li Rojhilata Navîn dilê herêma petrolê ye. Iraq sînorê Şlatiya Farisan û Ereban e, her wisa sînorê Ereben Şta û Sunniyan e. Beşeke stratejîk ya Kurdistanê xwedî petrolê di nav sînorên dewleta Iraqê de ye. Jiber giş van sedeman Iraq jibo serkevîna Projeya Mezin herêmek giring e. Hin hêzen ku bi îdeolojîyên demlêbuhurî gêjbûne, bûyerên Iraqê tenê ji aliyê kontrola petrolê ve dinirxînin. Ev nêrînek şaş e û jibo Kurdan tehlûke ye. Armanca demokratîzekirina herêma, ev aliyê Projeyê zêde zêde giring e. Jibo Kurd û Kurdistanê derfetek zêrînî ye. Hatina DYA û hevbendên wan bo Irakê, başurê Kurdistanê azad kir. Êdî rê liber mafê çarenûsiya gelê Kurd li hemî perçeyên Kurdistanê vebûye.

Projeya Mezin li Iraqê biserket. Xurtkirina civaka sivil û cîbecîhkirina sistema demokrat helbet jê re hê gelek xebat, sebir û dem dixwaze.

Rastiyek heye, divê baş bê zanîn: Li Rojhilata Navîn her çiqasî civakên sivil û têgihîna demokrasiyê xurt bibe, ewqasî azadiya gelê Kurd û Kurdistanê nêzik dibe. Yanî her çiqasî Projeya Mezin ya Amerikîyan cîbecîh bibe, ew qasî derfetên zêde jibo azadiya Kurdistanê peyda dibe. Jibo vê yekê divê Kurd, bi taybetî keç û xortên Kurdistanê guhên xwe li propagandayên dijî Amerikayê û Projeya Mezin bigrin. Ew kes û hêzên jibo Dewleta Kurdistanê bi dilreşî dibêjin „Israelek duyemîn“ û dixwazin bi vî şeweyî dijminahiya Amerikayê û Israêlê bikin, dijminên herî mezin yê azadiya mîletê Kurd û Kurdistanê ne.

Gelê Kurd hevbendê stratejîk yê Amerikîyan e, her wisa dewleta Kurdistanê di Projeya Mezin ya Rojhilata Navîn de gavek herî stratejîk e. Bi vê rola xwe tevgera welatparêza Kurd mîmar û endazêrê projeya demokrasiya Rojhilata Navîn e. Em divê bi vê rola xwe serbilind û serfiraz bin. Ev rol, hevdemî, mirovhîzî û demokratparêzî ye.

Di sala 2006an de dê ev Projeya hevdemî pêşve, dê ava diktatoriya Baasîyên Şamê bike. Tu rê liber ve rejîmê nemaye. Alikariya Tirkîyan ya jiber tîrsa Kurd û Kurdistanê ji nikare temenê Baasîyên Şamê dirêj bike. Hevbendiya rejîma alevîyên Ereban û şîayên Farisî ji ne tu çare ye. Eger dermanek Mahmud Ehmedinejad hebe, dê berî herkesî li bîrîna xwe de. Cihana demokrat gotinê Ehmedinejad „Israêlê divê ji holê bê rakirin!“ liber xwe baş not kirine. Kilita rejîma Meleyên fanatîk ji pîrsa destxistina çekên atomî ye. Fanatîzm korîtî ye. Fanatîk ji wekî mişkê kor in, heriyê di ser xwe de diqelîbin. Programa çekên atomî ya rejîma Meleyan dê bibe mirina ve rejîmê.

Gelê Kurdistanê pêwîste xwe amadeyê guherînan bike, guherînan liber şev û rojan! Sala 2006 an ji divê em bikin sala serfiraziya Kurdan, Kurdistanîyan û hemî hejar û belengazan.

Li hember serkurtkirina azadiya ramanê li Kurdistan nerazîbûna saziyekê

PK - Organization for Peace and Liberty - OPL) Wek saziyek parêzerê mafê azadiya ramanê da zanîn ku li Îranê li hember azadiya ramanê astengî hene û gelek kesên wek Mihemed sedîq KEBÛDWEND Serokê Rêxistina Mafê Mirovan a Kurdistan RMMK û berpirsyarê rojname ya dengê gel PEYAMÊ MERDOM ku ew rojname hat qedexa kirin û rawestandî, Tonya KEBÛDWEND berpirsyarê beşa jinan a rojnameya dengê gel PEYAMÊ MERDOM, îclal QEWMÎ berpirsyarê beşa siyasî ya Rojnameya PEYAMÊ MERDOM, Kawe HÛSÊN-PENAHÎ berpirsyarê beşa abûrî ya PEYAMÊ MERDOM, Cemşîd WEZÎRÎ, Cehangîr HAŞÊMÎ, Mecîd MÎHEMEDÎ, EzîzYUSÎFÎ, Roya TÎLÎY parêzerê mafê jinan û zarokan, Seîd SAÊDÎ ya rojnamevan, Peyman PÎRAN çalakvanê xwendikarên zankoyê û Saman RESÛLPÛR endamê Rêxistina Mafê Mirovan a Kurdistan RMMK şaxê MEHABADÊ

ji ber bîr û ramanê xwe li jêr zextê dewletê de mane. Wê saziyê ji dewleta Îranê dixwaze ku dest ji politikayê berde û li Kurdistan û Îranê de rêya azadiya ramanê negire. Tê zanîn ku berê ji Yekîtiya Ewropayê li ser heman babetê li hember Îranê nerazîbûn nişan dabû.

YE di belavoka xwe de kesên wek îclal QEWMÎ, Roya TÎLÛYÎ, Seîd SAÊDÎ, Mihemed Sedîq KEBÛDWEND û Mihemedê XEZBAWÎ wek kesên ku li ser wan ji aliyê dewletê ve astengî hatiye pêkanîn bi mînak nişan daye.

Êrişê hêzên îttlaat a îranê û girtina hejmarek Kurd li bajarê BAYÎNGAN a ser bi herêma Kirmaşanê

PK - Li gor agahiyên RMMK rêxistina mafê mirovan a Rojhilata Kurdistanê, li bajarê BAYÎNGAN a ser bi eyaleta KIRMAŞANÊ, hejmarek Kurd bê ku heya niha suçê wan belî bibe, ji aliyê hêzên asayîşê en Îranê ÎTTLAAT, hatine binçav kirin û girtin.

Hat zanîn ku hejmara wan Kurdên girtî 7 heya 10 kesin û pîranî kasibkar û ciwan in.

RMMK dide zanîn ku di demek nêzik de hejmar a rasttir û rastiya bûyerê di raporekê berfireh de ji bo raya giştî eşkere bike.

Li zîndana Urmîye Kurdek li pêşya sêdare û mirinê

PK - Hat zanîn ku li zîndana bajarê Urmîyê roja Pêncşemme katjimêr 15 dema ku dixwestin ji bo îdamkirinê wî ji zîndanê derxin, rastî serhildan û nerazînişandayîna zîndanîyan hatin. Zîndanîyan nehiştin ku „Mesûd Şewke“ ya zîndanî ber bi îdamê bibin. Lê eskerên zîndanê êrişê wan kirin û hinek kes wek Mesûd Şewke ji birîndar bûn. Girtîyî rastî gaza rindikrêj hatin.

RMMK dide zanîn ku eskeran Mesûd Şewke ji destê zîndanîyan revandin û ihtîmal heye ku heya niha wê îdam kiribin.

Mesûd Şewke piştî 9 sal û 4 meh zîndan bi hevalên xwe „Ezîz XELEKANÎ“, „û“, Selah GÎWÊLANÎ“, re cizayê îdamê li ser wî hatiye dayîn. Ezîz XELEKANÎ demek berê niha hat îdam kirin û talukeya îdamkirinê li ser Selah GÎWÊLANÎ zêde bûye.

Herweha berpirsyarê dewletî yê zîndanê bi nawê ELEWÎ bi giranî birîndar bûye û niha li nexweşxaneyê dimîne.

Filmê Kurdî Al-Anfal di festîvala Solothurn Filmtage de

Film li ser şerê Enfal e ku Seddam di sala 1988ê de bi ser serê gelê kurd de ani û navê wî şerî ji sûreka Quranê wergirt û kir Al-Anfal.

Filmê Kurdî Al-Anfal "bi navê Allah, Baas û Seddam" di festîvala filmên Solothurn Filmtage li Swîsra cih digre

Li rojên 19 û 20ê vê mehê, wê filmê Al-Anfal "bi navê Allah, Baas û Seddam", di festîvala filmên lêystîkî û dokumentar a li Solothurn a Swîsra cih bigire.

Pêşkêşkirina film ya cara yekemîn wê di roja 19ê mehê seat 17.45 li sînemaya Çavva Club li dar bikeve, piştî temaşekirina film, wê guftûgo li ser temaya film bi derhinerê film Mano Xelil re li dar bikeve.

Pukmedia- Pêşkêşkirina film ya cara duyem wê roja 20ê mehê seat 12 li cihê konferensa festîvalê li Land Haus li dar bikeve.

Dirêjbuna film yek seat e û produksiyona wî bi destê derhinerê Kurd Mano Xelil û bi alikariya televîzyona Swîsri temam bûye.

Film li ser şerê Enfal e ku Seddam di sala 1988ê de bi ser serê gelê kurd de ani û navê wî şerî ji sûreka Quranê wergirt û kir Al-Anfal. Di wî şerî de ereban mal û milkê kurdan li xwe helal kirin û talankirin, mêr, kal û zarok kuştin, jin û milk û malê kurdan li xwe belav kirin ku bêhtirî 182 hezar mirov hatin windakirin.

Film ronahiyê dixê ser bûyerek din a gelek qirêj û nemirovî ku çawa rêjimên erebî li dijî kurdan alikariya Seddam dikirin û mesela şandina keçên kurd bo welatê Misrê di film de cih digire.

Di sala 2005an de 1668 mirov hatin sêdarkirin

PK - Li gora raporên rêxistinên mafên mirovan, di sala 2005an de li 19 welatan 1668 kes hatin sêdarkirin. Ji kesên ku hatine sêdarkirin 9 kes jin in. Welatê Çînê di sêdarkirina mirovan de cihê xwe di rêza yekê de digre û wê di salekê de 1324 kes li sêdarê dane.

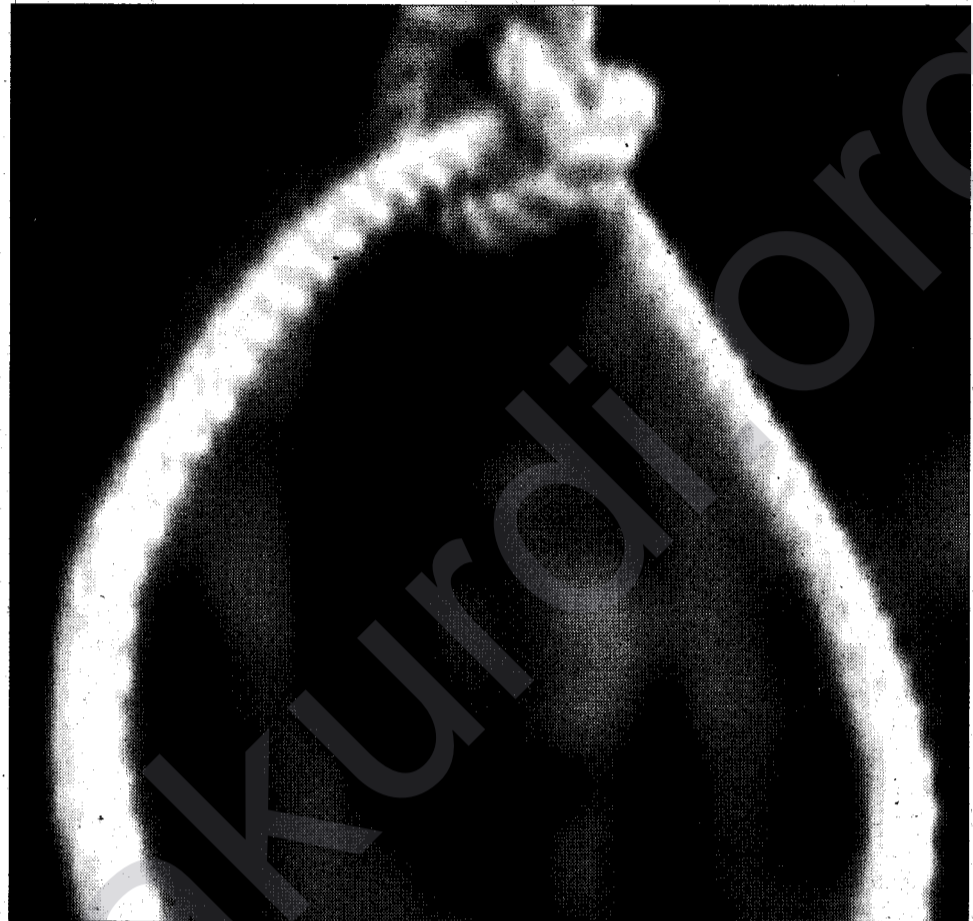
Rêxistina mafên mirovan ya bi navê "Equite" ku bi dirûsmeya "Cihanek bê sêdar" derketiye, dide zanîn ku di sala 2005an de li gora sala 2004an kêmkirina sêdarkirin. Lê di sala jî herroj li devereke dînyayê, ya çend mirov tînen sêdarkirin yan jî ew cezeyê sêdarê werdigrin.

Li gora rêxistinê, hinek dewlet sêdarkirinê bi dizî pêktînin û ji ber vê yekê ew nikarin bi temamî bizanibin ka salê çend kes tînen sêdarkirin. Li gora agahdariyên ku hatine bidestxistin, di sala 2005an de li 19 welatên cuda 1668 kes hatine sêdarkirin.

- Cezeyê sêdarkirinê ji her derê bêhtir li Çînê hatiye pêkanîn. Di nava salekê de li Çînê 1324 kes hatine sêdarkirin. Ji ber ku hinek mirov ne li ber çavê raya giştî li sêdarê dane, hejmara rastîn nayê zanîn.

Parlamenterekî endamê Kongreya Gel li Pekîne dide zanîn ku salê zêdetirî 10 hezar mirovan tînen sêdarkirin.

Li Çîn, Endonezya, Libya, Koreya bakur, Vietnam û Özbekistanê cezeyê îdamê bi gulekirinê tê pêkanîn, li Bangladêş, Îran, Îrak, Jaban, Jordan, Kuwêt, Pakistan, Filistin û

Singapûrê jî mirov bi riya sêdarê tînen îdamkirin. Li Siûdî Erebanê jî di sala 2005an de serê 90 mirovî bi şûr hat firandin.

Ji Amedê yekser biçin Hewlêrê

PK - Li gora nûçeyê ku di Peyamnêr de belav bûye, firma otobozan ya bi navê Best Van Tur xetê nû di navbera Hewlêra başûrê Kurdistanê û Ameda bakurê Kurdistanê de vedike.

Rêwiyên ku berê ji neçarî sêçar otoboz û tirimbêl diguheritin, wê êdî yekser ji Amedê biçin

Hewlêrê. Firmayê jî bo vê xeta nû nivisgehek li Hewlêrê û yek jî li Amedê vekiriye. Wê otoboz rojane ji Amedê biçin Hewlêrê û ji Hewlêrê jî rêwiyên binin Amedê. Otoboz rojane 6ê vê mehê bi rê ket. Otoboz rojane katjimêr 9:00 li gora dema Amedê jî Amedê derdikevin.

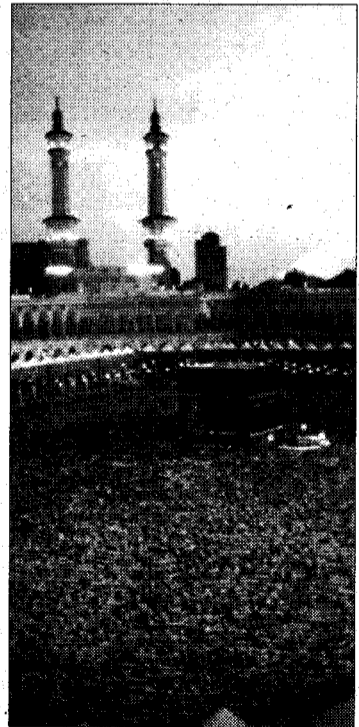
Siûdî Erebanê nehişt Kurd bibin Hecî

PK - Ji ber ku hejmara mirovên ku ji Îraqê çûne Hecê zêde bû, Siûdî Erebanê 4500 kurd careke din li Hewlêrê vegeand. Mirovên ku hatine vegeandin, li balafirgeha Hewlêrê û camiyana hatine bicikirin û Hikûmeta Herêma Kurdistanê li gel rayedarên Siûdî Erebanê jî wan re li çareseriyekê digere. Namzetên Hecîtiyê xemgîn ku wan erka xwe ya pîroz bi cî neanîne û ew jî bo vegera ser axa pîroz dua dikin.

Namzetên Hecîtiyê yên ku berî heftiyekê çûbûn Siûdî Erebanê, ji balafirgeha Erebanê careke din li Hewlêrê hatin vegeandin.

Serokwezîrê Kurdistanê Nêçîrvan Barzanî alikarî û piştigiriya hikûmeta xwe gihand Heciyên Kurd û ew li balafirgeha Hewlêrê û camiyana bicikirin û pêwistiyên wan yên weke xwarin, vexwarin û germbûnê pêk anîn.

Wezîrê Karûbarên Olî yê Hikûmeta Kurdistanê Ednan Neqşibendî da zanîn ku pirs-girêkek di navbera Hikûmetên Siûdî Erebanê û Îraqê de derketiye û wiha got, "Di rewşê

asayî de pêwîste ji temamê Îraqê 27 hezar kes biçin Hecê; lê 4500 kes zêde hatine şandin. Ji bo ku em van mirovan careke din bişînin ser axa pîroz, em li gel hikûmeta Siûdîyê didin û distînin û hevdiîtinên me berdeham in."

nirxandin

Ömer ÖZMEN

Polîtîka artêşa Tirk, statuko yan neman!

Qonseya Ewlekariya Netewî ya Tirk, di 29. 12. 2005 an de civiya. Di belavoka encama civinê de hat ragihandin ku, dewleta Tirk; di derheqê pîrsgirêka Kurd de, ji tu guhertinekê re, ne amade ye. Di belavokê de, pîrsgirêka Kurd, carekê din bi PKK ve tê girêdan û wek, pîrsgirêka „Terorîzmê“ tê binavkirin. Bi vî awayî, li dij „terorîzmê“ pêşniyara seferberîya gelemperî tê kirin. Piştê civîna Qonseya Ewlekariya; Serokkomarê Tirkîyê Ahmed Necdet Sezer ji, di axaftina xwe ya sersalê de got: „Li gorî zagona bîngêhîn, desthilatdarî; bê qeyd û şert ya netewa Tirk e“

Her çiqaşî, di nav de rayedarên sivil çih bigrin ji, Qonseya Ewlekariya Millî; organa temsila artêşê ye. Dewleta kûr bixwe ye. Li gorî „Pirtûka Sor“ hereket dîke. Parlamento û hikûmet, lî gorî biryarên Qonseya Ewlekariya Millî tevdiagerin. Hemî biryarên tîngîrtin, ji rayagîştî re veşartî ne. Tenê, sernivîsên rojevê, bi qalibekî ezberkirî tîngîdiyarkirin. Di diyarkirina sernivîsan de tê zanin ku rojev, tenê ji kêşeya Kurd pêkhatîye. Wek her demê, di nav konseptê „dijmînenê derve û hûndir“ de, Kurdîstana başûr û bakur çih girtîye. Çawa ku, Serokê Komîsyona Parlamentoya Yekîtiya Ewropayê, Joost Lagendijk ji destnîşan kirîye, artêş; jibo desthilatdariya xwe ya lîser rejîmê; pêdivî bi berdewambûna terorîzmê dibîne. Di kêşeya Kurd de, gavavêtin an guhertin, jibo desthilatdariya artêşê, noqteya şikestinê ye.

Jibo ku, tekoşîna dij terorîzmê, di rojêva cîhanê de çih girtîye, rayedarên artêşa Tirk, dixwazin, doza gelê Kurd, lîser navê „terorîzmê“, carekê din bixeniqînin. Wek bûyera devera Şemzînanê, çalakiyên terorîstî, bi destê artêşê tîngîlidarxistin. Rêxistinên terorîst; direkt an îndîrekt, ji terefê artêşê ve tîngîteşwîq kirin. Ev polîtîqa qirêj, êdî ne tenê ji terefê gelê Kurd ve, ji terefê dostê Tirkan Joost Lagendijk û dewletên rojava ve jî hatiye fêhmkirin.

Bi rêbazek sîyasî û demokratîk, çareserkirina pîrsgirêka Kurd, di heman demê de, rê liber demokratîzekirina Tirkîyê jî vedike. Dema Tirkîyê bibe dewletek demokrat û hevdem, wê demê, Generalên Tirk, ne tenê desthilatdariya xwe ya ser rejîmê windadikin, di heman demê de, bi hesabdayîna sûcê xwe ve rûbirû dimînin. Bi tawanbarîya komkujiyê, êşkencekirinê, cerdevaniyê, bertilxwarinê; di dadgehên netewî û navnetewî de darizandina wan dikevin rojevê.

Jibo giranbûna van sabiqeyên xwe, rayedarên artêşê, dahatûya gelên Tirk û Kurd, bi dahatûya xwe re berdêlî dikin. Her çiqaşî, şert û zirûfên konjêktora cîhanê û heremê, wan mecbûrî guhertinê bikin jî, wek kevnebesîyên Iraq ê, di polîtîqeya „An desthilatdarî an neman“ de îsrar dikin. Di pêvajoyek nêzik de, destjêberdana wan jî ve polîtîqayê, bi hesayî ne mimkun e.

Li hember ve polîtîqa dominant û statukoperest; divê tevgera bakurê Kurdîstanê, di pêkanîna proje û perspektîfên xwe de, du noqteya diqaaet bigrin.

1- Kêşeya Kurd; di zeminê meşrûfiyê de, li gorî peymanên navnetewî, di çerçova mafê çarênî de, di platformên navnetewî de, bête bicîhkirin.

2- Ji dervayê bandora îdeolojîyan û olperestîyê, ji îmajê terorîzme durxistî, li gorî rasyonelên demokrasîya hevdem û navnetewî; hevgerînek netewî, bête amadekirin.

Salek Nû

Dara Bilek

Her dema ku sersalek nû tê gelek kes bi ve minasebetê hinek daxwaziyên xwe dibêjin. Bê goman her salek nû, jibo her kesekî tiştên baş û xirab jî li gel xwe tîne. Lê hevî ewe ku sala 2006 jibo herkesekî xweşiyê bîne û taybetî jibo tevgera Kurdîstanî bibe sala pêşketin û serkeftinê. Ez bi minasebeta sala nû dixwazim behsa pîrsgirêkê bikim. Hêvîya min ewe ku bi hindikahî jî be ev peyama bi şeweyekî êrênî bigehe cîhê xwe.

Di van çend salên dawî de medîa Kurdî gelek pêş ve diçe. Ev pêşveçûn cureyê cuda ye. Jibo ve pêşveçûnê gelek siyasetmedar, rewşenbîr, hunermend û kesayetên Kurd dikarin bi awayek azad dîtinên xwe bêjin û bîr û baweriyên xwe bi awayekî bigihînin raya giştî. Li gora ku ez dibînim gelek kes di nivîsên xwe de

hişk in, tund in û bi awayek ne erênî pîrsgirêkan şirove dikin. Dema kesekî yan jî bîr û baweriyekê rexne dikin ti hidûda danaynin. Yanî bi kurtahî êrişê herkesekî ku ne li gora bîr û bawerîya wan be dikin.

Gelek caran hinek rewşenbîr û rojnevnanên Kurd lîser prensîbên rexnegirîyê nivîsîne. Car caran rexne li hinek uslubên nivîskaran kirine. Lê mixabin qîsmek kesên dinivîsinin guh nadin tiştêkî û bi awayek hişk êrişên kesên ne wek xwe dikin. Heta gelek caran hinek kes bi tundî bi tiştên xirab tîne itham kirin. Gelo dema mirov kesekî bi xirabiyekê

itham bike gerek di destê mirov de belge tunebin? Gerek mirov gotina xwe îspat neke? Lê piraniya caran tiştên tîngîngotin û kesek jî hewceyê îspatkirinê nabîne. Dema kesekî insanekî din bi

xirabiyekê itham bike û wê îspat neke, ev dibe bêbextî. Bêbextî jibo insanên tiştêkî gelekî xirabe û tu insanên xwedî ehtubar tu caran bêbextîyan nakin. Di nav civata me de kesên bêbext her demê bi awayekî xirab hatine rojevê.

Di bawerîya min de dema mirov rexneyekê bike yan jî şiroveyek sîyasî di derdora pîrsgirêkê bike gerek bi rasteqênî berê xwe bide pîrsê û herweha bi zîmanek û uslubek

li gora nirxên civakê bikar bîne.

Bê goman gerek herkes dîtinên xwe azad binivîsin, eger di derbarê tiştêkî de rêxne wan hebin bêjin. Lê gerek mirov haj uslubê xwe hebe. Jiber ku armanca rexnegirîyê ne ewe ku mirov heqaretê li kesayeta hîna bike, armanca ewe ku nerînen çewt, tesarufên xelet bîne rexnegirîyê û herweha ya rast li gora imkanan bigihîne raya giştî.

Ez hevî dikim di ve sala nû de kesên dinivîsinin dilê xwe li himber bûyêran firehtir bigrin, di rexnen xwe de erênî bin û heta mecal hebe uslubê hişk û êrişker bikar neyînin.

Ez bi ve hêviyê sersala hemî kesekî pîroz dikim û hevî dikim ev sala nû bibe cîhbicîhkirina daxwaziyên miletê Kurd.

Çeka me mejî û zimanê me ye

Soran Miro Boka

Her çiqaşî ne bi awayekî kollektîfê jî li bakurê Kurdîstanê jî salên heftêyî û pêda destnivîsa Kurdî weke tofanekê bi serê dagirkeran - tirkandê hat.

Destnivîsên nivîskarên Kurd weke baranekê bi ser dîwarên bend û berajên dagirkeran ku li pêşîya serfiraziya zeviya mejîyê kurdan danibûn herikin. Wan bend û berajên dagirkeran bi sed-salane ku zeviya zîmanê Kurdî miçiqandine; lê bi hewldana nivîskarên Kurd ew xwesteka wan di gewriya wan de ma û gerek bimaya jî. Niha tofana ku bi serê dagirkeran de hatiye ew hemû bi hev re gês kirine. Çep û rastên wan rewşenbîr û nivîskarên wan hemû bi hev re diqirin û li metodên nû digerin, metodên ku pê mejîyê kurdan bixapînin, metodên ku dagirkeriyê li ser kurdan ferz bikin û kurdîtiyê jî holê rakin digerin. Heta dixwazin ku ji Amerika psikologan pedagogan bidin anin ku cenneta xwe li ser hesabê kurdan bidin domandin.

Lê êdî nivîsa ku bi Kurdî tê nivîsandin dek û dolabên dagirkeran ser

û binî hev dike û rojên ku wan şevreş kirine bi pênuşa Kurdî roj bi roj ronî dibin. Ji ber ku dengê nivîskarên Kurd weke KEBARê berbanga sibê tê gûhê gelê Kurd û dibe kabûs ji dagirkeran re. Ew jî xewa xwe ya şîrîndî vedicînin ji ber ku zellûbûna serfiraziya mejîyê Kurdî nayê hesabê dagirkeran. Dagirker baş pê hisiyane ku ew êdî nikarin gelê Kurd bi metodên xwe yê nemirovî - em hemû êhlî muslim in anjî em Ataturkçî ne û dawî em hemû Tirk in - derewîn û vala bixapînin.

Generalekî tirkan yê bi navê Ali Elverdi di salên heftêyî de, wexta ku xwendevanên Kurd û Tirk li dijî hovîti û barbarîya Dewleta Tirk serî hildan digot, « Tahlûka mezin ne ewên çekdar in, em yê çekdar zû û bi hêsanî dikarin ji holê rakin, lê tahlûka mezin ew in yê ku pênuşê weke çekê li dijî me bikartînin, ji ber ku em di nava gel de nikarin wan weke terorîst nîşan bidin » Ev minakeke balkêş e û nîşana wê yekê ye ku her romanek her helbestek û bi kurtayî her bûyereke ku li ser kaxizê bi Kurdî hatiye nivîsan-

din, tê nivîsandin û wê wêre nivîsandin, gurmistikeke ku li ser sûretê dagirkeran dîteqe.

Bêguman nivîsa bi Kurdî ne tenê rîya kurdperweriyê ronî dike, ew mejîyê bi hezaran tirkên ku lîser zîman û hebûna kurdan pêşdaraz bûn jî ronî dike. Ango bi gotineke din, nivîsa bi Kurdî pêşdadaniyê jî bo hebûn û domandina zîman û çanda Kurdî. Hêviya min jî nivîskarên Kurd ewe ku nedin bawîşkan û diroka Kurdî û bûyêrên dewra me di hundirê hev de bihînin, binixînin û pêşkêşî xwendevanên xwe bikin.

Serokwezîrê Hikûmeta Herêma Kurdistanê yê Îdara Silêmaniyê Umer Fetteh:

Bi rastî min hez dikir ez bêjim, wê sibe hikûmetên me bibin yek û du hikûmet namîn

Peyama Kurd: Di serî de em dixwazin bizanin di bernameya hikûmeta we ya dahatî de çi heye? Ji bo we tiştên herî girîng çi ne?

Umer Fetteh: Spas. Hûn bixêr hatin ser çavan. Helbet pirsyara we pir alî ye û hûn bi xwe jî dizanin ku bernameya hikûmetê ji hemû aliyan ve birêvebirina welat e, ji aliyê siyasî, aborî û ji aliyê xizmetkarî ve. Îcar bernameya me ya niha ewe em baştirin xizmetê ji xelkê Kurdistanê re pêşkêş bikin, bi taybetî niha me problema elektrîkê heye, jibo wê jî me bernameyekî baş daniye ku em bikaribin hem ji Iraqê û hem jî ji kompaniyên derve sûdê werbigrin û bingehên çêkirina elektrîkê damezirînin. Ji ber ku çavkaniya bingehîn ya elektrîka me bendavên Dokan û Derbendixan in û weke diyare di vê demê de welatê me hişke sale, baran kêmin û ava van bendavan jî li kêmiyê dide, loma jibo çêkirina elektrîkê, pêwîstiya me bi kompaniyayên biyanî heye.

Niha li Kurdistanê yek parlament û du hikûmet hene, pêwendiya navbera parlemana Kurdistanê û herdu hikûmetan çawa ye û ew yasayên ku li parlemananê derdikevin, çawa çibicî dibin?

Hikûmeteke yekgirtî çêdibe û ez hêvîdarim beriya ku hûn vê hevpeyvîne biweşînin, hikûmetên me bibin yek û ta wê dema ku hikûmetên me bibin yek, em herdu alî ligel parlemananê hevkar in û wan yasayên ku li parlemanan Kurdistanê derdikevin, cî bi cî dikin, çunkî parlemana Kurdistanê ya hemû aliyan û hemû Kurdistanê ye û em bi yasayên wê ve girêdayî ne.

Ji bo temsîla Kurdan li derveyî welat, hûn çi dikin? Ev pirs girêdayî kîjan hikûmetê ye, ango dema şandekî hikûmeta Hewlêrê yan şandekî hikûmeta we diçe derveyî welat, li ser navê kê rûdinin? Ew pirsyar çawa çareser bibe ku bi navê Kurdistanê yek deng derkeve?

Heta niha herdu îdare nebûne yek, jiber wê nûnerên derve jî ne yek in. Heta niha her îdareyekê nûnerên xwe yên taybetî li derveyî welat çêkirine. Hêvîdarim di yekem pêngava xwe de serokê Kurdistanê bikaribe van nûneran bike yek ku nûnerê herdu aliyan yek kes be û nûneratiya Kurdistanê bike.

Jibo rûniştina her dewletekê, hin dezgehên taybetî pêwîst in ku bi karê komkirina agahdariyan radibin, mîna dezgehên istixbarat û hewalgiriyê ku stratejiya dewletê jî destnîşan dikin û di avakirina siyaseta dewletê de rolekî girîng dilîzin. Rewşa Kurdistanê ji vî alî ve çawa ye?

Me weke hikûmet du dezgeh hene ku peywendî bi vê meseleyê ve heye, yek ji wan dezgehên Dezgeha Asayîşa Giştî ye û dezgeha din jî Dezgeha Hewalgirî Pêşmerge 'Zanyarî Pêşmerge' ye. Em hêvîdar in jibo lihevçivandina van hemû dezgehên, di hikûmeta yekgirtî de dezgeheke taybetî hebe û ew dezgeh bibe dezgeha bingehîn.

Birêz serokwezîr piraniya dewletan xwedî dezgehên wergerê ne. Ev dezgeh (buro) çapameniya dinyayê dişopînin û wek rapor pêşkêşî dezgehên dewletê dikin. Gelo li Kurdistanê jî karekî wiha tê kirin?

Belê li Kurdistanê jî buroyeke wergerê heye. Karmendên ku li vir kar dikin çapameniya dinyayê dişopînin û nivîsar, nûçe, rapor û analizên ku Kurdan eleqedar dikin werdigerînin kurdî û wek rapor pêşkêşî hikûmeta Kurdistanê dikin. Ev rapor her roj tê amadekirin û bi riya arşivê tîrê parastin. Ji bo şopandina rojnameyên tirkî û farisî Kurdên parçeyên din alîkariya me dikin.

Ji aliyê zanistî ve rewş çawa ye?

Me li vir wezareteke taybetî bi zanistî ve heye, ew jî Wezaretê Xwendina Bilind e, ew wezaret jî çibicîkirina karûbarên zanistî berpirsyar e. Herwisa çend zanîngêhên me hene û em hêvîdar in ku di demeke nêzik de em bikaribin li hemû cihên Kurdistanê zanîngêh û kolejan vekin û pir xwendekar li wan zanîngêhan werin qeydkirin, çunkî niha jibo proseya geşekirin û pêşvebirina welat, pêwîstiya me bêtir bi derçûyên zanîngêhan û kadroyên wisa heye.

Li her dewleteke demokratîk, rêxistinên sivil pêwîst in û cîyekî wan yê taybetî heye, li vir pêwendiya we ligel van rêxistinên çawa ye?

Ez dikarim bêjim ku li vir jî pêwîstiyê zêdetir rêxistinên sivil hene û em alîkariya wan hemûyan dikin, herwisa ez dikarim bibêjim ku jibo her karekî eger li cîyên din rêxistinê hebe, li vir sê û çar hene, lê em alîkariya wan hemûyan dikin, piştewaniya wan dikin û di heman demê de em guhê xwe jî didin wan û jibo xweşkirin û pêşvebirina îdareyê em çaverên e ku pêşniyarên baş ji me re bikin û beşdariyê di karûbarên îdareya Kurdistanê de bikin.

Gelekî spas jibo vê derfetê

Spas jibo we jî, serçavan hatin.

Hevpeyvîn:

Seyîdxan Kurij- Silêmanî

Bêje Diyarbakir -17-

Selim Çürükkaya

"Ya Rebbê min" dibêje Adem.
"Ez ketime kuderê!?"
Ez li kîjan qatê cehenemê me?
Ya Xweda! Ger evder cehenem be, tu çawa dikari hevqasî zalim bi? Na, ger evder Zindana Diyarbakirê ya hejmar 5 û tîpa E be, tu çawa dikari çavê xwe ji vê zilmê re bigri? Ma gelo dibe ku ev tiştên ku ez dibînim bi tenê xewnek bin? Dibêje û gazinan ji Xweda dike.

Ew dîsa ji dirame û di dilê xwe de dibêje, dibe ku min aqilê şêrin berda be û ez xewnan dibînim. Bêyî ku bikaribe biryarekê li ser rewşa xwe bide, lingên wî û komandoyên pê re wî digihînin hêwana Qawîşên hejmar 13 û 14.

Li wir ji girtî ji bo pêşkêşkirina ezabê ku ji wan re rewşa hatiye dîtin, amade kirine.

Hezar şahid jê re lazim in ji bo ew yeqîn bike ku ew mirov girtî ne. Li beramberî wî ne mirov, lê ruhberên ku bûne mîna skeletan rawestiya bûn.

Wê van ruhberên weke skeletan piştî demekê hunerên xwe raberî wî bikrana...

Dema bigotana "Bimre!" wê bimrana, dema bigotana "Zindî bibe!" wê zindî bibûn!

Wê navê listokê jî bibûya listoka "Bimre - Zindî bibe!"

Wî êdî nizanibû bê ka yên li kêleka wî komando ne, yan zebanî ne. Hema di wê kêliyê de leşkerê zebanî yê komando, Akın ferman da:

"Weke xelekê rêz bibe!"
Girtî yekser xelekê çêdikin
"Tu yê bejin kurt! Here navê!"
Girtiyê kinik diçe nivê xelekê û radweste.

Dema ku ez bibêjim "Bimre! Tu yê wekî qelasekî rast li erdê kevî! Hat fêmkirin nûtik!"

Girtî bi dengê bilind "Tu emir bike Serleşkerê min" dibêje.

Akın:
"Bimre!"

Girtî, weke yekî ku li ser piyan can bide, mîna qelasekî li erdê dikeve.

Akın:
"Zindî bibe!"

Girtî bi lezûbez radibe ser xwe û dikeve rewşa amadebûnê de

Listoka "Bimre-Zindî bibe" hetanî ku yê girtî nema bikaribe rabe ser xwe berdewam dike.

Piştê dora yekî din tê.
Adem ji wir ji dibin.

Peyama Kurd

**Kurdî
bixwîne
Kurdî
bide
xwendin**

Têbîniyek li dor rewsa Dr. Kemal Seyîd Qadir

Çawa baş tê zanin, kêmasiyên pergala demokrasiyê jî hene. Lê belê demokrasiyê jî hemû rejimên din (peyva "rejim" bi wateya xwe, ne ya neyênî) qenctir e. Wek mînak, di dewletên demokratîk de kesên xweparêz diwêrin belgeyan kelevajî bikin, lê heta ku ew zordariyê bi kar neyinin yan ragihandinên li dijî aramiyê neweşnin, tukes wan nagire yan - Xwedê neke - nakuje. Belkî cezaya darayî yan bilêvkirina lêborînê ji wan bê xwestin, çünke qanûn rê li ber behurmetkirina mirovekî (binemaliyekê yan neteweyekî) digire.

Bê guman, di vê rewşa taybetî ya Başûr de wê hemû delîlê li dijî Kurdistanê bêne xebitandin, ji cengê bigire heya propaganda nehezan. Lê serî ev e, ku birêvebirên Başûr mirovên di ware siyasî û neteweyî de negihîştî nekin leheng. Kurd dikarin bihna xwe fireh bikin û heta ji wan tê, gotinên Dr. Kemal Seyîd Qadir û kesên din pişguh bikin û hîç giringiyê nedin wan.

Ji bo vê armancê diviyabû Dr. Kemal Seyîd Qadir nehatî girtin û cezakirin. Niha êdî berhingarên doza Kurdistanê tédikoşin wênaya azadiyê ku li ser Başûr di cihanê de pêk tê reş bikin. Jê xerabtir jî, Komîsiyona Nivîskarên di

Zindanan de ya PENa Navneteweyî bi awayekî neşkerê be jî, doza Orhan Pamuk li Tirkîyê û doza Dr. Kemal Seyîd Qadir li Başûr hevber dikin. Û em neçar dimînin xwe û hukûmeta Hewlêrê biparêzin û biryara dadgehê li himber wî ciwamêrî şirove bikin.

Disan jî xuya ye, ku saziyên navneteweyî - eger Dr. Kemal Seyîd Qadir ne nivîskarekî hêjayî Xelata Nobelê be - wê dev jê berdin. Eger: 1) Hukûmeta Kurdistanê Başûr, wek li jorê hatibû destnîşan kirin, wî neke leheng; 2) çavnebarên serkevtinên Kurdan li Iraqê vê doze bi zanebûn hergav zindî nehêlin.

Civaknasê navdar Ernest Gellner digot: "Wateya nasyonalîzmê ev e, ku kesên desthilatdar û kesên li bin desthilatdariyê li herêmekê bijin û bi zimanekî bipeyvin". Dr. Kemal Seyîd Qadir û kesên li pişt wî ténagihîjin, ku li Başûr hukûmet û gel ji kokekê pêk tên, ew koka demdirêj ya Kurdewariyê ye. Malbata Barzaniyan, ya ku bi du zaraveyên herî

Dr. Zorab Aloian

mezin ve girêdayî ye û teki-liyan bi beşên din yên welêt re kurtir dike, bi xweşbextî û serfirazî hemû pêkhateyên Kurdistanê anîne nav tora dewletê - Kurdên Sunnî û Şîî, Kurdên Şebbak û Êzdî, Kurdên

Yaresan û Yahûdî. Ne dîr e, ku sibê wê karîgariya wan li Bakur firehtir bibe û ewê Kurdên Elewî jî di nav hembêza Kurdistanîyê de pêşwazî bikin.

Îsrayîlî çî bibêjin, dewleta Rûs çî peywendî bi Kurdan re kiribe, şahê Iranê çî armanc dabe ber xwe - ev ne derdê me ye. Derdê me hukûmeta yekgirtî li Başûr e, ya ku bandora xwe li ser sê parçeyên din ava dike. Kêmasiyên vê hukûmetê, gendelî û bêserboriya wê di ware birêvebiriyê de - emê wek Kurd û Kurdperwer gotûbêj bikin.

Gelo cihan deverû bûye û asayîşên Rûs û Îsrayîlî navên xebatkarên xwe dane Dr. Kemal Seyîd Qadir? Gelo em Kurd jî ji çavtengiya dîni peywendiyên bi Cihûyan re wek guneh bi nav bikin? Gelo Dr. Kemal Seyîd Qadir îro ji dayîk bûye û nizane, ku ji bo

xêra dewletên xwe diznêroyên Amerîkî li Rûsiyayê xebata veşartî dikin, sîxurên Rûs li Almaniyayê, casusên Alman li Tirkîyê, ajanên Misrî li Iraqê bi giştî û Kurdistanê Iraqê bi taybetî? Helbet, Îsrayîlî jî li ser sînorên Îran û Sûriyê zanyariyan tomar dikin, ji bêr ku van dewletan tunekirina dewleta Cihûyan helal kiriyê. Siyaseta duniyayê weha bû û weha jî dimîne.

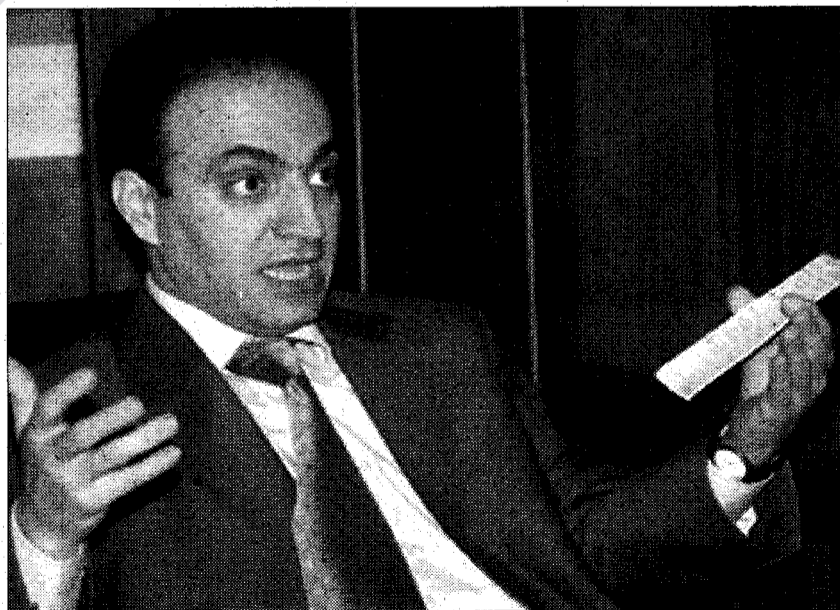
Lê tiştê seyr û behetî ev e: Çima em nikarin rêz li sembolên xwe yên neteweyî - wek rehmetî Mustefa Barzanî - bigirin. Bi kêmanî bi radeya ku bi mîlyonên Xaçaparêzên cihanê têne Romayê û şilav didine Papayê yan mîna Amerîkiyên ku bi navê George Washington sond dixwin?

Hêviya min ev e, ku serokê herêma Kurdistanê rê nede listokên li dijî berjewendiyên neteweyî, Dr. Kemal Seyîd Qadir serbest berde û di bêdengiyê de wî û xwedêgiravî belgeyên wî bê bandor bike. Lê Dr. Kemal Seyîd Qadir şaş e, eger mamostetiya di zanîngeha Hewlêrê de wek mafê xwe yê siruştî dibîne. Zanîngeh bi rêbazên hindurîn û qanûnên dewletan birêve diçin, ne bi mafê siruştî yê kesên teşqe.

Siyasetmedarên Tirk kartên Baydemîr yên bi Kurdî lê vegerandin!

PK - Şaredarê Amedê Osman Baydemir, bi boneya sala nû ji rayedarên Dewleta Tirk û parlamenteran re kartên pîrozbahiyê şandin. Diyar e ku Baydemir baweriya xwe pir bi serbestiya zimanê Kurdî anîye û li ser kartên xwe yên pîrozbahiyê bi zimanê Kurdî jî nivîsandiye. Dema ku parlamenterên AKPê çav li hevoka „Sersala We Piroz Be „ kirine, berçavê wan reş bûye û yekser kartên Baydemir lê vegerandine.

Şaredarê Amedê Osman Baydemir îsal xwest piştî xwe bide serbestiya zimanê Kurdî û kartên sersalê yên ji bo erkanê dewletê bi Kurdî bişîne. Li ser vê bingehê Baydemir kartên pîrozbahiyê yên ku

bi Kurdî jî li ser wan hatibû nivîsandin şandin ji serokkomar Ahmet Necdet Sezer, serokê Parlamantoyê Bülent Arınç, serokwezîr Recep Teyyîb Erdoğan û

parlamenterên Tirk re. Baydemir, li ser berga kartê wiha nivîsandibû, „Her sala nû, destpêkeke nû ye. Bi hêviya ku destpêkên nû bi aştî, biratî, hezkirin

û dilovaniyê hûnandî bin. Li gel rêzên min“.

Li ser berga paşin ya kartê jî bi zimanê Tirkî, Inglîzî û Kurdî „Sersala We Piroz Be“ hatibû nivîsandin.

Hinek parlamenterên AKPê bi tûndî li dijî karta Baydemir derketin. Parlamenterê AKPê yê Denizli Mehmet Yüksektepe yek ji wan parlamenteran e ku karta Baydemir lê vegerandiye. Yüksektepe dibêje, „Zimanê fermî yê Tirkîyê zimanê Tirkî ye, di bin banê parlamentoyê de bi Tirkî tê axaftin û nivîsandin bi Tirkî dibin.

Bêguman mafê herkesî heye ku bi zimanê xwe yê zikmakî biaxive, stranên bibêje, ji hev re name û helbestan binivîsîne. Lê ez bi awayekî fermî şandina peyameke wiha di cî de nabînim. Ji ber vê yekê min karta Şaredarê Amedê Osman Baydemir careke din lê vegerand“.

Remildank

Jinekolog, merekolog, dinckolog, Prof. Dr. Fatê Were Civatê

Fatê xanîm, birastî ez wek dostekî PDK-Bakur ji xwe şerm dikim hal Te go çima? Ma ne çima xwedê jê razî! Ev du heft-

Şexbat

te ne malpera partiye girtiye û em ji nimeta vè internetê mehrûm in. Ê xelkê malperên wan tèn girtin, lê di nava du-sê rojan de dîsa vedikin û zixtê li hespê xwe dixin, didin çargavê. Gelo çima ê me nikarin malperê vekin? Ma ev vîrûs bû çî gîdî? Binere ê xelkê di nava heftakê de televizyonan vedikin, mersedesan çêdikin, tiyaran çêdikin, hîlbijartinan çêdikin, lê ê mel? Gelo çî mesele ye?

Cemilê Kezebşewîtî / Şemzînan

Lao Cemîlo, oxlim, yanî tu pîrsgirêk nemane ji pîrsgirêka malperê pêve newlo! Lao ma Şemzînanî û internet ji hev çî fêmdikin yao! Here ji xwe re cotê xwe bike, pezê xwe biçêrine ma çî serê te bi malper û xemperan ketiye bavê min, wey! Lao heçê em PDK li ne em paşûpê li kerê siwar dibin ha! Em hîna hîni siwariya hespê nebûne qurban. Kurê ciwamêran teknîsyen in, teorîsyen in, siwarî ne, pilot in, ma wek me şivan û gavan in heyran! Lawkê mino, mesela me û malpera partiye ev e: Jiber go serokwezîrê me tuneye, orkestra hukûmeta me ji bê nota li def û zîrnê dixê. İcar gava orkestra bê nota

lêkeve çî dibe? Wek dengê tir û fisan dengê bilind dibe û yek dadikevel! İcar jiber vè ji wezîrên me serê stranê û binê stranê tevlihev dikin. Wezîrê Derve bi defê dîke "gumgum" û "Bingol şewtî mij dûmanê" lédide. Wezîrê Çapemeniyê bi zîrnê "Stwerekî yollari dardîr, ben kalayim da gerisi xeyal dir" lédide. Wezîrê Hindur kemaça xwe dîke "ziq-ziq" û strana "ayagimda kundura" lédide. İcar Wezîrê Ewlekarîyê ji diqehîre û "ez nexweşim gewra minê were ser min" lédide. İcar di encamê de çî dibe? Di encamê de ev dibin: Jiber go wezîr bihev dîkevin icar deriyê malpera partiye jî vekirî dimîne û herkes dîkeve hindur. Ji xwe wê şevê pisika partiye jî malê revya bû û malper bê nobedar mabû. İcar mişk û dûpişk ketin malperê û rûpelên wê çîrandinê gava dewleta Tîrko dibîne go wezîr bihev ketine û pişk jî ne li malê ye İcar dibêje "ji xwe xwedê li van xîstiyê, ezê jî pê serê wan kim" û vîrûsê AIDSê diştîne malpera partiye. Cemîlo, lao ê xelkê vîrûsê hayella dîkevin malperên wan ha, jiber go ê me vîrûsê ADISA bêderman şandine malpera me, ez dibêjim go xwedê bê erê emê çend hemê din rengêkî bidin malpera partiye! Bêhna xwe fireh bike kero!

Xaltîka Fatê, ligor tê gotin wê di sala nuh de partiya me gavên pir mezin bavêje û hemleyên mezin pêkbîne. Wê rojê di civatekê de digotin "wê Partiya Bakur piştî meha

Nisanê dinyayê bihejîne". Min bixwe fêmkirî bê ev hejandin çîye lê dibêjin wek "tsunamiya Asyayê" wê dinyayê liber xwe bibe. Gelo çî istixbarat di tûrikê te de hene?

Medeniyê Bêzirav/ Almanya

Lao Medeniyê, bi xwedê di tûrikê min de kulmek mewij, serîk pîvaz û nanê hişt heyê. Tiştê liber guhê min ketine ev in: Amerîka dixwaze êrişî İranê bike, lê dibêje "em bêyî hêz û alîkariya Partiya Bakur nikarin tu gûyekî bixwin" û xwe avêtine bextê Partiyê. Partî jî sergiraniyan li Amerîkayê dîke û naxwaze xwe bi erzani bifroşe. Amerîka ditirse go Partiya Bakur bi serê xwe nexseya Rojhilata Navîn biguherîne, dest daye ser atombombeya İranê û wê bîteqîne. İcar jiber vè tîrsê jî niha Angela Merkel, Tony Blair, Ştrak û Wladimir Pûtîn ketine dewrê û liber Partiya Bakur digerin da ku bi Amerîkayê re lihev bînin û felaketekê neynin serê dinyayê. Lao Medeniyê Bêzirav, ez tofana tsunamîyê nizanîm, lê ez texmîn dikim go wê di meha Nisanê de tiştin bînin serê xaltîka te Fatê! Ji niha de dinya liber çavê min reş dibe û dilê min dixele! De a bi xêr, yan ji text û yan ji bext!

Xaltîka Fatê, lingekî min kurt e û yek dirêj e, gelo ez çî bikim?

Selîmê Seqet / Mêrdîn

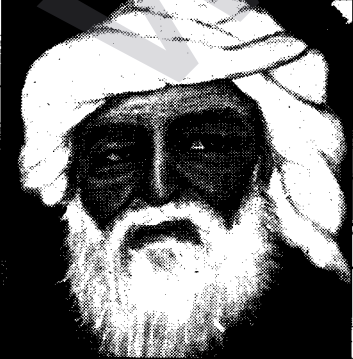
Lao seqeto, rahije bivir yan birekekê û lingê xwe yê dirêj jêke. Binere deng ji te dernekeve ha! Tu nebêst ax û wax, temam?

fate@peyama-kurd.com

- Beran (21.03-20.04) Bi hezkariya/yê xwe re hevjiyana xwe bighînin koaxek bilindtir. Bi hevê bernameyên pêşerojê çekin.
Gamês (21.04-20.05) Hûnê bifikirin di mala xwe de hin guhertinan çekin lê lez nekin. Berî hûn biryarekê bidin berê baş bîponijîn.
Cewî (21.05-21.06) Bi hesûdî û dudilî nêzîkî bûyeran nebin. Ji derûdorê bi dûr kevin. Vê heftê xwe ji alkolê dûr bixin.
Kevjal (22.06-22.07) Dibe ku hinek nûçe we tîxin nav derd û mitalan, lê di bin bandore wan de nemînin.
Sêr (23.07-22.08) Hûnê têkevin nava ramanên nûjen û bixwazin wan tîxin jiyane. Lez nekin, proje û ramanên xwe bi serekî zêlal çekin.
Simbil (23.08-22.09) Hûnê bixwazin îro tiştên cûrbecûr biafirînin, Lê bi aram bin û zêde lez nekin. Navbera xwe û dostên xwe xirab nekin.
Mêzên (23.09-22.10) Têkiliyên we û hevalên we tîkûztir dibin. Pîrsgirêkên navmala xwe kûr nekin.
Dûplisk (23.10-21.11) Fikir û ramana xwe zelaltir bikin û xwe aciz nekin. Bêyî hûn rastiyê zanibin biryarên zelet nedînin.
Kevan (22.11-21.12) Wê hinek nûçe kêfa we bîne çî. Hûn Karîn bi xebatên çandî û civakî moralê xwe bilind bikin.
Kovî (22.12-19.01) Hûnê bixwazin rewşa xwe a civakî bilind bikin. Têkiliyên xwe bi dostên xwe yên dûr qut nekin.
Satil (20.01-18.02) Pêşniyazên baş ji we re tînin, dibe ku hûn tîkevin heyecanê. Hûn bala der û dorê dikşînin.
Masi (19.02-20.03) Hewl bidin ku bi xweşî û abengî nêzîkî hezkirî û dostên xwe bibin. Li his û vîna xwe xwedî derkevin.

Çengelpirs

Table with 10 columns: Réberê li wêne, serokê serhildana 1925an; Zilam li xwe dikin; Xeşimî, cahilî; Xweşikî, emeliyata xweşikbûnê; Welatek latîn Amerîka; Rayedarî, serkêşî; Evîndar, hezkirî; Navekî jinan; Teht, dîwar, kevirên mezin; Eşîrek Ereban; Mêrxas, cengawer; Pronavê yekem; Welatek cîran; Destnîşana kesê sêyem; Nîşana welatekî, ala biçûk; Çih, kursî, meqam; Notayek; Hov, serberdayî, dirinde; Pêlav, şekal; Serê sibê, şevq, sarî; Stranbêjiya bi tenê; Heywaneke bi xirtûm; Mêrxas, merd, ciwamêr.

Pêkenok

Deyn

Evdo deyndarê Miho ye. Evdo mohleta sê mehan ji Miho dixwaze jibo ku karibe deynê xwe bide lê Miho qebûl nake. Hevdu didin dadgehê. Hakim ji Evdo re dibêje: - Tu çima deynê Miho nadiyê durzi? Evdo lê vedigerîne: - Hakim beg, ev sê salin ez mohleta sê mehan jê dixwazim, lê ew qebûl nake. Jê re bêje bila sê mehan mohletê bide min!

Bajar bi bajar Kurdistan Dêrsim

Mehmet Çetîntaş

Dêrsim herêmek herî girîng ji herêmên Kurdistanê ye. Herêm sînorê başûrêrojawa teşkil dike. Koka Kurdên Dêrsimê digihê heta bi Împaratoriya Medya. Welatê Medan bi sedê salan ketiye bin destê dewlet û Împaratoriya dagîrker lê Kurdan hetanî bi îro jî wek Kurd xwe paraztine û liberxwe dane. Di kitabeyên Darayê yekem yên berî zayîni - 522-486an de behsa herêmek bi navê "Zûze" tê kirin. Ev herêm li bakurê Kurdistanê ye û gellek lêkolîner û zanyar destnîşan dikin ku ev herêm herêma derûdora Dêrsimê ye û ev gotin di nava demê de wek "Zaza" hatiye guhertin. Di vir de tê destnîşankirin û fêmkirin ku Kurdên Zaza ji koka Împaratoriya Medya ne û ji Kurdên resen in.

Li gor lêkolînerên ku hatine kirin, Zaravê Zazakî berdevamiya zimanê Mar e û jiber ku Kurdên Zaza dev ji herêma xwe bernedane û xwe paraztine, ev zarave (lehçe) asimilê nebûye û hatiye paraztin. Li gor lêkolînerên di dema ku sînorên Împaratoriya Medya digihê heta bi çemê Halysê Kurdên Zazayên Medî li vê herêma Dêrsimê bicihbûne û hetanî îro jî li herêma Dêrsimê dijîn. Di tekoşîna navbera Ermenî û Sasaniyan de Dêrsimî sadîkî xanedaniya Ermenî-Sasaniyan man. Piştî ku Împaratoriya Bizansî zora Ermeniyan bir kesên ku hatin girtin sirgunî Trakyayê kirin û li hember êrişên Bulgaran wek esker hatin bikaranîn. Piraniya Dêrsimiyên bi tundî li hember Împaratoriya Bizansî liberxwe dane û neketine bin desthilatdariya Bizansê. Di Mîlada 1224an de gava Mogolan êrişî dewletên Harîzm û Selçûkiyan kirin, Kurdên Dêrsimê rê liber wan girt û ew nexistin herêmê. Kurdên Dêrsimê bi salan li hember İlhanî û Akkoyûniyên Mogolî şer kirin û hebûna xwe paraztin.

Herêma Dêrsimê, li rojhilat

bi Ezerom, Mûş, Çapaxcûr, li bakur bi şemê Feratê û bajarê Meletê, ji başûr bi çemê Mûradê hatiye dorpeçkirin û ji temamê vê herêmê re Dêrsim tê gotin. Kurdên Dêrsimê Alewî ne. Îmam Caferiyê kurê Hezretî Alî ev mezheb di sedsala 11. de li Erebistanê hûnandiyê. Ev hezheb li Îranê û di nav Kurdên Xorasanê de bingehêkî qewîn girtiye û li herêmê belav bûye. Hecî Bektaşê ku ji neslê Îmam Rizayê kurê Hezretî Alî tê, di 680 a Hicriyê de jiber zilm û zora Emewiyan ji Xorasanê direve tê Anadolîya Navîn û ji Ezercanê derbas dibe. Di vê serdanê de Îmam Riza di nav Kurdên Dêrsimê de dengvedan û pesnê Alewîtiyê dide û bi vî awayî Alewîtiyê bi şiklê Bektaşîtiyê derdikeve pêş, cih dihre.

Di dema Osmanî û dewleta Tirk de li Dêrsimê felaket û qetliamên mezînin hatin serê Kurdên Dêrsimê. Di van qetliaman de Kurdan dîsa xwe li çiyayên xwe girtin û liberxwe dan. Kurdên Dêrsimê, hem jibo Kurdbûna xwe û hem jî jiber ku Alewî bûn, di çavê Osmanî û Tirkan de bûn pîj û kelem û xwestin ku van Kurdan ji holê qirbikin. Hetanî salên 1860-1864an dewleta Osmanî di vê herêmê de serketinek berbiçav nîşan neda û nikaribû hikum li Kurdan bike. Bi ser hemî kuştin û dijminatîya li hember Kurdan jî, dewleta osmanî di şerê Rûsya de leşker ji Kurdan xwest û xwest bi vî awayî wan bi Rûsan bidin kuştin. Herçiqasî Semih Paşa xwest Kurdan li hember Rûsan bikarbîne jî, lê di armanca xwe de biserkenet. Jibo rêlibergirtina pêşketinên Kurdên Dêrsimê, dewleta Osmanî Îsmail Paşayê Kurd şand herêmê ku karibe bi riya wî wan bixapîne. Îsmail Paşa bi riya hinek eşîretên herêmê, bi 12 tabûr esker Xozat dagîr kir. Îsmail Paşayê ku bi vê serkertîne ket çavê xwe, êrişî ser eşîra Bextiyar kir, lê di vê êrişê de têk çû û piraniya eskerên wî hatin kuştin.

Jiber van êriş û zilma nemi-

rovane, Kurdên Dêrsimê dest bi serhildanan kirin û doza maf û azadiya xwe kirin. Ji van serhildanên bi rûmet didu jê mohra xwe li dîroka gelê Kurdxistin û ket nav rûpelên dîroka Kurdistanê. Serhildana şêx Seîd û Seyid Riza yê nemir. Di 1937an de dewleta Tirk bi balafirên xwe herêma Dêrsimê şewitand û bi hezaran Kurd kuştin. Serokên şoreşê hatin girtin, kuştin û daleqandin. Piştî têkçûna serhildanên li Dêrsimê dewleta Tirk giraniyek pir mezin da herêma Dêrsimê da ku vê herêmê ji Kurdan paqij bike. Çi bi koçberkirin û nefikirinê, çi bi asimilêkirina zimên, çi ji destê dewletê hat teksîr nekir.

Di navenda herêma Dêrsimê de bajarê Mamikî (Tunceli) heye. Di dîrokê de Dêrsim ji başûrê Erzinganê dest pê dike li rojava digihîje Sivasê, li Rojhilat cîranê Mûş û Bingolê, li başûrê Dêrsimê sînorên Amed û Elezîzê destpêdikin. Li Dêrsimê bi piranî Kirmanckî (Zazakî, Dimilî) tê axaftin, lê bîyî dimilî, Kurmanckî jî tê bikaranîn. Piraniya xelkê Dêrsimê Alewî ne.

Sînorên bajêr li bakur û rojava bi Erzingan, li başûr û rojhilat jî bi Elezîz re tê girêdan.

Melkişî (Çemişgezek), Xozat, Mêzgir, Nazmiye, Zerenik (Ovacix), Pêrtêg û Pilemor. Li Dêrsimê çiyayên herî mezînin ev in: Çiyayê Mûnzîr (3071m), Kirklar (2033m), Topatan (2234m), Karaoşlan (2422m) û Yilandax (2950m). Li Dêrsimê deşt û çemên herî naskirî ev in: Deştê Zerenikê, çemê Pêrê, çemê Mûradê, çemê Mizûr/Mûnzûr û Çemê Pilemorê. Dêrsim ji alî madenan ve jî herêmek dewlemend e. Li vir sifîr, asbest, manganez, krom û xwê derdikeve.

Piraniya nifûsa herêmê ji Alewiyan pêk tî. Muslumanên sunnî jî li herêmê hene. Kurd (zaza û Kurmanck) piraniya nifûsê pêktînin. Tirk jî li herêmê hene lê hindik in.

Geschäftsführer: Balsam El-Fauzan

Tel.: (069) 68 30 73

Mobile.: (0171) 9 30 41 26

Fax: (069) 68 09 17 67

Deutsche Bank.
Konto-No.:250 577 4, BLZ: 500 700 24

Wilhelm-Leuchner-Str. 7,
60329 Frankfurt am Main

✓ Her Duşem
Ji Frankfurtê di 23:55 an de difire û
di 07:20an de digihê Hewlêrê
✓ Her Pêncşem
Frankfurt 06:15 difirê- Hewlêr 07:20 digihê

✓ Cihê Kurdistan Airlines
li Balafirxana Frankfurt am Main
Terminal 2 E
Schalter: 957 û 958

Kurdistan Airlines طیاران کوردستان

Salon Schritt

Öffnungszeiten

Di. bis Fr. 08:30 bis 18:30 Uhr
Samstag 08:30 bis 16:00

Tel.: 0711 - 47 08 391

Damen & Herren
Schwabenstr. 147,
70184 Stuttgart

Listeya bihayê ya ji bo porê
Jinan

tenê jêkirina porê kin
8,00 €
Şilkutkirin(?)

Şûştin/jêkirin/fonkirin
18,00 €

8,00 €

tenê jêkirin Porê kin
10,00 €

Porê zarûkan heya 12 salî
7,00 €

Porê nivdirêj
11€

Erzanî ji 10.11.05 heya
01.05.06

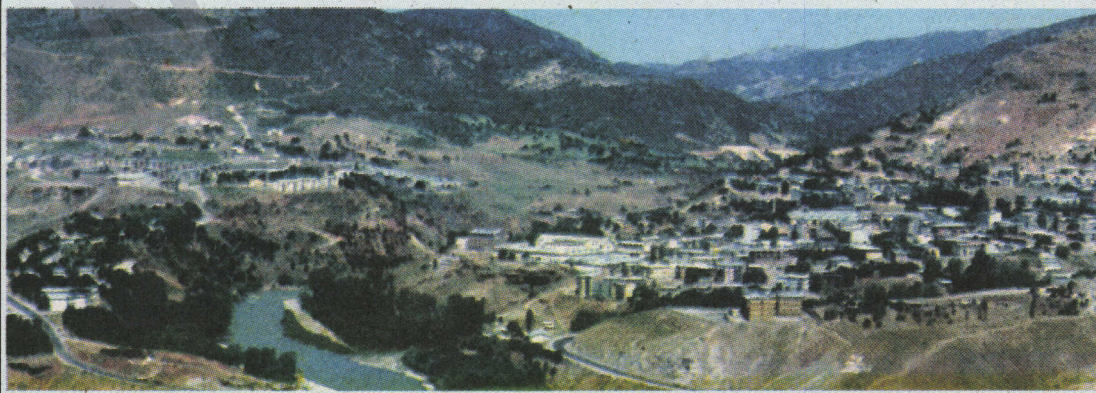
Porê dirêj
12,00 €

Listeya bihayê ya ji bo porê
Zilaman

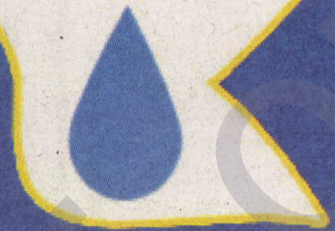
Salonschritt
Schwabenstr. 147,
4008391 Stuttgart

Şûştin/jêkirin/fonkirin
15,00 €

Tel.: 0711- 4708391
Şêşem heya Înê seat 8:30-
18:30, Şemî 8:30-16:00

zelal®

liza GmbH
 Köpenicker Str. 22-25
 D-10997 Berlin
 Tel: (+49) 030 814 927 34
 Fax: (+49) 030 649 184 85
 www.zelal.com
 info@zelal.de

Can GmbH (ESSEN)
 Tel: (+49) 0201 289 74 17/18
 Fax: (+49) 0201 289 74 19

Can GmbH 2 (KÖLN)
 Tel: (+49) 0221 377 94 08
 Fax: (+49) 0221 377 77 44

AKCAN GmbH (HAMBURG)
 Tel: (+49) 040 72 34 02 96
 Fax: (+49) 040 34 02 79

AKCAN GmbH 2 (BREMEN)
 Tel: (+49) 0421 691 96 78
 Fax: (+49) 0421 691 96 26

ESD Softdrink GmbH (MANNHEIM)
 Tel: (+49) 0621 318 76 70
 Fax: (+49) 0621 318 76 71

Trink -ONE (DUSSELDORF)
 Tel: (+49) 0211 15 79 881
 Fax: (+49) 0211 15 79 882

Trink-Sem Getränke (DORTMUND)
 Tel: (+49) 0231 981 86 23-24
 Fax: (+49) 0231 981 86 25

Dilan S. Kiliç

Kî heqê kî dixwe?

Têmûrê Xelîl

Van dawîyan di rûpelên gelek rojnameyên kurdî da gotar derketin derheqa wê yekê da, ku çawa zanyarekî kurd Ferhad Pakelî heqaret li kar û barên malbeta Bedirxaniyan, bi taybetî jî Celadet Bedirxan kirîye.

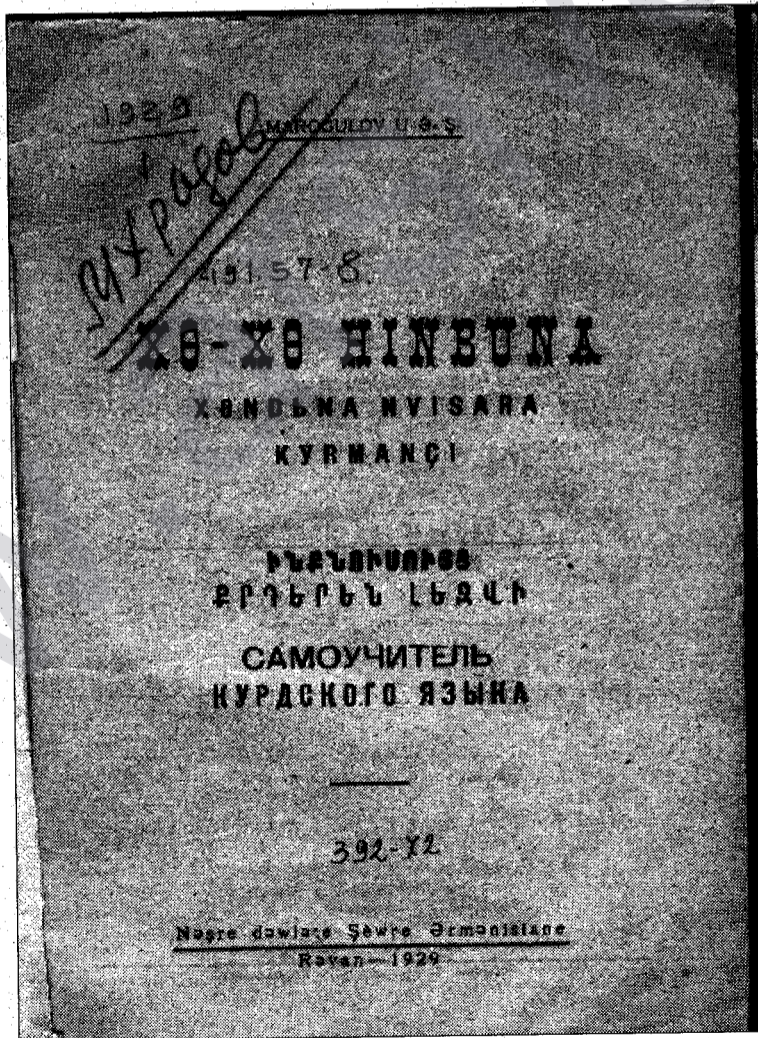
Eger merî ser ra li vê pirsê binihêre, yekser dikare bifikire:

"Heyran, bi hezaran kurd heqaret li hezaran kurdan kirine, îcar kurdekî heqaret li kurdekî kirîye; ma qey dinya xirab bû? Rojnameyên kurdan ewqas rexne li wan kesan nekirin, ku ketibûne dorê bona ala tirkan ramûsin û rexne li wan jî nehate kirinê, ku ji navê bi hezaran kurdan ku dengê xwe dabûne wan û ew hîlbijartibûn, baqên gulan danîn ber heykelê Atatirk."

Lê eger merî bi kûrayî li vê pirsê binihêre, wê demê meriv kesên heyranên ala tirkan û Atatirk merivên biçûk dibîne û kirinên wan bendî tiptekî nahesibîne, lê gotarên rexnekirinê yên dor pirsên baweriyên Pakelî li ser kar û barên Bedirxaniyan pêwîstiyek dibîne, ji ber ku kurdekî zane û welatparêz merivekî aqilmend û Mezin tawanbar dike, ku ewî rexneyên li ser xwe heq ne kirîye.

Kesên ku Ferhad Pakelî rexne dikin, hinek aliyên wî yên bajî nîşan didin, wek: -Ferhad merivekî zane ye, welatparêz e, ji ber ku gelek salan pêpmergetî kirîye û bi karê xwe va heta niha jî xizmetî gelê xwe dike, mamostayê zmanê kurdî ye li Unîversîtê. Ez jî dikarim du tiptan li ser van fikiran zêde bikim, ku latînihi-zîya (an jî bi kêmanî ne dijûna wî di hindava kurdîya latîni da) wî tinine ber çavan: 1. Gava gelek salan berê Ferhad Pakelî bi koma mamostayên kurd va bû mewanê rojnameya "Rya teze", ewî li ber rêdaktorê me Mîroyê Esed pêpniyar kir, ku rojname derbazî ser herfên latîni be, ku hemû kurdên cihanê bikaribin bixûnin û haya wan hevdu hebe. Ez wî çaxî di rêdaksyonê da dixebitîm. 2. Ferhad bi şerî xwe çend salan kovara "Mamostayên kurd" derdixist, ku bepek jê bi kurdîya latîni û bi zaravê kurmançî bû. Çend gotarên min jî tê da çap bûne.

Ji ber vê yekê jî ez di nava naveroka wan miqaleyan da kûr nabim, ku wek bersîva Pakelî hatine çapkirinê (ji wana ya here balkêş gotara Mihemed Evdîla ye, ya bi sernavê "Ferhad Pakelî û Mesrop", ku di "Nefel"ê da çap bûye), ji ber ku haya xwendevanan ji wan heye, lê her terê bêjim, ku nikarim bawer bikim an jî nakeve serê min, ku mirovekî wek Pakelî zane û welatparêz dikare malbeta Be-

dirxaniyan di pevgirêdanên bi impêriyalîzmê ra, bi heyranîya bêxsiyet û birûbaweriyên Atatirk da gunehkar bike. Ez bi xwe Bedirxaniyan pir mezin dibînim û wek hemû kurdan,

ez jî minetdarê karê wan im, lê ev yek nayê wê maneyê, ku ez jî tam piştgirîya rexnekarên Ferhad dikim, ji ber ku heta niha jî Ferhad bersîva wan ne daye.

Gotara min ne li ser wan

pirsan e. Lê li ser wan pirsan e, ku çima dema gotinê ser el-fabaya kurdî ya latîni, pirtûk û rojnameyên bi kurdîya latîni, tew behsa kar û barên kurdên Sovyêt nayê kirinê? Eger pika hinek kesan heye, ka danerê kurdîya latîni Celadet Bedirxan e an Erebe Bemo ye, lê bira pika hiç kesî tunebe, ku pirtûka pêşîn bi kurdîya latîni (rûpelên wê pirtûkê hûn di rojnameyê da dibînin, ku xudanên wê İshak Morogûlov û Erebe Bemo ne û navê pirtûkê ev e: "Xo-xo hînbûna xundina nvisara kurmançî") û ya dudan, ya dehan, ya sedan jî û rojnameya pêşîn ya bi kurdîya latîni ("Rya teze") kurdên Sovyêt derxistine.

Ma gelo ew herfên kurdîya latîni, ku Erebe Bemo (bi alîkariya İshak Morogûlovê asorî) çêkirine, bi wan herfan berhem çap nebûne an ewqas kêr çap bûne, ku ne hewce ye behsa wan bê kirinê? Ne wisan e. Me ji sala 1930î heta sala 1937an bi dehan hejmarên rojnameya "Rya teze" û ji sala 1929an heta 1937an bi dehan pirtûk çap kirine, ku yek ji wan "Folklorê Kurmanca" ye bi 640 rûpelan ku Heciyê Cindî û Emîne Evdal berev kirine û sala 1936an çap kirine. Derheqa vê pirtûkê da Qadî Mihemed gotîye: "Ev e Qurana me!"

Gelo ew kesên ku behsa karên kurdên Sovyêt yên di hêla çapkirina pirtûk û rojnameyên kurdîya latîni da nakin, an jî wî karî piş guhê xwe va davêjin, ma qey wî karî himberî karê ku kurdên Bakur kirine dikin û karê me biçûktir dibînin? Ji xwe di wan salan da û heta dawîya salên 80î jî kurdên Bakur xênji kovarên "Hawar", "Roja Nû", "Tirêj" û çend pirtûkên ziravok hema bêje berhem nedabûn, ku em bikaribin himberî hev bikin. Ew berhemên ku di dawîya salên 70î û destpêka salên 80î çap bûn jî, di hêla kalîteya xwe da jî pirtûkên ku kurdên Sovyêta berê di salên 30î da derxistibûn, derbaztir ne dibûn.

Tiptê herî ecêb jî ew e, ku ew kes karên me biçûk dibînin, ku pirtûk û rojnameya me yên bi tipên latîni ne xwendine û ji wan xirabtir jî ew kes in, yên ku ew pirtûk û rojnameya me ne ditine. Û sebebekî biçûkdîtîne jî ew e, ku hinek kes dibêjin: "Ma 20 hezar kurdên Ermenîstanê ber 20 mîlyon kurdên Bakur çi ne, ku...!?" Ev jî qedere me ye.

Ji kurdên Bakur yek ji kêr kesan ku qebûl kirîye, ku ji aliyê çapkirina rojname û pirtûkên kurdîya latîni da kurdên Sovyêt yên pêşîn bûne û pêpengî kirine, ew Celadet Bedirxan bûye. Gava kovara kurdî ya delal "Hawar" destbi wepana xwe dike, çend hejmarên "Rya teze"

û hinek pirtûkên kurdî yên li Yêrêvanê derketî jî wan ra tene pandin (ew pirtûk û hejmarên rojnameya "Rya teze" Heciyê Cindiyê mezin ji wan ra pandibû û ji bo wê yekê salekê di hebsê da ma). Kovara "Hawar" di hejmarê xwe ya 8an da (sala 1932a) nivisa Celadet Bedirxan (bi nasnavê Herekol Azîzan) ser vê meseleyê çap dike. Em binihêrin çika li wir çi tê gotinê:

"Rûjnameke kurdmancî, bi herfên nû, bi kurdmancîyeke xwerû, li Rewanê, di pîklekî spehî û çeleng de derdikeve.

Vê paşiyê çend hejmarên wê gehiştine destê me. Çavên me pê biruhn bûn, dilê me pa û geş bû.

Kurdmancên Rewanê ji rûjnamê pêve çend kitêb jî derxistine. Me sê-çar rûj mijûlahiya xwe bi wan kirin.

Ji nav rûpelên wan ên taze û ter bihna kulîlkên çiyayê Elegozê, bayê zozanên Serhedan dihatin. Di nav resmên wan de pal-û-papikê kurdmancî, xencer û pişt-xencera kal û kalikên me dihatin dîtin.

Rêya Teze wek navê xwe taze ye, nû ye, nûbar e. Lê ji Hawarê kevintir, bi emrê jê mezintir e. Hejmarê wê a papîn ko gehiştîye destê me a pêncî û nehan e. Li gora ko Rêya-Teze rûjnameke dehrûjkî ye, berî salkê û hin dest bi derketinê kirîye."

Di wê hejmarê da Celadet Bedirxan jî pirtûkeke ji Yêrêvanê pandî du helbest wepandine û dawîya nivîsa xwe da ha gotîye:

"Ji bona îro me hevqas got, pêpdetir em dişan ji Rêya-Teze behs bikin.

Em ji hevalê xwe re rêyeke xweş û dawîyeke geş hevî dikin. Divêt ko her gav me hay ji hev hebit û gerek e ko em hevdu ser xebata hev serwest bikin."

Kesên ku bi gotarên xwe va piştgirîya kar û barên bedirxaniyan dikin û wan kesan tawanbar dikin, ku wê malbeta bi nav û deng bê bingeş rexne dikin û heqê kar û barên wê malbetê bona pêpketina edebîyet û çandeya me kirîye dixun û destpêk û pêpketina çand û edebîyeta kurdên kurmançixêv û kurdên ku bi latîni nivîsîne tenê bi navê Bedirxaniyan va girê didin, bê hemdî wan be, an bi nezanebûn û nehayadariya wan be jî, ew kes heqê kurdên Sovyêta berê dixun. Ew kes bi awayekî sergirti heqaretê li Celadet Bedirxan jî dikin. Ji ber ku merivên Mezin (yek ji wan Celadet Bedirxan e) qebûl nakin û li ser xwe heqaretê dibînin, gava karê ku wana destpê ne kirîye û ne kirîye, bi wan va didine girêdanê. Ev jî yek ji mezinatiya Celadet Bedirxan û malbeta Bedirxaniyan tevan e.

Ceferî Kurdistan ziyaret kerd

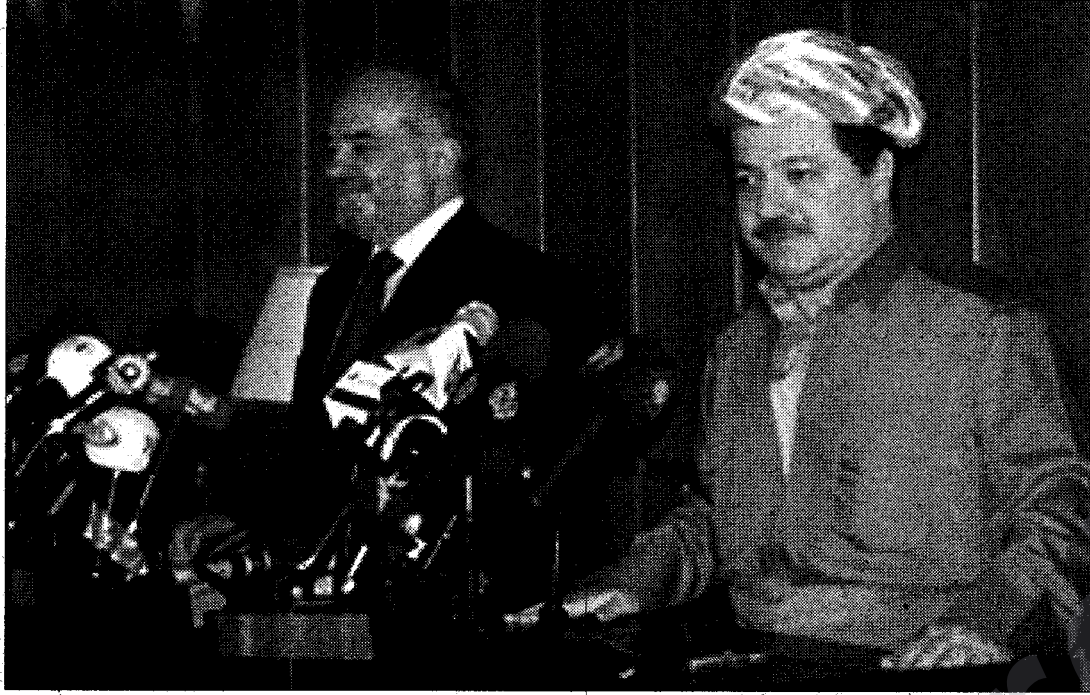
Selahedîn - 11 çile de serekwezîrî iraq Brahîm Ceferî amê kurdistan û Selahedîn de serekî kurdistan federal Mesûd Barzanî ziyaret kerd.

Çuwa ver samedî minaqasha kerdişî halî iraq ê vîcnayîşa pey, ruenayîşî yew hukmato newe û vilakerdişî wezîran, Brahîm Ceferî, Ebdilezîz Hekîm û serekî parlamentoyî iraqê Haçim Hesenî amêbî kurdistan û serekî kurdistan û serekkomarî iraq Celal Talebanî ya niştîbî rue.

Serekî kurdistan Mesûd Barzanî û serekwezîrî iraq Dr. İbrahim Ceferî Pîr Mam de amê piyehet û kombiyayîşa pey, piya kombiyayîşî çapamenî de piyaqisêkerdişî xo ser agahdarî da rojnamewanan.

Kombiyayîşî çapamenî de Mesûd Brzanî va, ma bênatê xo de sohbetê ke hol kerd. Ma rewna waştîyen piya qisê bikerî. Ma yew hukmato hîra, yew biyayê û niştîmanî ser piye kerd. La nê qisêkerdişî gerekê hem kurdistan de hem zi Bexdat de birûmnî.

Ceferî zi va, ma kar kenî ke yew hukmato niştîmanî rueni û

piyerê hetî siyasî ê iraq no hukmat de ca bigerî. No derheq de vînayê ma sey ciye yê.

Derheqî minasebetî listeyî Hevpeymanîya Kurdistanê û listeyî İtilafî Yewbiyayê İraq de zi Barzanî va, ma gerekê ser protokolî bênatê her di listeyan

de vînderî û bênatê piyerê listeyanî binan de zi yew protokolo newe virazi.

Zi Çile de zi yew heyetî listeyî suniyan amê kurdistan. Heyetî suniyan de Ednan Duleymî, Tariq el-Hasîmî û Mahmûd el-Meşhedanî bi. Heyetî suniyan

zi Pîr Mam de Mesûd Barzanî ziyaret û piya ruenayîşî hukmatî iraq ser mişevirye virast.

Kombiyayîşa pey samedî çapamenîya agahdarî diya. İta de suniyan zi eşkira kerd ke ê zi wazenî yew hukmato ke heme hetî te de ca genî, biyero awan kerdiş.

Silêmaniyê di temelî di quiyani petrol erziya

PK - Wezirtîye petrol ê iraq Silêmaniyê de temelî di quiyani petrol eşt. Samedî nê di quiyani 25 milyon Dolar perê abiray.

Serekî hikûmetî heremî kurdistan ê îdarê Silêmaniyê Omer Fetah beyan kerd ke nê di quiyî mintiqayî Bazîyan (50 Km başûr û rojavayî Silêmaniyê de) yê. Sere de nê wird quiyani re her roj 10 hezar bermil petrol vêciyeno.

Hukmatî iraq qerar girot ke kurdistan de 4 quiyani akero. İnan re 2 quiyî hê Silêmaniyê de û 2 quiyî zi hê Hewler de.

Yew mudet çuwa ver nêzdî Duhok de zi yew firmayê Norveç çend quiyî petrol akerdî.

Ebdulhelîm Xeddâm îtiraf kerd, Herîrî Beşer Esed da kiştîş

PK - Cagirotê serekkomarî sûriye ê kahan yew beyan da televizyonî el-Erebiye. Nê ser sey xayîn amê suçdar kerdiş û partiya Baas ra erziya.

Ebdulhelîm Xeddâm roportajî xo ê televizyonî el-Erebiye de îdia keno ke Beşer Esed yew çend aşm çuwa ver Şam de Refîk Herîrî tehdît kerdiş. Beşer Esed Şam de serekwezîrî kahan ê Lubnan Refîk Herîrî ra vawo, kam ke verba qeraranî ma biyero, ma ey bênate ra darenî we.

Xeddâm vûno, baweriyê mi no îdare çîna, no rid ra mi îstîfa kerd.

Meclîsê suriye verba Xeddâm dewa akerd û wazenî ey bi sucî îxaneta mehki-ma bikerî.

Duhok de festîvale hunermend Tehsîn Taha viraziyay

Duhok - Rojanî 28-29/12/2005 de Amediye de Holê Behcet Nayêf de samedî vîrardişî hunermendo gird Tehsîn Taha ya yew festîval amê hedre kerdiş.

Na festîval dezgeyî Roşnîrî û Hunerî yê Duhok organize kerd. Amediye girêdayî bajarî Duhok yew navçe ya.

Festîvalê Tehsîn Taha de waliyî Duhok û xelyek kesî roşnîr, hunermend û siyasî zi hedre bi. Nê di rojan de kesanî sey Rêkêş Amêdî, Şeban Silêman, Mihemed Mihsên û Segvan Ebdul Hekîm hûner, heyat û kar û barî siyasî û muzik ê Tehsîn Taha ser qisê kerd.

Tehsîn Taha bi klamanî xo ê netewî yeno sinasnayîş. Ey klamanî xo de derd û kulî rençberan, karkeran û şoreşgeran ard ziwan. Tehsîn Taha hem klamî bi lehçeyî soranî û hem zi kurmançî vatênî.

Tehsîn Taha 1941 de dewê Zaxo Bîtbu de amebi dinya. Tehsîn Taha dengbêjanî meşhûr ê mintiqay Behdînan bi. Rid tewrê xo û vînayê xo ê siyasî ra Tehsîn Taha hetî rejîmî Baas ra zaf ray amebi girotiş û işkençe kerdiş.

Hunermendî kurd Tehsîn Taha serranî

noway de şî Holanda, îta de tedavî bi, la çî heyf ke nexelîsya. O 28/05/1995 Holanda de dinyayî xo bedilna.

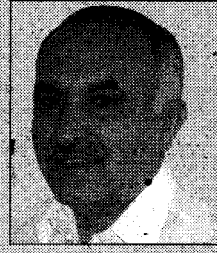
Yewbiyayê netewan wazeno îfadê Esed bigero

PK - Zi Çile de komiteyî Yewbiyayê netewan ke kiştîşî serekwezîrî Lûbnan ê kahan Refîk Herîrî kul-

bekeno, waşt no derheq de îfadê serekkomarî suriye Beşer Esed bigero.

Komiteyî yewbiyayê ne-

tewan yew namê şawit suriye û îta de waşt ke Beşer Esed û wezîrî tebêr Faroq Şerei îfade bidî no komite.

[Selim Çürükaya

La no çinawo qirbûn?

M i yew çiy eşanawit. Hey vûnî ke Diyarbekir de qursî ziwani tirkîkerda a. Şima zûnî kam kerda a?

Reisê belediya Baglar. Ez zûna şima inkey ecîyeb mûnenî.

Di serrî çuwa ver qursî ziwani kurmançî kerdiş a, la çow nêşî. Bacê qefelney. Inkey qursî tirkî kerd a. Vûnî, wa extiyarî ma tirkî bîmûst.

Heywax ma re, heywax ma re. İnan çî va, eqsê ê kerd.

İnan va, ma şima xelesnenî, ma kerdî kuele.

Ma ra va, herb bikireñ, ey şiy teslim biy.

Ma ra va, veciyen serî kueyan, ey şiy bacaran.

Ma ra va, şima vaş buriyen, inan meşk verday.

Ma ra va, xelasiye biwaziyen inan taway nêwaşt.

Ma ra va binamus bibiyen, inan benameusey kerd.

Ma çî kerd, ma raşt kerd. Ma verci se va, bacê zi o qede va.

İnan raşt va, çot kerd. Çinay va tinapey ey kerd.

Hama zi şima nêzûnî kam ho se vûno?

Hama zi şima altun û tenke ciye myan ra nêvet?

Hama zi şima rahar raşt û çot nêdiyo?

Se bi şima?

Dehwe kirdê kên, la ziwani tirkan musnenî şima.

La no çinawo qirbûn?

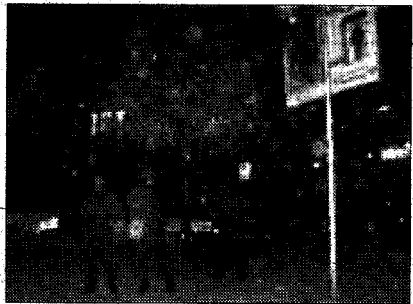
Wendoxî erjiyaye

Ma zerra safî ra serrê şima ya newî fîraz kenî. Serrê 2006 samedî şarî kurdistan bibo serrek serfîrazî, azadî û bextewarî.

Radaksiyonî Peyama Kurd

Kilmxçerî

Sûriye neverda warî Qamişlo serra newî fîroz bikero

Qamişlo - Hêzanî emniyetî suriye Qamişlo de mehlayî Qiwetlî de erîş berd kurdan ser.

Hêzanî emniyetî suriye îdia kerd kerd fişekani hawayî teqnenî. No rid ra mehlayî Qiwetlî de erîş berd kurdan ser, kifer kerd înan û çend kesî zi tepîşt tê berdî. No qede hêzanî emniyet nêverda şarî kurd bi sey xo serserr firaz bikerî.

Zulmî Dewleta İran domkeno

PK - Hefte ku viyert rojo yene hêzanî Întizamî ê İran rayerî Segez - Tehran ser erebê Omêd Ezîz vindarna û o îşkence pê kerd. Neticê no îşkence de her di lingî Omêd Ezîz bi birindar. Neweşxane de yew lingê Omêd Ezîz tira bi.

Hêzî Întizamî verî îşkence kenî Omêd Ezîz û bacê ey benî neweşxaneyî Zencan û îta ra zi benî neweşxaneyî Tehran. Neweşxaneyî Tehran de yew lingê ey birnenî.

Keye Omêd Ezîz sere da rêxistinani heqî merdiman re û wazenî îşkenceci biyerî ceza kerdiş. Omêd Ezîz bajarî kurdistan rojhelat Zegez ra yê û o hama zi ho neweşxane de yo.

Generalî tirk: ma waşt ke kurdan bidi yewbînan kiştîş

PK - Fermandarî hêzanî cendirman ê kahan general Ş. Eruygur vûno, serranî 1990 de ma waşt ke nakokiyani bênatê hêzanî kurd re îstifade bikerî û kurdan bi kurdan bidi qir kerdiş la ma sernêkotî.

Fermandarî hêzanî cendirme ê kahan general Şener Eruygur mesûli rojnameyî miliyet Fikret Bila re eşkira kerd ke Anqere siyasetî xo ê „bakurê Îraqê“ de şaşî kerda û nêzanê ra samedî halî ewro biya ardimci

Eruygur vûno dewleta tirk waşt ke nakokiyani bênatê Barzanî, Talabanî û Ocalan îstifade bikero, înan piyeverdo û bido yew bînan qirkerdiş. La ma fehm nêkerd ke bênatê înan de pers estî, la armancê înan miştêrek a.

Kovara “VATE” Hûmarê 25. Vêcîyay

Seyîdxan Kurij

Kovara kirdkî VATE-hûmarê 25. ê payizî 2005 aşmê kanûne de îstanbûl de vêciyay.

Serredaktor Kovar Mehemmed Malmîsanij o. Redaksiyon de Haydar Diljen, Mehmet Uzun û J.İhsan Espar estî.

Na humara hîreyina ke Îstanbûl de çapbena û bena vila.

Hûmarê VATE ê 25. de nê nuştê estî:

Y.Bari Arslan, ma uza de qir kerdime. Nuşttox Arslan Sabriye Arslan de qirkerdişî Dêrsim ser yew roportaj viraşt. Sabriye Arslan îta de behsî serameyê (Hatira) xo kena.

C.Zerduşt Piranij, Wewanxaneyî vateyî yew ihtiyac bi. C.Zerduşt Piranij wahrenî weşanxaneyî VATE Deniz Gunduz de kar û barî weşanxaneyî ser yew roportaj viraşt.

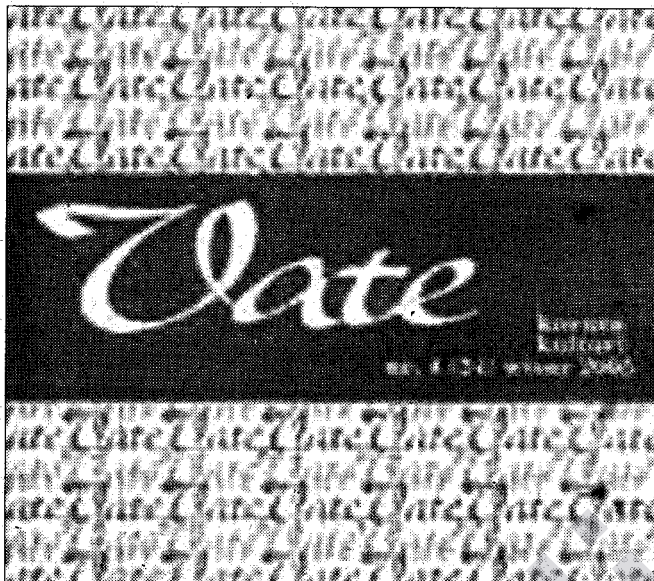
Serdar Bedirxan, Ziwan Şuxulnayış.

Hebûn Okçu, Weşikiya Xebate (Hikaye)

Roşan Lezgin, Serkewtena Zerecan (Hikaye)

Nezhat Gedik, Astareyê Domantîna mi (Hikaye)

Malmîsanij, Pîlanê xwi re vaci “Teslimbiyayîşî Şêx Evdîrehîm Çîn o”. Nuşttox

M.malmîsanij serre wedartişî Şêx Seîd ser lacî Şêx Tahîr Fexredîne Şêx Tahîr de qisêkerd. Şêx Tahîr birayî Şêx Seîd bi û hereketa 1925 de zaf yew rolo muhîm girot bi. No roportaj de keye Şêx Seîd ser û kişiyayîşî Şêx Evdîrehîm ser zi zaf agahdarî esta.

Mehmûd Nêsite, Espije Dewlet a dewlete (Hikaye)

Seyîdxan Kurij, “Xeber ûmey Dewûn ki Şêx Seîd şiyoye Diyarbekîr ser”. Nuşttox Seyîdxan Kurij Mesurî Wesmûnûn de serrê wedatişî şarî kurdistan ê 1925 ser qisêkerdo. Mesurî Wesmûnûn Pali ra wo û wextî serre wedartiş de û cuwa pey çend serî koyana mendo. O no roportaj de behsî

zulmî dewlet kenê.

Mihani Licokic, Hîrê Lacê Paway (Sonik)

Mehmed Ali Işık, Siyamed (Hikaye)

N.Celalî, Dorûverê Çewlîg ra çend lorikî.

İrfan Kaya, Asalet (Hikaye)

Seyîdxan Kurij, Eli Werdîy Heydon (Deyiri)

Xezala Şarîkî, Ziwanî qican ra çend çekuy

Serdar Bedirxan, Tayê İdyomî - II

W.K.Merdimin & N.Celalî & W.Zozanî; Çewlîg ra seydayo namedar Mela Silêmanî Sipenî -II. W.K. Hîrê heme nûstoxanî Vate Çewlîg de Mela Sileman de derheqî hey-

atî ey de, kar û barê ey de yew roportaj viraşt.

H. Giran, Mistê Seferî (Deyiri)

Mehmûd Nêsite, Paleyêko Newe (Hikaye)

M.Tahîr Akara, Meşkey mi (deyiri)

Cewdet Demirtaş, Mela-w Fetbaz (Mesela)

Aysena Kurdî, Derûdormeyî Bongilan ra tayê vateyî verenan II

Diyarbekir de Veyveyêkî Diyarbekir de veyveyî Nûstoxanî Vate ra Ehmedê Dirihî, Serok de raya verîn dawetiye û mara birnayîş kirdkî bû. No veve zi sey xebber vate de ca geno.

Wusênê Gestemerde, Mutlu Firat, Çiğdem Karaboğa, Huseyin Burke, Ercan Sarıççek, M.Mîrzani, Siyamend Mîrvanî, Newzat Valêrî, Heydo Keçanic, İlhamiyê darahênî, Gawanê Welatî, Sînan Sutpak, Nevzat Gedik zi bi şîranî xo myun ripelanî “Vate” de ca gênî. Hancî sey her hûmar ripelê Fikrayan de zi çend fikra estî.

Deniz Dilar Pîrejmanij, Çiğdem Karaboxa,

M.Mîrzani, Ercan Sarıççek,

N.Celalî, Xidir Çelik,

Newzat Valêrî, Adrêsa tîkîlyê:

weh'it Muhtar Mah.

Nane Sok. No: 5/5 Kat: 3

Celala Talebanî serra newî ê şarî kurdistan fîraz kerd

PK - Serekkomarî iraq Celal Talebanî bi yew firazname serra newî ê şarî iraq û şarî kurdistan firaz kerd.

No piroznameyî Celal Talebanî bi kilnki î nawo: „Way û birayanî erjiyayê, serre şima ya newî firaz kena. Heviya mi na ya ke serra newî bibo serrê serkotîş verba teror de û piyerê iraq de bibo serrê biratî, emniyet û aşitî. Serra newî bîna-

teyî gelanî iraq, ereb, kurd, turkman û musulman, mesihî, êzîdî, sabî, sunî û şia de bibo serrê yewbiyayîşî netewî. Serre ke viyert samedî awan kerdişî bingehî iraqok yewbiyayê, xoser, demokrat û federel serrê vîcnayîşan bi. Na yew serra înayin bi ke tarix de raya verîn şarî iraq tamî azadî û demokrasi girot“.

HAK-PARî yan bi kurdî îfade da

Mersin - Cagirotê serekî HAK-PAR Fehmi Demir û çend riyeraberdoxî HAK-PAR ê şubeyî Mersin, samed ke kurdî qisêkerd amê mehkima kerdiş.

Endamanî HAK-PAR heftekî viyert Mersin de dadigehê 6. ê asliye ceza de îfade xo kurdî da. Sevîm Kul û Hasan Aş ebukatê endamanî HAK-PAR kerd, Necla Çamlıbel zi sey tercuman mehkima de hedre bi.

Ziya Erdoğan, Muaz Bozyel, Abdulsalam Uğurlu, Selma Sağnîç û Mehmet Tural îfade xo bi ziwani dadî xo da. Piyerê kesî ke yenî mehkima kerdiş, îdia kerd ke heqî înan esto ke ziwani xo qise bikerî. No rid ra na mehkima kerdişî înan antî demokratîk o.

Mehkimayî endamanî HAK-PAR erziyay 14î nîsan 2006.

Çime: Dema Nû

کاورستان و نېسلاستان!

زېږان جهمال - له لاسيا

لهم مالزاي رابردورودا... چاګسازي کومه لايشتي... سياسي نښه...

شاعير و نووسهري عيراقى فاتن نوز؛ ژيمه به بوږي که مارو دراوین

شاعيره فاطمه کوربه له لوراني و پښتانه چاګسازي کومه لايشتي... سياسي نښه و...

چاګسازي کومه لايشتي... سياسي نښه... چارنورسکه ي نشوستي هيتان...

فيزای ټوران له ماوهی بهک مهفتهدا NEW PLAN ټورسیتی کورنی عیراقین کوردستان له ریگای تارانه وه...

په یامی کورد ټامادهی بلاوکردنهوهی ریکلامهی بازارگانی و بروسکهی پیروژبایی و پرسه نامه به بهنر خییکی کونجاو

کلمه و کانی مهفته... کابری ٢٣١١ ٥٣٠٢... کابری ٢٣٢٣ ٥٣٠٢... کابری ٢٣٣٣ ٥٣٠٢...

له نهرشيشي هونه‌رمه‌ندانى كوردستانه‌وه

a.chegani@home.ni

ناماده‌گردنى: ناشتى گهرمىيانى - هوله‌ندا

به‌ره‌و ريگخراوى هونه‌رمه‌ندانى شيوه‌كارى كورد له نه‌وروپا..

ئه‌وه بيچگه له‌وهى كه خه‌ون و هيواي زور هونه‌رمه‌ندان ديتته كايه‌وه، مالى كورد ده‌وله‌مه‌ندان له هه‌موو روويه‌كه‌وه، ده‌وله‌مه‌ندانتر ده‌كات.

ناشتى گهرمىيانى - هوله‌ندا

ئه‌و خه‌ونه‌ى، كه تاريك تاريك بو، دوور بو له هه‌موو راستشيه‌ك، ئه‌و راستشيه‌ى كه خه‌زمتى كه‌لتوورى كوردى بگات، ئه‌و ريگخراوانه‌ى كه مرؤفايه‌تت و خه‌زمتى مرؤف ده‌كهن له جيهاندا. كه‌م و زور، له زور و كه‌مى نازاره‌كاندا ده‌نگى خه‌زان به‌رز ده‌كه‌نه‌وه، بۆ پاريزگارنى كرين له مافه‌كانيان..

هونه‌رمه‌ندانى كورد ئالايه‌كى شه‌كاهه‌ى كوردستان، كه‌شكول و كۆله‌كه‌ى كوردن.. هونه‌رمه‌ندانى كورد، زمان شيرينى ئه‌و ميلله‌ت-يه، كه خاوه‌ن چه‌ندان لاهه‌رى خوتياويه. خاوه‌ن بيلوگرافيايه‌كه له خه‌بات و زوره‌ملى و دژوارى..

بۆيه كار و تابلۆ ئه‌و هونه‌رمه‌ندان، نه‌ستنه‌يه‌ك له ئاسمانه‌ى كه، به خويى ولاتيك ئاوه‌دان ده‌بته‌وه، به سه‌ركرده‌يتى ئه‌و سه‌روكانه‌ى كه ژيانى خه‌زان كرد به به‌ختى ولات.

هه‌نگه‌ى كايه‌ى ريگخراوىكى نوێ له نه‌وروپا، خه‌ويكى تاريك نيه‌ى و گرنتيك نيه‌ى. به‌لام دروستكردى مالىكى كوردى به بنه‌غه‌يه‌كى پتو خه‌ويكى نه‌رخه‌وانى ره‌نگا و ره‌نگا و، به‌ككرتى ئه‌و هونه‌رمه‌ندان له نه‌وروپا خه‌ى له خه‌يدا چالاكيه‌ى كه مه‌زنه بۆ دانانى بنه‌غه‌يه‌كى پتو له‌خه‌زمتى كه‌لتوورى كورديدا. له روى نمونه‌ى و شيوه‌يه‌وه.

من پيم وايه ئه‌مه‌ى كورد، زور دوا كه‌وتووين له‌و كاروانه‌ى كه ئه‌مرؤ مرؤف، يان هونه‌رى جيهانى قوتاغى ئاوه‌دان كرده‌وه‌ى، ره‌ت كرده‌وه، و ئه‌مرؤ له قوتاغى فه‌نتازى و جوانكاريدا ده‌ژيت.. بۆيه ميله‌تى كورد پيوستى به‌م جۆره ريگخراوانه زۆره، بۆ دروست كرنى پرديكى په‌رينه‌وه له نيوان نه‌وروپا و كوردستاندا..

هه‌چ نه‌بيت له كه‌ناله‌كانى ژيانى نه‌وروپادا، نه‌رشيف و بيلوگرافيايه‌ك وه‌ده‌ست به‌يتن بۆ مالى كورد، له هه‌ر پارچه و جياگايه‌ك بيت.

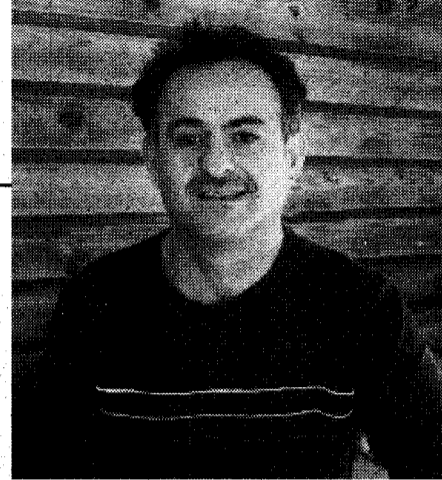
ئيمه‌ى كورد، كه‌لتوورى زور جوان و شاكارمان هه‌يه، زور جل و به‌رگى فۆلكلوريمان هه‌يه، و بزمان ماوه‌ته‌وه.. ئه‌مرؤ من به جوانى ته‌مه‌نى ئه‌و ميله‌ته‌ى ده‌زانم كه چه‌ند جاريك له ريگاي تابلۆه، ره‌نگ و

هه‌نگه‌ى كايه‌ى ريگخراوىكى نوێ له نه‌وروپا، خه‌ويكى تاريك نيه‌ى و گرنتيك نيه‌ى. به‌لام دروستكردى مالىكى كوردى به بنه‌غه‌يه‌كى پتو خه‌ويكى نه‌رخه‌وانى ره‌نگا و ره‌نگا و، به‌ككرتى ئه‌و هونه‌رمه‌ندان له نه‌وروپا خه‌ى له خه‌يدا چالاكيه‌ى كه مه‌زنه بۆ دانانى بنه‌غه‌يه‌كى پتو له‌خه‌زمتى كه‌لتوورى كورديدا. له روى نمونه‌ى و شيوه‌يه‌وه.

من پيم وايه ئه‌مه‌ى كورد، زور دوا كه‌وتووين له‌و كاروانه‌ى كه ئه‌مرؤ مرؤف، يان هونه‌رى جيهانى قوتاغى ئاوه‌دان كرده‌وه‌ى، ره‌ت كرده‌وه، و ئه‌مرؤ له قوتاغى فه‌نتازى و جوانكاريدا ده‌ژيت.. بۆيه ميله‌تى كورد پيوستى به‌م جۆره ريگخراوانه زۆره، بۆ دروست كرنى پرديكى په‌رينه‌وه له نيوان نه‌وروپا و كوردستاندا..

هه‌چ نه‌بيت له كه‌ناله‌كانى ژيانى نه‌وروپادا، نه‌رشيف و بيلوگرافيايه‌ك وه‌ده‌ست به‌يتن بۆ مالى كورد، له هه‌ر پارچه و جياگايه‌ك بيت.

ئيمه‌ى كورد، كه‌لتوورى زور جوان و شاكارمان هه‌يه، زور جل و به‌رگى فۆلكلوريمان هه‌يه، و بزمان ماوه‌ته‌وه.. ئه‌مرؤ من به جوانى ته‌مه‌نى ئه‌و ميله‌ته‌ى ده‌زانم كه چه‌ند جاريك له ريگاي تابلۆه، ره‌نگ و

هونه‌رمه‌ندانى شيوه‌كار ئه‌وه‌ر ره‌سول

...بائنده‌كانى ده‌ريايى باكوور ده‌شرن و، له تابلۆكاندا جاريكى تر له‌نگه‌ر ده‌گه‌رنه‌وه.. نه‌و ره‌نگانه‌ى له كوردستانه‌وه گه‌يشتونه‌ته نه‌م قوتبه، بۆنى كۆچه‌رييان لى ديت..

ره‌سول ستونيكى بالايه له‌و ريگا راسته‌دا. هونه‌رمه‌ندان ئه‌مه‌ر ره‌سول، سالى ١٩٧٦ قوتايخه‌نى ئاماده‌ى له شارى سليمانى، ته‌واو كرده‌وه، له زۆربه‌ى پيشانگاكانى هونه‌رمه‌ندانى كورد و هونه‌رمه‌ندانى شارى سليمانى به‌شداريه‌كى تايبه‌تى هه‌بووه. به ريناز و شيوازيكى تايبه‌تى، به كۆمه‌ليكى تابلۆ له چوارچۆيه گيراو، له چوارچۆيه داخراودا، داخراوى باه‌ته‌كان وابوون كه رۆژگارى ته‌ل و ناسن، كارتيكراوى ئه‌و رۆژگارانه بوون.. ستايلى په‌ت و سنده‌ره چاوه‌روانى.. پاشيان هه‌لكشان به‌ره‌و لووتكه‌ى خه‌م و هونه‌ر، مرؤف و مرؤفايه‌تى، تا گه‌يشته ئه‌و ره‌نگانه‌ى كه بارانى خه‌م و خۆشه‌ويستين. ئه‌و خۆشه‌ويستيه‌ى كه نه‌تابلۆيه‌ك نه دوو تابلۆ، به‌لكو قه‌لايه‌كى گه‌وره دروست ده‌كات. مرؤفى هونه‌رمه‌ندان، هه‌رده‌م له‌و ريگايه‌وه ده‌ست پى ده‌كات، كه سه‌ره‌تاي هه‌نگاوه، به‌لام، پاش تافيركردنه‌وه، و، كۆمه‌ليكى چالاكى هونه‌رى، ده‌كات ئه‌و ئاسته‌ى كه ئيدى قوتابخانه‌ى نوێ و رينازى نوێ و، كارى نوێ ديتته كايه‌وه، چ له ره‌نگ و شيوه چ له ريناز و مۆديرنى كارى هونه‌رى، زور جاريش هونه‌رمه‌ندان پهنای بۆ ویتته‌ى ده‌م و چاوه‌ده‌برد، به‌لام رووبه‌رى گه‌وره‌ى هونه‌ر له بيركردنه‌وه‌ى هونه‌رمه‌ندانى شيوه‌كار ئه‌مه‌ر ره‌سولدا، رووبه‌رى تابلۆكانى گه‌وروتر ده‌كرده‌وه، بۆيه ئاسته‌ى له‌و كه‌ناره‌دا كار ده‌كات، كه بائنده‌كانى ده‌ريايى باكوور بال ده‌گه‌رن و، له تابلۆكانى هونه‌رمه‌ندان له‌نگه‌ر ده‌گه‌رنه‌وه.. به ره‌نگى جياجيا و به‌شيوه‌ى هونه‌رىكى جيا، بۆيه له‌هه‌ر تابلۆيه‌كدا، تام و چيزيكي تايبه‌تى ده‌بيت.. مرؤف چاوى تيزوانينى وه‌كو ئه‌و ميكرۆسكۆبه وايه، كه هه‌رچى به‌چووك و گه‌وره هه‌يه، له ژيژ ميكرۆسكۆبى هونه‌رىدا ده‌بينت، ورده‌كارى يان گه‌وره‌كارى، دوو شيوه‌ى جياواز، له نيو تابلۆيه‌كى پان و پۆردا، به هه‌ردوو شيوه‌كه‌يه‌وه. مرؤف له كاره هونه‌رىيه‌كانى ئه‌مه‌ر ره‌سولدا، تام و چيزي تايبه‌تى لى ده‌بينت.. زور جار ده‌لنم، ده‌بيت پاداشتى ئه‌م هه‌موو تابلۆ و ئازار و شه‌ونخوونى و بيزۆكه و مه‌سره‌فه چى بيت؟! هونه‌رمه‌ندان شه‌و و رۆژى بۆ ده‌كاته‌وه، و، سه‌رقاليتى، ده‌بى پاداشتى ئه‌و تابلۆيانه چى بن؟ كه هه‌ريه‌ك باس له ميژويه‌ك ده‌كات و گه‌يرانه‌وه‌ى كاره‌ساتيگه. رۆژانى ره‌ش و سه‌پى، ئايا تۆ بليى هونه‌رمه‌ندان ئه‌مه‌ر ره‌سوليش له ئاكامى ئه‌و تاقى كرده‌وه‌يه‌دا وه‌كو من ئه‌و ليكده‌وه‌يه‌ى هه‌بيست بۆ ساريژ كرنى نازاره‌كانى، يان نازاره مرؤفايه‌تتايه‌كانى له ريگاي ره‌نگ و تابلۆ و كه‌قاله‌وه‌يه؟ به‌رده‌وامى هونه‌رمه‌ندان ئه‌مه‌ر ره‌سول له كاروانى هونه‌رى شيوه‌كاريدا وه‌رچه‌رخانيكى هونه‌رى و مرؤفايه‌تتايه، بۆ دروست كرنى ئه‌و تابلۆيانه‌ى كه ده‌ربهرين له خه‌ونه بى كۆتاييه‌كان ده‌كات.

كوردستانى باشوور، به‌رپاي كرده‌بو، ناوى ئه‌نقاليش له سۆره‌تيكى قورئان ده‌ره‌ينتره‌وه. له‌م شه‌ره ناره‌وايه‌دا، عه‌ره‌بان مال و مولكى كورديان به تالان برد و، حه‌لاليان كرد. پياو، پير و، منداليشيان كوشت. ژن و مالى كورديان به‌سه‌ر خه‌زاندا، دابه‌شكرد. له‌م شه‌ره‌دا، زياتر له ١٨٢ هه‌زار مرؤف بيه‌سه‌روشوين بوون و، كۆژران. فيلمه‌كه، هه‌روه‌ها تيشك ده‌خاته سه‌ر كيشه‌يه‌كى ترى نامرؤفانه و، باسى هاوكارى رۆيمه‌كانى عه‌ره‌ب له‌گه‌ل سه‌دام ده‌كات، بۆ به‌به‌ركردنى كورد و، چيرۆكى ئه‌و كچه كوردانه ده‌گه‌زيتته‌وه، كه بۆ كارى له‌شفرۆشى نيزدراونه (مه‌له‌ها و مه‌رقه‌سى) ولاتى ميسرى عه‌ره‌بى. بۆ وه‌رگرتنى زانبارى زياتر له‌سه‌ر ئه‌م فيلمه په‌يوه‌ندى به‌م ناوئيشانه‌ى خواره‌وه بکه: www.solothurnerfilmage.ch

فيلمى ديكمينتتې "ئه‌له‌نه‌فال، به‌ناوى خوا، به‌عس و سه‌دام" له رۆژانى ١٩ و ٢٠ ئه‌م مانگه له فيستيفال سۆلۆتورنى سويسرى پيشكه‌ش ده‌كرت. يه‌كه‌م پيشكه‌شكردن، رۆژى پينجشه‌مه كاتژمير ١٧:٤٥، له هۆلى سينه‌ماى "Canva Club" ده‌بيت. دواى پيشكه‌شكردنى فيلم، دانوستان له‌سه‌رى له‌گه‌ل ده‌ره‌ينه‌رى فيلمه‌كه مانۆ خه‌ليل ده‌كرت. دووهم پيشكه‌شكردنى، له رۆژى هه‌ينى كاتژمير ١٢ نيوه‌ر، له هۆلى "Land Haus" ده‌بيت، كه هۆلى سه‌ره‌كى فيستيفاله‌يه. دريژى فيلمه‌كه، يه‌ك ده‌مژميره و، له به‌ره‌مه‌ينانى ده‌ره‌ينه‌رى كوردستانى مانۆ خه‌ليله، به هاوكارى له‌گه‌ل ته‌له‌فزيۆنى سويسرى. فيلمه‌كه، له‌سه‌ر شه‌رى ئه‌نقاله، كه سه‌دام له سالى ١٩٨٨دا، له دژى ميله‌تى كورد له

فيلمى كوردى "ئه‌له‌نه‌فال، به‌ناوى خوا، به‌عس و سه‌دام" له فيستيفال سۆلۆتورنى له سويسرا

فاتی نوره: تاک چ بیوان تافروت بیت، همدی مافی و نمرک کانی بی نیه، تا به لایه کی تری بدات، چونکه مافی مندیگ نیه که تاکیک بان، گروپیک به تاکیک بان گروپیک دیگه به خستیت

شاعیر و نویسوری عیراقی فاتی نوره: نیمه به بویری گه مارو دراوین مروف به سروشتی، هه رزه کاره! نارفتی کورد له لوئگی نامادبون دایه و که سایه تیه کی چاک و دلیاک و بدهو داهاتو ته ماشاکره

مینیه که تابه تندی نیش و تازار و چه سانه به بۆ هاروه گه زه کانی خزی رفته کانه و کوشش دهکات له کوششی پتر فراوان و پتر له رهههه، تماشای بابتهکان یکات.

بیت ناروا، به بی توهی بیویست به لیستک له پاساکانی له قهوارهدانی پشینه کی له دزی تازادی تافروت، له تارادا هه بیت.

له نیش وانیبه که، رهگن یان تاین یان تاییه و هه شنتکی تر له سرو پۆرهی مروقیاتی بیت. هه زلی هوارکردن دهات له جهانی کارداد. دهوازیت جهانیکی لال بهینه قسه کردنا پنا دهاته بهر بیابانهکانی ههست و سوز و نهف.

چه بیوان تافروت، هه دیکه مافی و نمرک کانی بی نیه، تا به لایه کی تری بدات، چونکه مافی مندیگ نیه که تاکیک بان، گروپیک به تاکیک بان گروپیک دیگه به خستیت

بیکانی زینتی ناسایی لا نامزیه، بزیه به هه مو تو اتایه کیسه، دهیه ویت شتیک له کبریتی گه رووینا هه لگه بیت. هه رهک توهی خالیکی یان ناسهواریک یاخورد پاشاره ی ماچکی بیت، که رهنگه کانی له نیاوان هه مانی کراه و، وهه وشه بی تیره و سوری داگیرسو به دروه شاننده و تاروته بووینت. به لام گه تکه کی فاتی له دهاده، که گراناریک له گه رینه دریزه کی گه رووینا نایینت، تا ماچه کی خزی تینیا بروینت! فاتی نور که هه میسه خیریکی مات و هوریا و بزچوونی خز سهامانن مات و هه گراناره موی میزی واقع تا سهر له نوری هه لگه کانهکان دایه پوزین و بنووسرته توه.

بیت ناروا، به بی توهی بیویست به لیستک له پاساکانی له قهوارهدانی پشینه کی له دزی تازادی تافروت، له تارادا هه بیت.

هه لگه کانی، له جهانه کانی سیاست و جهنگ و ناشتی و تیزریا.

بیت ناروا، به بی توهی بیویست به لیستک له پاساکانی له قهوارهدانی پشینه کی له دزی تازادی تافروت، له تارادا هه بیت.

له نزیکه، به نزیکی توه موهاییه نیاوان زالکرتن و مندالووندایه، چاو مان بیی کهوت و، چووینه باسیکه وه که، هه رادولا پیمان وایه راشکاوانه یه و، توه تافروته که هه ردم شهیدای یارانه، خستنه بهر لیزمه پرسپاره گان و، تهمه خواره وه لی کوه توه.

بیت ناروا، به بی توهی بیویست به لیستک له پاساکانی له قهوارهدانی پشینه کی له دزی تازادی تافروت، له تارادا هه بیت.

هه فاتی نور کانی و هی له جهانه دهوازیت؟

بیت ناروا، به بی توهی بیویست به لیستک له پاساکانی له قهوارهدانی پشینه کی له دزی تازادی تافروت، له تارادا هه بیت.

هه من کیم... پرسپاره کی له وه گه رده تره که به تاک و هرگیه بیت. تازیرم، من هه زاریکم، له خه ویت هه هاته دهره وه و له سهر شیزسته یک فیرام، منی روزتاوانی له نیاوان خه زه لاتن و خه زتاوانووندان، له میژوو بهر سه من کیم؟ له نیاوان روزگار و شادیه کانه و نامیزی چهنگه کانه، منی بیژی، پرسپاره له یوگم بکن، کاتیک دهانیت: نیمه کین و چه مان دهویت؟

بیت ناروا، به بی توهی بیویست به لیستک له پاساکانی له قهوارهدانی پشینه کی له دزی تازادی تافروت، له تارادا هه بیت.

هه من کیم، نه خیر نیمه کین؟

بیت ناروا، به بی توهی بیویست به لیستک له پاساکانی له قهوارهدانی پشینه کی له دزی تازادی تافروت، له تارادا هه بیت.

هه من کیم، نه خیر نیمه کین؟

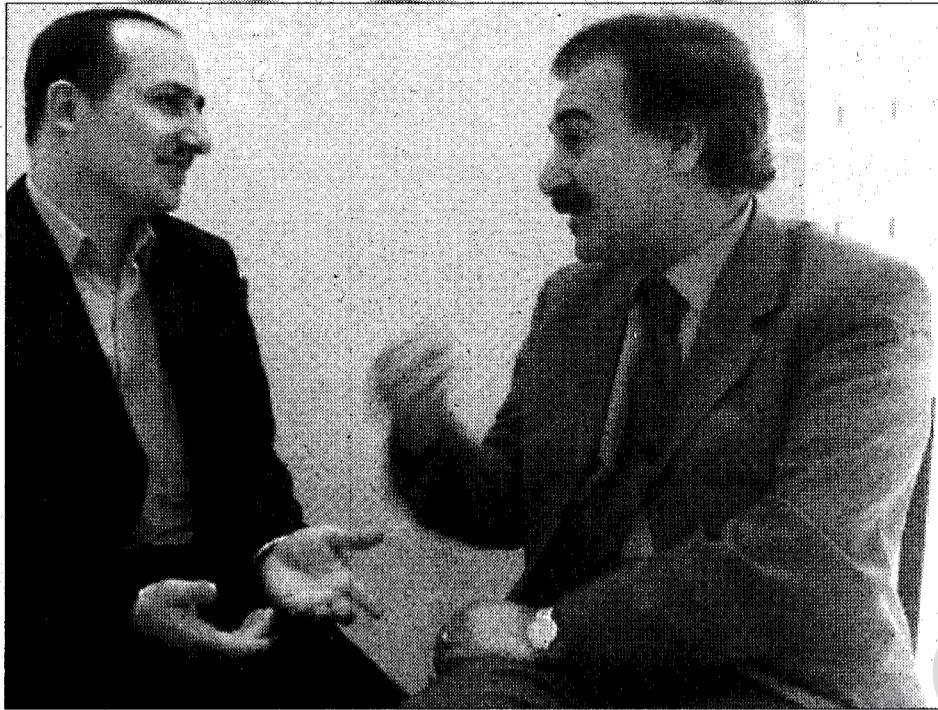
بیت ناروا، به بی توهی بیویست به لیستک له پاساکانی له قهوارهدانی پشینه کی له دزی تازادی تافروت، له تارادا هه بیت.

به کوردی بدوی، به کوردی بنووسه، به کوردی بیریکه وه!

هه من کیم، نه خیر نیمه کین؟

دیداری هه‌لکوت زا هر له گه‌ل:

هونه‌رمهند حسین شریفی

حسین شریفی: موسیقای کوردی، هیشتا له ناستیکی باشدا نیه، نه‌گهر موسیقا رۆمان بێت، گۆرانی وشه‌یه، هیوادارم هونه‌رمندی نۆج بێته مه‌یدانه‌وه، بۆ نه‌وهی له‌مه‌ودوا بێر له‌وه بکرتیه‌وه، که ده‌بیت رۆمان بنوسریت

هه‌لکوت: سه‌ره‌تای ماته ناو دنیای هونه‌رمه‌وه چۆن بوو؟

شهریفی: له سالی ۱۹۶۱ له شاری سنه، له راهووی ئهو شاره‌ ده‌ستم بێ کرد، به هۆی مامۆستایه‌کم له قه‌قاز هاتبوو، رۆوس بوو، یه‌که‌مین گۆرانی به‌ناوی (له‌یلا) گریشا ئاوازی گۆرانیکه‌ دانابوو، هۆنراوه‌کی مامۆستایه‌کی قوتابخانه‌کم بوو، به‌ ناوی (عه‌تای) پۆلی سییهمی سه‌ره‌تای بووم، ئهم گۆرانیه‌ ده‌بیت سه‌ره‌تای هاته ناو دنیای هونه‌رمه‌وه، بۆ من هه‌میشه وه‌ک یادگاریه‌کی شیرین له‌لام ده‌مینیتته و، رۆژانه له‌گه‌لم ده‌ژی.

هه‌لکوت: دوا ئه‌وه چهند سا‌له له خزمه‌ت، چۆن سه‌یری هونه‌ری گۆرانی ده‌کیت؟

شهریفی: به‌سی قۆناغ ده‌بینم. ئه‌واته‌ی وه‌ک دیکۆمیتت ده‌ستمان که‌وتوو، هه‌ندی مه‌قامات و، هه‌ندی به‌سته له‌لایه‌ نه‌وه‌یه‌کی دلسۆزه به‌ ده‌نگ پێشکه‌ش به‌ میله‌تی کورد کران، وه‌ک ئهم به‌ریزان (مه‌لاکه‌ریم، سه‌ید ئه‌سه‌غری کوردستان، مه‌ریه‌م خان، شه‌مال سایب، عارف جزیری، شیخۆ، حه‌سه‌ن زیره‌ک، هه‌تا ئه‌گاته مه‌زه‌ره‌ی خاله‌قی).

ئهو‌ی دووهم، نه‌سلیکن که‌وتانیویانه ئه‌و فۆکلۆره تیکه‌ل به‌ موسیقای خۆشته‌ر بگه‌ن، هه‌ندیک گۆرانیکه‌ بگه‌ن وه‌ک (حه‌مه‌ جه‌زا، ناسری به‌زازی، خۆم، عه‌زیز شارۆخ، تا ئه‌گاته مه‌رزیه‌ی فه‌ریقی).

ئهو‌ی سییهم، بوون به‌ دوو به‌ش، به‌شیکان ریازی کۆنیان گرتوه، که‌ تام و چیژیکی تایبه‌تی هه‌یه و، هه‌رچه‌نده گۆرانیگارییه‌مان به‌سه‌ر هه‌ندی میله‌دی هه‌تاه، هه‌ندی له‌ کاره‌کانیان له‌ ژێر ره‌نگدانه‌وه‌ی موسیقای دراوسێگانه‌مان دان، به‌م کارانه ده‌توانین بلین موسیقای گۆرانی سه‌رده‌م، هه‌ر له‌ مه‌لا که‌ریم تا مه‌رزیه‌ی فه‌ریقی.

ئۆتیه‌ره‌کانیان ئه‌وانه‌ کامکاران و زیاد ئه‌سه‌د، زه‌که‌ریا، عه‌دنان که‌ریم و ئه‌یوب عه‌لی، به‌یوه‌ند و ئه‌یاد بێت.

به‌شی دووهمی ئهم نه‌وه‌یه، ئه‌وانه‌ که‌ موسیقای جیهانیان هه‌لبژاردوه، بۆ ئه‌وه‌ی هه‌ست و نه‌ستی خه‌لکی ئه‌مه‌زی کوردی بێ ده‌ربهرن، به‌تایبه‌ت بۆ

ئه‌بوو بۆ ئه‌و جه‌زه موسیقایانه و، نایه‌ت ئه‌وه له‌بیر بکه‌ین که‌ خزمه‌تیکه‌ی زۆریان کردوه. هه‌لکوت: وه‌ک گۆرانیگه‌ر چه‌زه به‌ ده‌نگی کۆرانی ده‌کیت؟ شهریفی: له‌ کوردیدا، ته‌نها تایه‌ر توفیق هه‌ستی من ده‌جولینیت، له‌ فارسی شه‌جه‌ریان و فیکه‌ن، له‌ عه‌ره‌بی ئوم کلسوم.

هه‌لکوت: ئه‌وه‌یه‌ر سییهمه‌مان، کۆت لا په‌سه‌نده‌؟ شهریفی: ئالان دیلۆن، وه‌ک سییهمای جیهانی، سه‌عاد حسنی، وه‌ک عه‌ره‌ب، بیه‌زۆری وسوقی، وه‌ک فارسی. هه‌لکوت: بۆچی گه‌نجی ئه‌مه‌رۆ، زیاتر په‌نا ده‌به‌ن بۆ گۆرانیگه‌رانی زما‌نه‌کانی سیکه‌ تا گۆرانی کوردی؟

شهریفی: ئه‌وه‌ گه‌رفتی موسیقایه، به‌ هۆی ئه‌وه‌ی موسیقای کوردی، هیشتا له‌ ناستیکی باشدا نیه، ئه‌گه‌ر موسیقا رۆمان بێت، گۆرانی وشه‌یه، هیوادارم هونه‌رمندی نۆج بێته مه‌یدانه‌وه، بۆ ئه‌وه‌ی له‌مه‌ودوا بێر له‌وه بکرتیه‌وه، که‌ ده‌بیت رۆمان بنوسریت.

هه‌لکوت: شهریفی تا چ ئه‌ندازه‌یه‌ک ده‌روانیتته کاره‌ هونه‌ریه‌کانته‌؟

شهریفی: من زۆر گه‌ش بینم، هه‌میشه‌ گه‌شبین ده‌بینم، مرۆف بۆ ئه‌وه‌ی که‌ بتوانی دا‌هینته‌ر بێت، بیه‌ویسته‌ به‌ رۆوناکی ته‌ماشای جیهان بکات، به‌تایبه‌ت هونه‌رمه‌ند.

هه‌لکوت: بێت وایه‌ شاعیرانی کورد، به‌زمانی موسیقا نووسینه‌یه‌، یاخوه‌ له‌زمانی موسیقا تێده‌گه‌ن له‌ نووسینه‌ی تیکستی گۆرانی؟

شهریفی: ئه‌وه‌ی من خۆتێدومه‌ته‌وه‌ تا ئیستا، نه‌خیز، شاعیران کورد به‌گه‌شتی، موسیقای شیعه‌ره‌که‌یان لا کزگ تره، تا موسیقای گۆرانیکه‌، هیوادارم له‌مه‌ودوا، هه‌ولیدریت بۆ چاره‌سه‌رکردنی، ئهم گه‌رفته.

هه‌لکوت: له‌ دیدی شهریفیدا، هونه‌رمه‌ند کێیه‌؟ شهریفی: ته‌نها ئه‌و که‌سه‌یه‌ که‌ عاشقه‌، که‌سیک عاشق نه‌بیت، هه‌رگیز و هه‌رگیز هونه‌رمه‌ند نیه.

هه‌لکوت: به‌رۆژه‌ی تۆیته‌ بۆ کاری هونه‌ری، چییه‌؟ شهریفی: چهند کاریکه‌ن، هیوادارم بو‌ار له‌بهرینت جیه‌جیه‌یان بکه‌م.

هه‌لکوت: زۆر خۆشه‌مال بووم به‌م دیمانه‌یه‌، وای ر‌ا ده‌کیت ئه‌مه‌ به‌شی یه‌که‌می دانیشه‌ته‌مان بێت. شهریفی: زۆر سوپاس بۆ تۆی به‌ریز کاک هه‌لکوت

کارانه‌ی که‌ کران و، زه‌حمه‌تی بۆ کیشراوه، شتیکی که‌میک هه‌چناوه‌ به‌ناوی ئاواز و گۆرانی کوردی. چهند شتیکی هه‌یه، نایه‌ت توانا و زه‌حمه‌تی چهند هونه‌رمه‌ندیک له‌بیر بکرتیت، که‌ له‌ سا‌له‌کانی شه‌سته‌کان هه‌ندی هونه‌رمه‌ند، وه‌ک عومەر ده‌زی و ره‌فیق چالاک، باکووری، هه‌ندی گۆرانیگاریان کرد، ئه‌و کاته، چهند کاریکی جوانیان کرد به‌ شیوه‌یه‌کی سه‌رده‌می، به‌لام به‌هۆی بو‌ار و کاتی ئه‌و سه‌رده‌مه، زه‌مینه‌ خۆش

که‌نه‌که‌کان و، توانیویانه موسیقای پاپ و فلامینکو و راپ و کلاسیک به‌کار به‌یشتن، وه‌ک له‌یلا فه‌ریقی و زیاد ئه‌سه‌د، ئالان عومەر، جا ئه‌مانه‌ هه‌ر هه‌موویان، یه‌ک بۆچون و، یه‌ک مه‌به‌ستیان هه‌یه، ئه‌ویش خزمه‌تکردنی کۆلتور و هونه‌ری کوردی و، ده‌خوازان به‌ جیهانی رابگه‌نن. ئه‌مه‌ له‌ جیگایه‌کدا، قوتابخانه‌یه‌کی تایبه‌ت به‌موسیقی کوردی هیشتا دروست نه‌کراوه، وه‌ک هه‌موو ئه‌و

هونه‌رمه‌ند رزگار ره‌نجه‌رۆ، هه‌یرانی گه‌یانه‌ ئۆرگه‌سترای ناوداری ئامبه‌ره‌ فووداره‌کانی هۆله‌ندا

کورد و، ئاماده‌کردنی کۆمپانی بیانی و، هۆله‌ندی، به‌داخه‌وه‌ به‌شیک له‌ هه‌فالانی لیژنه‌ی ناوچه‌ی پارته‌ی دیموکراتی کوردستان، له‌ به‌ریزان عومەر زاوتیه‌یی ویدریس بره‌هاری و، چهند که‌سیکی تر، تینه‌ده‌به‌ری! که‌ هونه‌رمه‌ند ئامازه‌ی به‌ رۆلی پارته‌یدا، له‌ هۆله‌ندا بۆ هاوکاریکردن و پشگیری کردنی بۆ به‌ شادایکردن، ئه‌وه نه‌خوازه‌ یه‌که‌ له‌ که‌ناله‌ ئاسمانیه‌یه‌کانی لیژنه‌ی ناک له‌ به‌رخه‌رتی هونه‌رمه‌ند و، ئه‌و چهند کوردی به‌شادار بوون، خۆناسینی که‌نالیکه‌ی ئاسمانی کوردیش، هه‌نگاونانه‌ بۆ له‌یه‌ک نزیکبوونه‌وه، به‌داخه‌وه‌ بۆ نوێنه‌رانی که‌ناله‌ ئاسمانیه‌کان له‌ ده‌روه‌، ئه‌وه‌نده‌ی خۆیان سه‌رقال ده‌که‌ن به‌ گواسته‌وه‌ی هه‌وال و، به‌زمانه‌ی کلاسیک و سوا، با تۆزیک خۆیان بخه‌زێنه‌ ئه‌و نیوه‌نده‌ جیهانیه‌وه، که‌ تیشکی خۆر له‌ رۆوی کورد و هونه‌رمه‌ندان و رۆشنیران له‌ ده‌روه‌ ده‌رکه‌وتوه، چهند خۆش بوو له‌یه‌که‌ له‌ که‌ناله‌کانه‌وه‌ به‌ ده‌نگ و ره‌نگ ئهم وتانه‌ی به‌ریه‌یه‌ری ئۆرگه‌سترای بگواسته‌یه‌ته‌وه‌ و، وتی رزگار وه‌کو ماسیه‌کی گه‌وره‌ ده‌بینم زۆر به‌ ئاسانی به‌ ده‌ریای رۆژه‌لاتی ناوه‌پارست ئه‌و ره‌سه‌نایه‌یه‌ی خۆیانه‌ گه‌یانه‌ ئیمه، که‌ پره‌ له‌ شارستانی میله‌ته‌که‌ی بۆیه ئاماده‌یی خۆم ده‌رئه‌برم بۆ میله‌تی کورد، هه‌موو هاوکاریه‌کیان بکه‌م له‌ هونه‌رمه‌کم

رابردۆو له‌ چهندین قیستیقالی جیهانی له‌گه‌ل گروپه‌که‌ی به‌ ناوی ئازادی به‌ شادابوون، بۆیه ئهم جارهدا له‌ دوا‌ی ئه‌و ئه‌زمونه‌ زۆره‌ی گه‌هیه‌تی له‌گه‌ل هونه‌رمه‌ندان و، موسیقاگانی، به‌ریه‌یه‌ری ئۆرگه‌سترای هه‌یرانیان له‌ هه‌موو بێ باشتی بوو، بۆ ئهم کۆنسه‌رتیه‌ و، به‌شادابوونی کاکه‌ رزگار پتی، که‌ جیگای خۆشه‌حالی ئاماده‌ بووان بوو، له‌ نیوه‌ندی چه‌له‌ریزاندا به‌رییان کرد که‌ به‌ چهند خوله‌کیکی که‌میش بوو، به‌لام سه‌رنجی ئاماده‌بوونی بۆ کیشیه‌ی میله‌تیک راگه‌شتا و، ئامازه‌ی به‌ روودای شوبات کرد، که‌ له‌ چاوه‌ڕێی هه‌یرانه‌که‌ی ره‌سه‌نایه‌تی کوردی نمایش ده‌کرد که‌ خۆی نمونه‌ی زیندووی ئه‌و تابلۆیه‌ بوو، که‌ خۆی پۆشاکێ پۆشی بوون، که‌ ئه‌مه‌ش بۆ هونه‌رمه‌ند یه‌که‌م جار نیه، به‌لکو کاری هه‌میشه‌یه‌تی به‌ پۆشینی پۆشاکێ کوردی، ئه‌مه‌ش خۆی له‌ خۆیدا، هه‌نگاونانیکه‌ی تری هونه‌ری گۆرانی و موسیقای کوردیه‌، بۆ له‌یه‌ک نزیکبوونه‌وه‌ و، ئاساندنی له‌گه‌ل هونه‌ری گۆرانی و موسیقای بیانی، به‌ تایبه‌تی ئهم ئۆرگه‌سترایه‌ی هۆله‌ندی که‌ ئه‌مه‌ یه‌که‌م جاره هه‌نگاوی ئاوابه‌تی بۆ هونه‌رمه‌ندیکه‌

ئه‌مستردام، کۆنسه‌رتیکان بۆ ماوه‌ی دوو رۆژ سازکرد بۆ هونه‌رمه‌ندان ناوداری هۆله‌ندی و، بیانی که‌ له‌ ولاته‌که‌یان نیشه‌ته‌چین له‌ هونه‌رمه‌ندان ئاسیا و ئه‌فریقا و رۆژه‌لاتی ناوه‌راست، که‌ له‌ رۆژی دووهمدا له‌ لایه‌ که‌نالی 3 ی ته‌له‌فۆنی هۆله‌ندی VARA په‌خشی راسته‌وخزی کرا و، بۆ رۆژی دواتر و، له‌ دوا‌ی تۆمارکردنی دووباره‌ شه‌وه‌که‌ی په‌خشراوه‌وه، جگه‌ له‌ په‌خشی رادیۆ و، ئینته‌رنیته‌ش، ئهم کۆنسه‌رتیه‌ی گواسته‌وه‌ به‌ ئاماده‌بوونی چه‌ماوه‌زیکه‌ی زۆری هۆله‌ندی و، بیانی و، بریاربوو شازنی هۆله‌ندا به‌شادابوون، به‌لام به‌ هۆی ئاسانی نه‌یتوانی به‌شادابوون، به‌ نوێنه‌رایه‌تی له‌ گه‌وره‌ به‌پرسان ئاماده‌ بوون.

بێ رازاوه‌ته‌وه‌، ئه‌ی له‌ کچه‌ره‌وی میله‌تی کورد بۆ سنوره‌کان، شقان په‌روه‌ر نه‌بوو له‌گه‌ل هونه‌رمه‌ندان ناسراوی جیهان گۆرانی ئه‌چری، بۆ کۆمه‌ککردنمان و، کۆکردنه‌وه‌ی پشگیری جیهان و، له‌ بیرتان نه‌چن و له‌ به‌ر چاوانمان وون نه‌بێن په‌یکه‌ره تیشکاوه‌کانی ده‌ست و، په‌نچه‌ی ره‌نگینی هونه‌رمه‌ندی شه‌هید کۆسار ئه‌حمه‌د، که‌ پینچ ئه‌سه‌به‌که‌ی سلیمانی رووه‌ و به‌س هه‌لکشاند بوو ره‌ مز بوون، بۆ پینچ هه‌زار شه‌هیده‌که‌ی هه‌له‌بجه.

سانان ده‌رویش - هۆله‌ندا - هونه‌ری ره‌سه‌نی کوردی به‌ هه‌موو بو‌اره جیاکانه‌یه‌وه، به‌ هۆی که‌سانی به‌هه‌رمه‌ند و شاره‌زاه، تواناوه‌ تیکه‌ل و ئاویته‌ی هه‌موو قۆناغه‌کانی خه‌باتی بزووتنه‌وه‌ی رزگارخواری کوردی بگه‌ن به‌ هۆی بده‌ستیمان و ئاساندنی کورد له‌ پال ئه‌و شۆرشه‌ پیرۆزانه‌ دا له‌ خه‌باتی چه‌گه‌رایدا له‌ چیا ده‌نگی قاسه‌په‌ و ناله‌ی تۆله‌ سیته‌ری ده‌ست و ته‌فنگی پێشه‌مه‌رگه‌ بوون له‌ دو‌ژمن له‌ داستانه‌ ته‌به‌رده‌یه‌کاندا و، له‌ خه‌باتی سیاسی و نه‌وینتیشدا هه‌زاران خه‌یالی واقعی ئه‌و میله‌ته‌ خۆراگر و قاره‌مانه‌یان کردۆته هه‌وی پێتاسه‌ی کورد و، وێژدانی مرۆف دۆستان و ئازادبوونانیان هه‌ژاند و، به‌لای کیشه‌که‌مان و داوا ره‌واکانی میله‌ته‌که‌مان له‌ چاوی هه‌ل‌ئاساکانه‌مان هه‌زاران دۆستیان دروست کردوو بۆ پال پشیمان .

هه‌لکوت: هه‌رمان ده‌هینا، ئیستا هه‌مان دور و کاریگه‌ری زیاتریشی له‌م قۆناغه‌دا، هه‌یه، که‌ هه‌موو مرۆفایه‌تی به‌ره‌و شارستانیته‌ت و به‌ دیموکراسی بوونی هه‌موو گه‌لانی چه‌وساوه‌ و، ژێرده‌ست ده‌خوازان و، زیاتر کیشه‌که‌مان و داواکانه‌ی بێ پێتاسه‌یه‌که‌ین. ئۆرگه‌سترای ناوداری ئامبه‌ره‌ فووداره‌کانی هۆله‌ندا، Nederlands Blazers Ensemble به‌ بۆنه‌ی هاتنی سالی نوێی ۲۰۰۶ و، تێپه‌ربوونی سالی ۲۰۰۵ له‌ شاری

فوتبالیانې کولیسې ژانګړې زانګړې سلاصه دین من دهګړن

پروژه سی مانګرتن له نیو ګنجهدا خبریکه ده پیته نهریتیک له نهریتیکانی ژبانې ګنچا کورد

نا/لا پهری کومل

نیت تا قسه یان له ګډل بکات و مهول دهات که به جزیک له جزرهګان بررایان پی بیتت واز لهو شته .
پهین ..
وهک هغه نامه ی (ګنچ لاندیش له ژماره ی دوویدا بلاوی کردهو، سرژکی په شه کسان تاونباری کرپوون و خواسته کانی نهوان به خواستیک ناروا وسف دهات په راوردیدان دهات بهو پیشمه رګانه له بهر به فر و باران ژبان به سر ده بر. بزیه ګوتی: "پشان پیشمه رګه له بهر سرمایه یو، شهرمه بز نیوه داوای سپیت دهګان .."

چیکه ی ناماز په پیدانه و درو باره یووه یو نه تم پروژه په پش رنگ به جزیک له جزرهګان ګرانیک، یان نهګر زیاده ژبی نه بیت. شورشیکې کومه لایه یی به اوای خویا به پیتت .. به لام به مرچیک به نامه په ک له نیو کارکرده کانداه بیت و تاسی هوشپاری ګنچیش بکاته نهو ناسته ی که توانای هزمکردن نهو دیموګراسپه ته ی هه بیت که ریز و خوینده وهوشی بز به رامبره کانی لایبت. نهګر چی به پتی زور له بز چوونهګان نه تم هسته لای به شیک له لوان که مه و به نامه رګانیش وه پیوست توره یی ګنچ ناخوینتوه. به لام وهستانه وه به رامبر به هار پروژه په ک دهګرت سوویدنه بیت و دواچار سوووی لی وه برګریت. که ده لین وهستانه وه مهستان له وهستانه وه یه کی پزیسی نیبه به قهر نهوه ی مهستانه له وهستانه وه یه کی

لوژیکه بز درسه کړدن و بهر وپیش که نستانکه شتیک هیه به ناوای برنی پر سه کمان به تایبیت پرسه توره یی ګنجه وه. دهګرتیت نه تم کومه لایه تیبیه کمان و له نیو پیدانه توره یی پروژه ی جوان و پریایخی بز پرسه ګنچ. لیزه ګره کمانه بلین کومل لی دروست بکرتیت به مرچیک

ما به لکان ریک و تندروست بن. نک نازانستی. ■■■

جوان ووهیک به ریوهیک شاد محبت

مه بسیمه له ریی نه تم کورته په یوه ناماژمیک بجه مه سر نهو جوانه یوه ی نه مرز له پرسه کانی لوان دبیریت. ده شیت هندیګان وک یانګاریه ک بن و هندیګیشیان ګوزارشیک بن بز کومه شتیک که دواچار هانګری پرسیارک بن و له بروایه شاد وه لامه کی لای زرممان هه بیت. کاتیک به نه تزیکه پنچ سال له مه یوه له شادسی (که ی تی فی یوه کاری بز به نامه یی تایبیت به ګنچ به ناوی ژانده) کرد. توشی کره لیک پرسیار بوم یک له وانه شه کړدن بوم له بهری زیاده ی نه تم به نامه یی و نا پیوستی بوم ی به نامه یی تایبیت به ګنچ. دباره هار چونیک بیت به یارمه تی هارګارایم زیاتر له هشتا نه لامه ان پیشک بشکود.
نهوه ی من مه بستم بوو لهو قسانه سلا خوینت ووهیک بوو بز نهو به نامه یی که به پتی به شیک له خوینت ووهیکان زیاده بوو. به لام نه مرز زیاتر له لپه ریوهیک له نیو بلاوګر ووهیکان بز ګنچ بلنراوه له زور له تله قریزه کوریه کانی شادا به نامه یی تایبیت به ګنچ هیه. رهګر زورشت و زور سیاست له پشت نه مه وه هین. به لام لیزه ده سوویت نه مانه به جوانه یوهیک وه سف بکام که دواچار کاروانه یوه ده بیت بز ګرانیک که ده شیت دواتر بیت شورشیک .. به لام هیوانارم ده رنجیکه کی خیر بیت. نک وهک نه وانه یی پشتر کارمان بز کرد و .. به لام به ردمام باجه کوشی ده پینه وه. ■■■

له کوردستان جه ژبی سرری سال به باجه وه به ریوه چوو .. مونیو، سه مین حمید

وینه و تواج

مانګر نه وه ..

کومالیک له فوتبالیانې به شی (میکانیک) ی کولیسې شه دازو ی زانګړی سلاصه دین له مه لیز. له پیتاو چیه چیکر دنی داواکاتیان که یو له وانه دابینګر دنی نامیزی سارده کړه وه و ګرم کړه وه بوو مانده کړن و بریار ده دن نه چنه منحازره کانه وه و له دوا ی نهوه ی پروژه ی مانګرتنه که دهست پی دهات سرژکی به شه کمان

- خویندنه وه یه ک
- بو توره یی ګنچ و
- ده و نه جامه که ی
- (مانه ګرتن)
- له روانه کی یه ک
- له پروژه کانی

سهروکی ئیداره‌ی سلیمانی عومەر فەتاح:

ئۆمیدەوارم بێش ئەوهی ئەم هەقیقەتی بۆی بۆی بە یەک!

• هەتا ئەو کاتێک کۆمەڵگەی بێش بە یەک نینێه ئەگەر پەرلەماندا، هەردوو لایان ئەو یاسا، بریارانە جێبەجێ ئەکەین کە ئە پەرلەمانی کوردستان دەرئەچێ و، پەرلەمانی کوردستان هی هەموو کوردستانه

پێشێست چین؟

وەلام: سوپاس بەخیزبین سەر چاوان، پرسیاره‌که‌تان هه‌مه‌ لایه‌نه‌یه، چونکه خۆتان ئه‌زانن به‌رنامه‌ی حکومه‌ت، حکومه‌ت ئیداره‌ی ولات ئەکا له هه‌موو روویه‌که‌وه، له رووی سیاسییه‌وه، له رووی ئابورییه‌وه، له رووی خزمه‌تگوزارییه‌وه، له‌بەر ئەوه، به‌رنامه‌ی ئێمه‌ی ئێستا ئه‌وه‌یه، که باشترین خزمه‌ت بۆ خه‌لکی کوردستان پیشکەش بکەین، به‌ تایبەتی ئێستا ئێمه‌ کێشه‌ی کاربه‌امان زۆره، بۆیه‌ له‌م رۆژانه‌دا، به‌رنامه‌ی چڕ و پڕمان داناو به‌ ئه‌وه‌ی هه‌م سوود له‌ عێراق و هه‌م له‌ کۆمپانیه‌کانی دهره‌وه و هه‌ربگرین، بۆ ئه‌وه‌ی بتوانین ویزگه‌ی کاره‌با دابینین، چونکه دیاره له‌م کاته‌دا، ئەم ولاته وشکه‌ سال و باران کم و سه‌رچاوه‌ی کاره‌با به‌ سهره‌کیمان که دوکان و دهره‌بندیاخانه زۆر روو له‌ کمه‌ی ئه‌دا، له‌بەر ئەوه‌ پێوستمان به‌وه‌یه که کۆمپانیا به‌ تریبیین لێره کاربه‌امان بۆ بکەن.

پێشێست چین؟

وەلام: سوپاس بەخیزبین سەر چاوان، پرسیاره‌که‌تان هه‌مه‌ لایه‌نه‌یه، چونکه خۆتان ئه‌زانن به‌رنامه‌ی حکومه‌ت، حکومه‌ت ئیداره‌ی ولات ئەکا له هه‌موو روویه‌که‌وه، له رووی سیاسییه‌وه، له رووی ئابورییه‌وه، له رووی خزمه‌تگوزارییه‌وه، له‌بەر ئەوه، به‌رنامه‌ی ئێمه‌ی ئێستا ئه‌وه‌یه، که باشترین خزمه‌ت بۆ خه‌لکی کوردستان پیشکەش بکەین، به‌ تایبەتی ئێستا ئێمه‌ کێشه‌ی کاربه‌امان زۆره، بۆیه‌ له‌م رۆژانه‌دا، به‌رنامه‌ی چڕ و پڕمان داناو به‌ ئه‌وه‌ی هه‌م سوود له‌ عێراق و هه‌م له‌ کۆمپانیه‌کانی دهره‌وه و هه‌ربگرین، بۆ ئه‌وه‌ی بتوانین ویزگه‌ی کاره‌با دابینین، چونکه دیاره له‌م کاته‌دا، ئەم ولاته وشکه‌ سال و باران کم و سه‌رچاوه‌ی کاره‌با به‌ سهره‌کیمان که دوکان و دهره‌بندیاخانه زۆر روو له‌ کمه‌ی ئه‌دا، له‌بەر ئەوه‌ پێوستمان به‌وه‌یه که کۆمپانیا به‌ تریبیین لێره کاربه‌امان بۆ بکەن.

پێشێست چین؟

وەلام: سوپاس بەخیزبین سەر چاوان، پرسیاره‌که‌تان هه‌مه‌ لایه‌نه‌یه، چونکه خۆتان ئه‌زانن به‌رنامه‌ی حکومه‌ت، حکومه‌ت ئیداره‌ی ولات ئەکا له هه‌موو روویه‌که‌وه، له رووی سیاسییه‌وه، له رووی ئابورییه‌وه، له رووی خزمه‌تگوزارییه‌وه، له‌بەر ئەوه، به‌رنامه‌ی ئێمه‌ی ئێستا ئه‌وه‌یه، که باشترین خزمه‌ت بۆ خه‌لکی کوردستان پیشکەش بکەین، به‌ تایبەتی ئێستا ئێمه‌ کێشه‌ی کاربه‌امان زۆره، بۆیه‌ له‌م رۆژانه‌دا، به‌رنامه‌ی چڕ و پڕمان داناو به‌ ئه‌وه‌ی هه‌م سوود له‌ عێراق و هه‌م له‌ کۆمپانیه‌کانی دهره‌وه و هه‌ربگرین، بۆ ئه‌وه‌ی بتوانین ویزگه‌ی کاره‌با دابینین، چونکه دیاره له‌م کاته‌دا، ئەم ولاته وشکه‌ سال و باران کم و سه‌رچاوه‌ی کاره‌با به‌ سهره‌کیمان که دوکان و دهره‌بندیاخانه زۆر روو له‌ کمه‌ی ئه‌دا، له‌بەر ئەوه‌ پێوستمان به‌وه‌یه که کۆمپانیا به‌ تریبیین لێره کاربه‌امان بۆ بکەن.

پێشێست چین؟

وەلام: سوپاس بەخیزبین سەر چاوان، پرسیاره‌که‌تان هه‌مه‌ لایه‌نه‌یه، چونکه خۆتان ئه‌زانن به‌رنامه‌ی حکومه‌ت، حکومه‌ت ئیداره‌ی ولات ئەکا له هه‌موو روویه‌که‌وه، له رووی سیاسییه‌وه، له رووی ئابورییه‌وه، له رووی خزمه‌تگوزارییه‌وه، له‌بەر ئەوه، به‌رنامه‌ی ئێمه‌ی ئێستا ئه‌وه‌یه، که باشترین خزمه‌ت بۆ خه‌لکی کوردستان پیشکەش بکەین، به‌ تایبەتی ئێستا ئێمه‌ کێشه‌ی کاربه‌امان زۆره، بۆیه‌ له‌م رۆژانه‌دا، به‌رنامه‌ی چڕ و پڕمان داناو به‌ ئه‌وه‌ی هه‌م سوود له‌ عێراق و هه‌م له‌ کۆمپانیه‌کانی دهره‌وه و هه‌ربگرین، بۆ ئه‌وه‌ی بتوانین ویزگه‌ی کاره‌با دابینین، چونکه دیاره له‌م کاته‌دا، ئەم ولاته وشکه‌ سال و باران کم و سه‌رچاوه‌ی کاره‌با به‌ سهره‌کیمان که دوکان و دهره‌بندیاخانه زۆر روو له‌ کمه‌ی ئه‌دا، له‌بەر ئەوه‌ پێوستمان به‌وه‌یه که کۆمپانیا به‌ تریبیین لێره کاربه‌امان بۆ بکەن.

پێشێست چین؟

وەلام: سوپاس بەخیزبین سەر چاوان، پرسیاره‌که‌تان هه‌مه‌ لایه‌نه‌یه، چونکه خۆتان ئه‌زانن به‌رنامه‌ی حکومه‌ت، حکومه‌ت ئیداره‌ی ولات ئەکا له هه‌موو روویه‌که‌وه، له رووی سیاسییه‌وه، له رووی ئابورییه‌وه، له رووی خزمه‌تگوزارییه‌وه، له‌بەر ئەوه، به‌رنامه‌ی ئێمه‌ی ئێستا ئه‌وه‌یه، که باشترین خزمه‌ت بۆ خه‌لکی کوردستان پیشکەش بکەین، به‌ تایبەتی ئێستا ئێمه‌ کێشه‌ی کاربه‌امان زۆره، بۆیه‌ له‌م رۆژانه‌دا، به‌رنامه‌ی چڕ و پڕمان داناو به‌ ئه‌وه‌ی هه‌م سوود له‌ عێراق و هه‌م له‌ کۆمپانیه‌کانی دهره‌وه و هه‌ربگرین، بۆ ئه‌وه‌ی بتوانین ویزگه‌ی کاره‌با دابینین، چونکه دیاره له‌م کاته‌دا، ئەم ولاته وشکه‌ سال و باران کم و سه‌رچاوه‌ی کاره‌با به‌ سهره‌کیمان که دوکان و دهره‌بندیاخانه زۆر روو له‌ کمه‌ی ئه‌دا، له‌بەر ئەوه‌ پێوستمان به‌وه‌یه که کۆمپانیا به‌ تریبیین لێره کاربه‌امان بۆ بکەن.

پێشێست چین؟

وەلام: سوپاس بەخیزبین سەر چاوان، پرسیاره‌که‌تان هه‌مه‌ لایه‌نه‌یه، چونکه خۆتان ئه‌زانن به‌رنامه‌ی حکومه‌ت، حکومه‌ت ئیداره‌ی ولات ئەکا له هه‌موو روویه‌که‌وه، له رووی سیاسییه‌وه، له رووی ئابورییه‌وه، له رووی خزمه‌تگوزارییه‌وه، له‌بەر ئەوه، به‌رنامه‌ی ئێمه‌ی ئێستا ئه‌وه‌یه، که باشترین خزمه‌ت بۆ خه‌لکی کوردستان پیشکەش بکەین، به‌ تایبەتی ئێستا ئێمه‌ کێشه‌ی کاربه‌امان زۆره، بۆیه‌ له‌م رۆژانه‌دا، به‌رنامه‌ی چڕ و پڕمان داناو به‌ ئه‌وه‌ی هه‌م سوود له‌ عێراق و هه‌م له‌ کۆمپانیه‌کانی دهره‌وه و هه‌ربگرین، بۆ ئه‌وه‌ی بتوانین ویزگه‌ی کاره‌با دابینین، چونکه دیاره له‌م کاته‌دا، ئەم ولاته وشکه‌ سال و باران کم و سه‌رچاوه‌ی کاره‌با به‌ سهره‌کیمان که دوکان و دهره‌بندیاخانه زۆر روو له‌ کمه‌ی ئه‌دا، له‌بەر ئەوه‌ پێوستمان به‌وه‌یه که کۆمپانیا به‌ تریبیین لێره کاربه‌امان بۆ بکەن.

پێشێست چین؟

وەلام: سوپاس بەخیزبین سەر چاوان، پرسیاره‌که‌تان هه‌مه‌ لایه‌نه‌یه، چونکه خۆتان ئه‌زانن به‌رنامه‌ی حکومه‌ت، حکومه‌ت ئیداره‌ی ولات ئەکا له هه‌موو روویه‌که‌وه، له رووی سیاسییه‌وه، له رووی ئابورییه‌وه، له رووی خزمه‌تگوزارییه‌وه، له‌بەر ئەوه، به‌رنامه‌ی ئێمه‌ی ئێستا ئه‌وه‌یه، که باشترین خزمه‌ت بۆ خه‌لکی کوردستان پیشکەش بکەین، به‌ تایبەتی ئێستا ئێمه‌ کێشه‌ی کاربه‌امان زۆره، بۆیه‌ له‌م رۆژانه‌دا، به‌رنامه‌ی چڕ و پڕمان داناو به‌ ئه‌وه‌ی هه‌م سوود له‌ عێراق و هه‌م له‌ کۆمپانیه‌کانی دهره‌وه و هه‌ربگرین، بۆ ئه‌وه‌ی بتوانین ویزگه‌ی کاره‌با دابینین، چونکه دیاره له‌م کاته‌دا، ئەم ولاته وشکه‌ سال و باران کم و سه‌رچاوه‌ی کاره‌با به‌ سهره‌کیمان که دوکان و دهره‌بندیاخانه زۆر روو له‌ کمه‌ی ئه‌دا، له‌بەر ئەوه‌ پێوستمان به‌وه‌یه که کۆمپانیا به‌ تریبیین لێره کاربه‌امان بۆ بکەن.

راپۆرتی ریکخواوی پاراستنی مافی مرۆفی کوردستان

ناره‌زایی نیشان دان له هه‌مبهر سه‌رکوت کردنی ئازادی راده‌برین له کوردستان

ریکخواوی پارێزهری ئازادی راده‌برین (منظمه‌ ائتلاف السلم و الحریه) خوازیاری کۆتایی هه‌تانه‌ به‌ سه‌رکوت کاری ئازادی راده‌برین له کوردستان بوو.

ریکخواوی پارێزهری ئازادی راده‌برین (Organization for peace and liberty - O P L) بۆ ناره‌زایی دهربرین له مه‌ر سه‌رکوتی ئازادی راده‌برین، ئاغای مه‌حه‌مه‌د سه‌دیق که‌بووده‌ند سه‌روکی ریکخواوی پاراستنی مافی مرۆفی کوردستان (ئێزان) ، تۆنیا که‌بووده‌ند به‌رپرسی به‌شی ئێزان رۆژنامه‌ی "پێام مرده" ئیجلاال قه‌وامی چالاکفانی

سیاسی و رۆژنامه‌وان "به‌رپرسی به‌شی سیاسی پێام مرده" جه‌مشید وه‌زیری ، جه‌هانگیر هاشمی، مه‌جید مه‌حه‌مه‌دی، عه‌زیز یوسفی" له نووسه‌رانی پێام مرده" رۆیا تلوعی" چالاکی پاراستنی مافی ئێزان و مندالان، سه‌عید ساعیدی رۆژنامه‌وان، په‌یمان پیران چالاکی خۆبێندکاری زانکۆ و سامان ره‌سوول پور ئه‌ندامی لقی مه‌هابادی ریکخواوی پاراستنی مافی مرۆفی کوردستان، له به‌لافۆکیک دا وه‌کوو که‌سانیک نیو برده‌وه که له ژیر گووشا سه‌رکوت دابوون. ریکخواوی پارێزهری ئازادی راده‌برین خوازیاری کۆتایی هه‌تانه‌ به‌ سه‌رکوت کردنی ئازادی راده‌برین له کوردستان و له ئێزان بووه. شایانی باسه‌ که به‌ر له‌وه‌ش په‌کیه‌تی ئه‌وروپا له مه‌ر ئازادی راده‌برین و بێر و باوه‌ری له کوردستان و له ئێزان نیکه‌رانی خۆی نیشان دابوو. په‌کیه‌تی ئه‌وروپا له به‌لافۆکی خۆی دا که‌سانیک وه‌کوو ئیجلاال قه‌وامی، رۆیا تلوعی، سه‌عید ساعیدی، مه‌حه‌مه‌د سه‌دیق که‌بووده‌ند و مه‌حه‌مه‌د خه‌زایی، وه‌کوو که‌سانیک نیو برده‌وه که به‌ هۆی دهربرینی بێر و رای خۆیان لێپرسینه‌وه‌یان له گه‌دا کراوه.

گیرانی ژوماره‌یه‌ک له هاوولاتیانی خه‌لگی باینگانی کرماشان

ژوماره‌یه‌ک له هاوولاتیانی باینگانی له لایه‌ن هه‌یزه‌کانی ئاسایشه‌وه ده‌ستگیر کران. له ماوه‌ی حه‌فته‌کانی رابردوو دا، "فه‌ره‌اد فه‌تاحی" خه‌لکی باینگان سه‌ر به ئه‌یاله‌تی کرماشان، هاوڕی له گه‌ل ژماره‌یه‌ک له هاوشاریانی خۆی،

له لایه‌ن هه‌یزه‌کانی ئاسایشه‌وه ده‌ستگیر کران. ژماره‌ی که‌سانی گیراو که له ناویان دا کاسیکار و لاوان ده‌بیرین، ۷ تا ۱۰ کسه‌ پێشبینی ده‌کریت. ده‌گوتیه‌تی؛ هه‌یزه‌کانی ئیداره‌ی ئیقتلاعی کرماشان له گه‌ل چووینیان بۆ شه‌بته‌که، ده‌ستیان کردوه به‌ گرتن و ده‌ستگیر کردنی ژماره‌یه‌ک له خه‌لکی ئەم شاره. له ماوه‌یه‌کی زوو دا به‌ شه‌ویه‌کی به‌رفه‌ر ئەم راپۆرته پیشکەش ده‌کریت.

دوو زیندانی له به‌ر ده‌م سێداره

ناره‌زایی نیشان دانی زیندانیان له به‌رامه‌هر راگواستی "مه‌سه‌وود شه‌وه‌که" بۆ دهره‌وه‌ی سیلول، بوو به‌ هۆی ئالۆزی و تیکه‌له‌چوون له نیوان زیندانیان و به‌رپرسی زیندان.

کاتژمێر ۱۴ رۆژی پێنج شه‌مه‌ ۸ی ده‌ی مانگ (۲۰۰۶/۱۲/۲۹). هه‌یزه‌کانی پراکتیزه‌ کردنی حووکم، به‌ مه‌به‌ستی گواسته‌وه‌ی مه‌سه‌وود شه‌وه‌که بۆ دهره‌وه‌ی سیلول له زیندانی ئورمی، سه‌ردانی سیلولی ۲ یان کرد. به‌لام له گه‌ل ناره‌زایی و به‌رگری هاوسیلوله‌کانی ئه‌و روو به روو بوونه‌وه. ناره‌زایی زیندانیان بۆ به‌ هۆی تیکه‌له‌چوون و ئالۆزی که له ئه‌نجام دا به‌رپرسی زیندان گازی فرمیسک رێژیان به‌ کار هه‌تانه‌، له‌م تیکه‌له‌چوونانه دا به‌رپرسی ئیخۆزی زیندان (ح -عه‌له‌وی) بریندار بوو و بۆ نه‌خۆشخانه‌یان نارد. له کۆتایی دا به‌رپرسیان به‌ کۆنترۆل کردنی کیشه‌که و بریندار کردنی که‌سی مه‌حکوم به‌ ئیعدام ، توانیان بۆ دهره‌وه‌ی زیندان راپه‌ڕێژن. شایانی باسه‌ "مه‌سه‌وود شه‌وه‌که" و

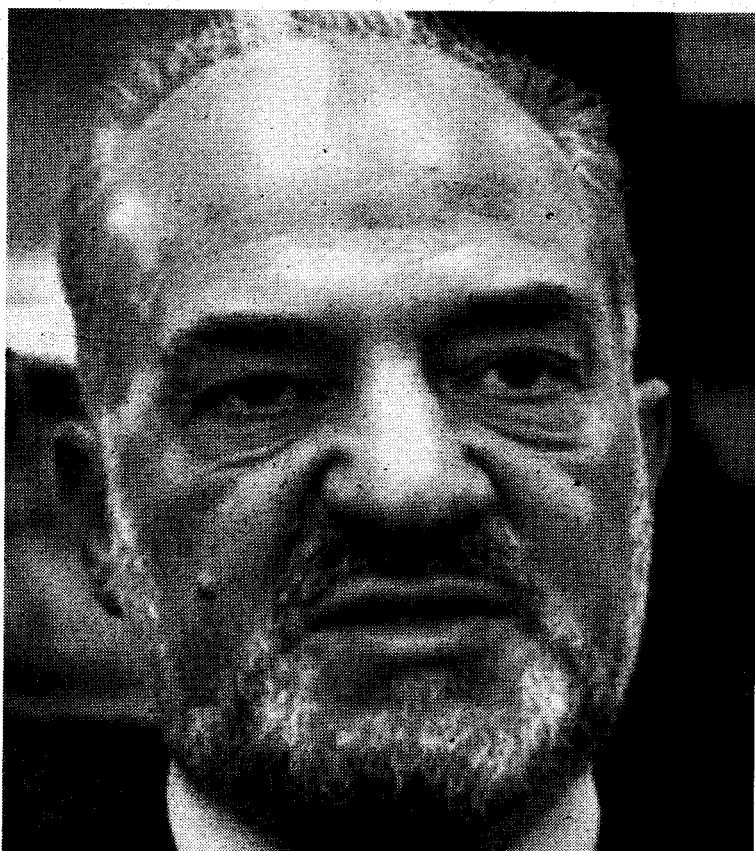
"سه‌لاح مه‌حمودی گویلانی" هاوڕی له گه‌ل "عه‌زیز خه‌له‌کانی" خه‌لکی شاری سه‌رده‌شتن و نوای تێپه‌ر کردنی ۹ سال و چوار مانگ زیندان به‌ سزای سێداره‌یان به‌ سه‌ر دا سه‌پاوه. عه‌زیز خه‌له‌کانی له ۲۷ ئازهر مانگ (۲۰۰۶/۱۲/۱۸) له سێداره‌ دراوه و حووکمی سێداره‌ی مه‌سه‌وود شه‌وه‌که له ۲۴ کاتژمێری داهاووه‌ دا به‌رپه‌وه‌ ده‌چیت.

به‌ندیه‌کی سزادراو به ئیعدام، له سێداره‌درا

به‌ندیه‌کی سزادراو به ئیعدام به‌ ناوی "مه‌سه‌وود شه‌وه‌که" رۆژی ۱۱ی مانگی دی له زیندان له ورمیه‌ له سێداره‌درا. مه‌سه‌وود شه‌وه‌که، کوری مه‌مه‌د، خه‌لکی گوندی گویلان له دهره‌وه‌ی شاری سه‌رده‌شت، نوای به‌سه‌ربردنی ۹ سال و ۴ مانگ به‌ندیکردن. رۆژی ۱۱ی مانگی دی (۲۰۰۶/۱/۱) له زیندانی ورمیه‌ له سێداره‌درا. لاشه‌ی که‌سی له‌سێداره‌درا، به‌ مه‌به‌ستی به‌ خاک سپاردن، به‌ خه‌زانه‌که‌ی درا و، له زانگای خۆی نیژدرا. مه‌سه‌وود شه‌وه‌که، کاتی ئیعدامکردن، ته‌مه‌نی ۳۷ سال بوو. هاوڕی له‌گه‌ل عه‌زیز خه‌له‌کانی و سه‌لاح مه‌حمود گویلانی، به‌ تۆمه‌تی "کوشتنی کارمه‌ندیکی ده‌وله‌ت، گیران و به‌ندی کران. به‌ یاد ده‌هه‌ینییه‌وه که عه‌زیز خه‌له‌کانی هاوڕی له‌گه‌ل مه‌سه‌وود شه‌وه‌که و سه‌لاح مه‌حمود گویلانی، دانیشتوی گونده‌کانی دهره‌وه‌ی شاری سه‌رده‌شتن و، نوای به‌سه‌ربردنی ۹ سال و ۴ مانگ به‌ندیکردن، به‌ له سێداره‌دان سزادرا، عه‌زیز خه‌له‌کانی له ۲۷ی مانگی ئازهر له سێداره‌درا. ■■■

كهركوك خالی بنچینهی نایندهی سیاسی عێراق

• با دهستگهوتی چاره‌نووساز و ده‌دهست بهتین، نهك لهم و لهو چاره‌پرسی بکهین!
 • جه‌عفهری هه‌ولێکی نه‌وتویدا تا هه‌ندێ ناوه‌ندی بریاری نیوده‌وله‌تی رازیبکات به "سنووردارکردنی" هیز و توانای کورد

ده‌كهن، هه‌ولێکی نه‌وتویدا تا هه‌ندێ ناوه‌ندی بریاری نیوده‌وله‌تی رازیبکات به "سنووردارکردنی" هیز و توانای کورد و، به پێی نه‌و سه‌رچاوانه‌ش، جه‌عفهری توانی ناوه‌ندیکی نیوده‌وله‌تی گرنگ قه‌ناعت پینکات به بۆچوونه‌کانی و، نه‌و ناوه‌نده‌ش کوششی نه‌وه‌ی کرد که "تیروانینی" جه‌عفهری بۆ واشینگتون بگوازێته‌وه به ئومیدی نه‌وه‌ی رهنگدانه‌وه‌یه‌کی له‌سه‌ر داهااتووی بۆچوونه‌کانی ئه‌مریکا له عێراقدا، هه‌بیت، به‌لام، ئه‌مریکا به‌و تیگه‌یشتن و قه‌ناعتانه‌ی که سه‌باره‌ت "مام جه‌لال" و "کاک مه‌سه‌ود"، سه‌باره‌ت به پینداگرتن له‌سه‌ر به‌شداربوونیکێ فراوانی عه‌ره‌به سونیه‌کان له پرۆسه‌ی سیاسی عێراقدا، ده‌کریت به ئاراسته‌ی نیگه‌رانی سه‌رکردایه‌تی سیاسی کورد ده‌باره‌ی جموجۆلی سیاسی باڵه‌ سیاسییه جیاوازه‌کانی شیععه له گۆره‌پانی عێراقدا بخویندریته‌وه و، سه‌رباری نه‌وه‌ی، سه‌رکردایه‌تی سیاسی کورد هه‌ول ده‌دات تیروانینیکێ ئیستراتیجیانه‌ی بۆ پرۆسه‌ی سیاسی له عێراقدا هه‌بیت، نه‌ك له میانه‌ی هه‌ندێ پیشه‌وات و هه‌نگاری ته‌کتیکیه‌وه، هه‌لوێستی خۆی پراکتیزه‌ بکات. •

گومان له‌وه‌شدا نییه، که نه‌و پاساوانه‌ی سه‌رۆک وه‌زیرانی ئیستای عێراق له‌گه‌ڵ خۆیدا خستیه‌ به‌رده‌م هه‌ردوو سه‌رکرده‌ی کوردیه‌ سه‌باره‌ت به‌گرفتی که‌رکوک، له‌پیناوی به‌ده‌ست هینانی متمان‌یان، هه‌رگیز له‌و ئاسته‌دا نین و نابن، که جاریکی دیکه کورد قایل بکات به به‌لێتی "گاته هه‌ستیار" ەکان، نه‌وه‌ی که جه‌عفهری کاتی پیشه‌که‌شکردنی نه‌و پاساوانه‌ بۆ سه‌رکردایه‌تی کورد له یادی کرد، نه‌و راستیه‌ی گرنگ و باهه‌خداریه‌یه، که سیاسه‌تمه‌دارانی کورد له "سایه‌ی نه‌م باروودخه‌ی ئیستای عێراق و ناوچه‌که و جیهاندا، مامه‌له‌ی راسته‌وخۆیان له‌گه‌ڵ به‌رزترین ناوه‌ندی دروستکردنی بریاردا، له‌سه‌ر ئاستی جیهانی هه‌یه و، کردار و هه‌لوێستی سیاسی هه‌موو لایه‌نه عێراقیه‌کان به‌هاوته‌ریکردن‌یان له‌گه‌ڵ هیله‌ گشتی و سه‌ره‌کیه‌کانی ئیستراتیجیانه‌ی ولاتانی خاوه‌ن بریار و، به‌رژه‌وه‌ندی له عێراق و، ناوچه‌که‌دا، ده‌خویننه‌وه و، به‌راوردی ده‌کهن، جه‌عفهری یان حکیم، ناکریت به ساده‌ی

نزار جاف - سه‌ردانه دراماتییه‌کانی نه‌م دواییه‌ی هه‌ر یه‌ک له "عه‌بدوله‌زیز ئه‌لحه‌کیم"ی سه‌رۆکی ئه‌نجومه‌نی باڵای شۆرشێ ئیسلامی له عێراق و، "ئیه‌راهم ئه‌لجه‌عفهری" سه‌رۆک وه‌زیرانی ئیستای عێراق، بۆ کوردستان و، هه‌ولدان بۆ ده‌سته‌به‌رکردنی "هه‌لوێستی پیشه‌وانیکردنی" لیستی هاوچه‌پیمانیه‌تی کوردستان، گرنگی و هه‌ستیارێ پێگه‌ی سیاسی کوردی له دارشنتی نه‌خشه‌ی سیاسی عێراقدا، به‌رجه‌سته‌ده‌کات.

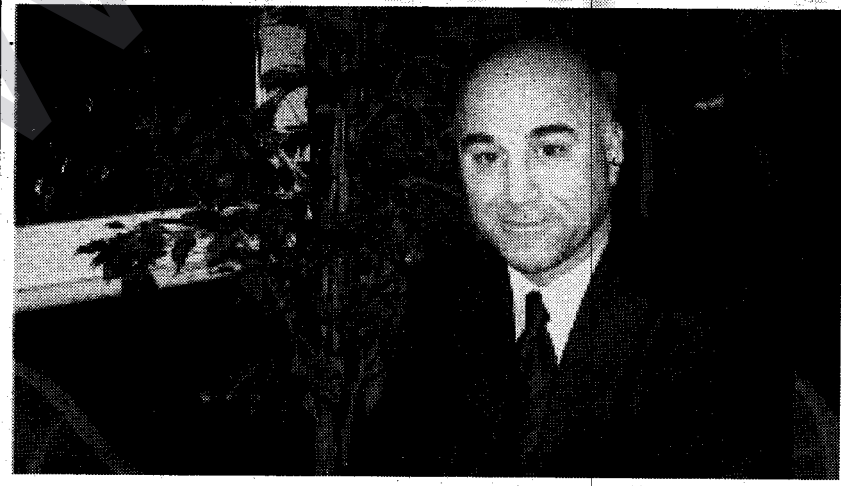
ژماره‌یه‌کی فراوان له چاودیز و شیکه‌ره‌وه سیاسییه‌کانی ناوچه‌که و جیهان، پینان وایه که کورد به‌م پێگه‌ته و ئاراسته‌ی ئیستای، بۆته سه‌نئیکێ باهه‌خدار بۆ بالانسکردنی هاوکیشه سیاسییه جیاوازه‌کان له "عێراقی عه‌ره‌ب"یدا، سه‌رباری نه‌وه‌ی که کورد "هه‌ر به‌هه‌مان بۆچوون" بارۆمه‌تریکی زۆر گرنکه بۆ دیاریکردنی ئاراسته‌ی کۆتایی مملانیکردنی هیزه‌کان له پینا و ده‌ده‌ست هینانی ده‌سه‌لات له به‌غدا، هه‌لبه‌ته، به ره‌چاوکردنی نه‌زموونی "نیچه" تالی هاوچه‌پیمانیه‌تی کورد له‌گه‌ڵ جه‌عفهری و، نه‌و "مانزه‌ره سیاسی"یه مه‌به‌سه‌دارانه‌ی که له دژی ئامانجه سیاسی - جوگرافییه‌کانی کورد ئه‌نجامی ده‌دا و، جزره "غه‌زه‌لێکی" سه‌ره‌هێج راکیشی بۆ هه‌ندێ بالی سیاسی ناوخرۆیی و ده‌ره‌گی ده‌کرد، ناوه‌رۆکی نه‌م سیاسه‌تمه‌داره شیععه‌یه‌ی نه‌ك ته‌نها بۆ کورد، به‌لکو بۆ هه‌موو جیهان روونکردوه. جه‌عفهری کاتیکی نه‌و جزره سیاسه‌ته‌ی گرته‌به‌ر، وایه‌زه‌زانی که فاکته‌ری "کات" رۆلێکی نه‌وتوێ ده‌بیت له خزمه‌تکردنی بنچینه‌کانی سیاسه‌ته‌که‌ی و، پینی وایوو، که پێگه‌ی سیاسی کورد به‌تیروبوونی "کات" به‌ره‌و لاوازی ده‌روات، یان لانی که‌م به‌و هیزه‌ی سه‌ره‌ته‌ی نامینیت، به‌لام، دوا‌ی دوو سه‌ردانه سه‌رکه‌وتووکه‌ی به‌ریزان "مام جه‌لال" و "کاک مه‌سه‌ود" بۆ واشینگتون و، نه‌و پینشوازییه میژوویه‌ی لێیان کرا و، نه‌و باهه‌خه نیوده‌وله‌تییه‌ی که حکومه‌ت و په‌رله‌مانی کوردستان له‌سه‌ر ئاستی ناوچه‌که و جیهان، و ده‌ده‌ستی هینا، جه‌عفهری و، هه‌موو باڵه سیاسییه‌کانی دیکه‌ی عێراقی خسته به‌رامبه‌ری "دیفاکتو"ی پێگه‌ی کورد که رۆژ له دوا‌ی رۆژ به‌ره‌و پینتر ده‌چیت.

تمایشای نه‌و مامه‌له نوێیه‌ی تورکیا له‌گه‌ڵ حکومه‌تی هه‌ریمی کوردستاندا بکه‌ن و، به کاریکێ سه‌رپینی یان کاتی دابنن، چونکه نه‌و کارتیکردنه به‌هیزه‌ی نه‌زموونی سیاسی کوردستان له‌سه‌ر پارچه‌کانی تری کوردستان به‌گشتی و، تورکیا به‌تایبه‌تی هه‌بیبوه و، هه‌یه‌تی، حکومه‌تی تورکیای ناچارکردوه که زۆر به راشکاوانه هه‌نگاری بێ ویتنه و ده‌گه‌من سه‌باره‌ت به دۆزی کورد له چاره‌چیره‌ی تورکیا و، خودی کوردستانی عێراقدا، هه‌بیت، هه‌ر له‌م رووانگه‌شوه، ده‌بیت نه‌و دوو سه‌رکرده شیععه‌یه -مامه‌له له‌گه‌ڵ واقیعی سیاسی ئیستای کوردستان بکه‌ن، نه‌ك له گۆشه نیگای "هه‌ندێ" پایته‌ختی ناوچه‌که‌وه، نه‌مه سه‌رباری نه‌وه‌ی پینی مه‌چیت سه‌رکردایه‌تی سیاسی کورد سوود له باروودخه‌ی ئالۆزی ئیستای عێراق و، ناوچه‌که وهرگیرن بۆ بردنه پینشه‌وه‌ی دۆزی که‌رکوک، چونکه له راستیه‌شدا، ناکریت ئیغه هه‌ر چاره‌پرسی هه‌نگاری نه‌م پایته‌خت و، نه‌و پایته‌خت لایه‌نه عێراقیه‌کان به‌هاوته‌ریکردن‌یان له‌گه‌ڵ هیله‌ گشتی و سه‌ره‌کیه‌کانی ئیستراتیجیانه‌ی ولاتانی خاوه‌ن بریار و، به‌رژه‌وه‌ندی له عێراق و، ناوچه‌که‌دا، ده‌خویننه‌وه و، به‌راوردی ده‌کهن، جه‌عفهری یان حکیم، ناکریت به ساده‌ی

هه‌موو مرۆفیکێ کورددا، رهنگ ده‌داته‌وه. به‌لام، هه‌ر له‌م کاته‌شدا، زۆربه‌ی میدیاکانی ناوچه‌که، خه‌ریکی نه‌وه‌ن که مه‌ترسییه‌کان له‌سه‌ر ناینده‌ی سیاسی - جوگرافی عێراق، له میانه‌ی پابه‌ندبوونی کورد به که‌رکوک‌وه، بۆ رای گشتی ناوچه‌که و، جیهان بووون. هه‌موو بۆچوون، و، لیکۆلینه‌وه و، شیکردنه‌وه سیاسییه‌کانی نه‌و میدیاپانه به ئاراسته‌ی هاندانی گه‌لان و حکومه‌ته‌کانی داخوارییه‌کانی کورد سه‌باره‌ت به کیشه‌ی که‌رکوک ده‌روات! چرپوونه‌وه‌ی هینشی راگه‌یاندنی ناوچه‌که له دۆزی کورد و، له‌م کاته‌دا، ئامانجی زۆری له پینشه‌وه‌یه، به‌لام گرنکرینیان، کارکردنه له‌سه‌ر هه‌لوێستی سیاسی سه‌رکردایه‌تی کورد له‌لایه‌که‌وه و، له‌سه‌ر فراوانکردنی نیگه‌رانی رۆژاوایه له‌لایه‌کی دیکه‌وه. هه‌رچه‌نده لێزه‌دا، پینی ده‌چیت که هه‌ر گۆزانیکی نیگه‌تیف له هه‌لوێستی سه‌رکردایه‌تی کورد سه‌باره‌ت به دۆزه نه‌ته‌وه‌یهیه - چاره‌نووسازنه‌کان، کاردانه‌وه‌یه‌کی گرنگی له‌سه‌ر هه‌لوێستی ولاتانی رۆژاوا به‌گشتی و ئه‌مریکا به‌تایبه‌تی ده‌بیت، له روی هه‌لسپاردنی نه‌و کیشانه‌ بۆ کاتیکی دیاری نه‌کراو "به‌لای که‌مه‌وه"، یان سه‌پاندنی جزره چاره‌سه‌رییه‌که که، شیوه و ناوه‌رۆکی کیشانه‌کان به ئاراسته‌یه‌کی جیاواز و دوور له ئامانج و داخوارییه‌کانی کورد ده‌بات.

هه‌م نه‌گه‌رانه، هه‌رچه‌نده ده‌ره‌فته‌ی روودانیان که‌م بێت، ده‌بیت گرنگی و باهه‌خی تایبه‌تی خۆیان بێ بدریت، چونکه سیاسه‌ت له خۆیدا "هونه‌ری نه‌گه‌ره‌گانه" و، بچوکتین هه‌له یان هه‌لوێست، ده‌ره‌نجامیکێ کاره‌سات ئامیژی لێ ده‌که‌ویتته‌وه، که په‌شیمانیه‌کی قوڵی به دواوه ده‌بیت و، په‌شیمانیش له باهه‌ته میژوویه‌کاندا، زۆربه‌ی کات دای که‌س نادات. هه‌لبه‌ته، هه‌لوێستی سیاسی ژیری سه‌رکردایه‌تی سیاسی کورد، به هاویشته‌وه "تۆپی" مملانیکردنه‌که‌ی نیوان شیععه‌کانی بۆ ناو خودی مالی شیععه، نامه‌یه‌کی ئاشکرا و، پڕ واتایه نه‌ك ته‌نها بۆ باڵه سیاسییه‌کانی شه‌قامی شیععه، به‌لکو بۆ هه‌موو ئاراسته سیاسییه‌کانی عێراق و، ته‌نانه‌ت ناوچه‌که‌ش، به‌لام پرسپاره‌که له‌وه‌دایه که، تا چ ئاستیک نه‌و لایه‌نانه له‌م نامه‌یه تیده‌گه‌ن و، به چ ئاراسته‌یه‌کیدا ده‌بن، هه‌رچه‌نده هه‌موو تووله ریکاکان له ده‌ره‌نجامدا، ده‌گه‌رینه‌وه سه‌ر ریکه‌ی سه‌ره‌کی که کۆتاییه‌که‌ی له واشینگتونه!

بورهان جاف له‌گه‌ڵ به‌شیک له ره‌وه‌ندی کورد له هه‌ولندا گۆبوه

به یامی کورد - هه‌وله‌ندا
 هه‌فته‌ی زاویردوو به‌ریز بورهان جاف نوینته‌ری حکومه‌تی هه‌ریمی کوردستان نوینته‌رایه‌تی یه‌کتی ئه‌وروپا له به‌لجیکا له زنجیره‌یه‌ک له که‌زبوونه‌وه و دانیشتن له‌گه‌ڵ به‌شیک له ره‌وه‌ندی کورد له هه‌ولندا له توێژه‌کانی قوتابیان ولان و گه‌نجان و ئافره‌تان و ریکخواهه‌ رۆشنییری و کولتورییه کوردیه‌کان کۆبوه، ویزای پیرزایی به ریزیان بۆ ره‌وه‌ندی کورد و به‌ته‌نگه‌وه هاتنی نه‌م قۆناغه و ده‌سه‌کوته میژوویه‌کانی گه‌لی کورد و به‌شدارێ کردنی ته‌واویان له پرۆسه‌ی ده‌نگدانا و مسۆگه‌رکردنی سه‌نگی کورد له ناوه‌ند و

چه‌سپاندنی مافه‌کانمانه، بۆیه نگ و بیروباوه‌ره‌کان زیاتر دووپاتی نه‌وه‌ی ده‌کرده‌وه که یه‌کریزی رۆله‌کانی کورد له ئیستا و ئاینده‌دا. بۆیه ده‌بێ به یه‌که‌ده‌نگ و یه‌ک

هاتنی خه‌کیم و جه‌عفهریش بۆ کوردستان له‌م باروودخه‌ی ئیستادا، له‌و رووانگه‌وه ته‌مایشا ده‌کریت و، هه‌له‌ده‌سه‌نگیتریت، به‌لام نه‌وه‌ی که جیکه‌ی سه‌ره‌نجه، مملانیکردنی دیموکراتیانه بۆ ده‌سته‌به‌رکردنی ده‌سه‌لات له عێراقدا، له‌ناو خودی باڵه جیاوازییه‌کانی شه‌قامی سیاسی شیععه‌دا، به‌گۆزداچوونه‌وه‌ی دوو تیروانینی تا راده‌یه‌ک جیاواز سه‌باره‌ت به داهااتووی عێراق، ده‌خاته‌روو. بالی حکیم به‌و مۆرکه ئیزانییه‌ی که بۆته خالیکی لاوازی له‌ناو نیوه‌نده‌کانی ناوچه‌ی و نیوده‌وله‌تی، هه‌ول ده‌دات له ریکه‌ی فراوانکردنی ئاسۆی تیروانینه‌کانی بۆ هه‌ندێ ئه‌جینده‌ی سیاسی گرنگ که یه‌کتیکیان کورده، خۆی پتر له هیزه سیاسییه "بریار" له ده‌سته‌کانی ناوچه‌که و جیهان نزیکت بکاته‌وه، له کاتیکی، بالی جه‌عفهری (حزبی ده‌عه‌وی ئیسلامی) که هه‌ندێ سه‌رچاوه ئامازه به‌پێوه‌ندی توندتوله‌کانی له‌گه‌ڵ به‌ریتایا ده‌کهن و، کاریه‌ری تارانی له‌سه‌ر به هه‌ندیک وه‌رناگرن، ده‌خواریت شیوازیکی چاکسازیکراوی "ئیسلامی سیاسی" له عێراق و ناوچه‌که بخاته‌گه‌ر. جه‌عفهری، وه‌ك نه‌و ناوه‌ندانه باسی لێوه

PEYAMÎ Kurd

Jimare 70 | Sallî 2 | 06.01.2006

Rojnameyekî heftaney gistiye

**Serokî îdarey Silêmanî
Umer Fetah:
Umêdewarem pêş
ewey em hevpeyvîne
blawbikenewe
hikûmetekeman bibê
be yek!**

Laperey 3

**Filmî kurdi
"Elenfal,
benawî
Xwa, Baas
û Sedam"
le Festivalî
Swîsra**

Al-Antal
"In Namen von Allah, Baath und Saddam"
Ein Film von Mano Khalil

Laperey 7

**Raportî rêxirawî
parastinî mafî mirovî
kurdistan le Rojhilat**

Laperey 3

**بورهان جاف له گهڵ
بهشیک له رهوهندی کورد
له هۆلهندا کۆبووه**

لاپهري 2

**قوتايانی کۆلیژی
ئه‌ندازه‌ی زانکۆی
سه‌لاح‌دین مان ده‌گرن**

- پرۆسه‌ی مانگرتن له‌نیو
گه‌نجدا خه‌ریکه‌ ده‌بیته‌ نه‌ریتیک
له‌ نه‌ریته‌کانی ژبانی گه‌نجی کورد

لاپهري 4

**هونه‌رمه‌ند رزگار رهنجه‌رۆ،
حه‌یرانی گه‌یانه‌ده
ئۆرکیسترای ناوداری ئامیره
فووداره‌کانی هۆله‌ندا**

لاپهري 4

**به‌ره‌و ریڤخراوی
هونه‌رمه‌ندانی شیوه‌کاری
کورد له‌ ئه‌وروپا..**

لاپهري 6

**له‌ ئه‌رشیفی هونه‌رمه‌ندانی کوردستانه‌وه...
هونه‌رمه‌ندی شیوه‌کار
ئۆمه‌ر ره‌سوول**

لاپهري 7

**دیدیاری هه‌لکه‌وت زاخیر له‌گه‌ل:
هونه‌رمه‌ند حسین شه‌ریفی**

لاپهري 5

Kerkûk xalî binçîneyî ayendey sîyasî Êraqe

■ Kurd barometrekî zor girînge bo dîyarî kirdinî arastey kotay
milmilanî hêzekan le pênaw wedesthênanî deselat le Bexda

Laperey 2